

Hitler dün akşam Praga girdi

Alman ordusu Bohemya ve Moravyayı işgal etti, müstakil Slovakya hududlarını da geçti

Macar ordusu da Almanyanın muvafakatı ile Karpatlaraltı Ukranyasını işgal etti, Leh ve Macar hududları birleşti

İngilizler diyorlar ki: "Yeni hâdiselere intizar lâzım,, Fransızlar soruyorlar: "Hani Almanya yabancı ırkları hükmü altına almak istemiyordu?," Sovyetlerin endişesi: Karpatlarda yeni bir Alman üssülharekesi teessüs etmiştir,,

Prag radyosu Alman millî marşını çalmıya başladı

istiklâlini ilân ettiğini söyleyen Slovakya, Alman kıtaatının emri altında gönüllü alaylar teşkil edeceğini de haber veriyor

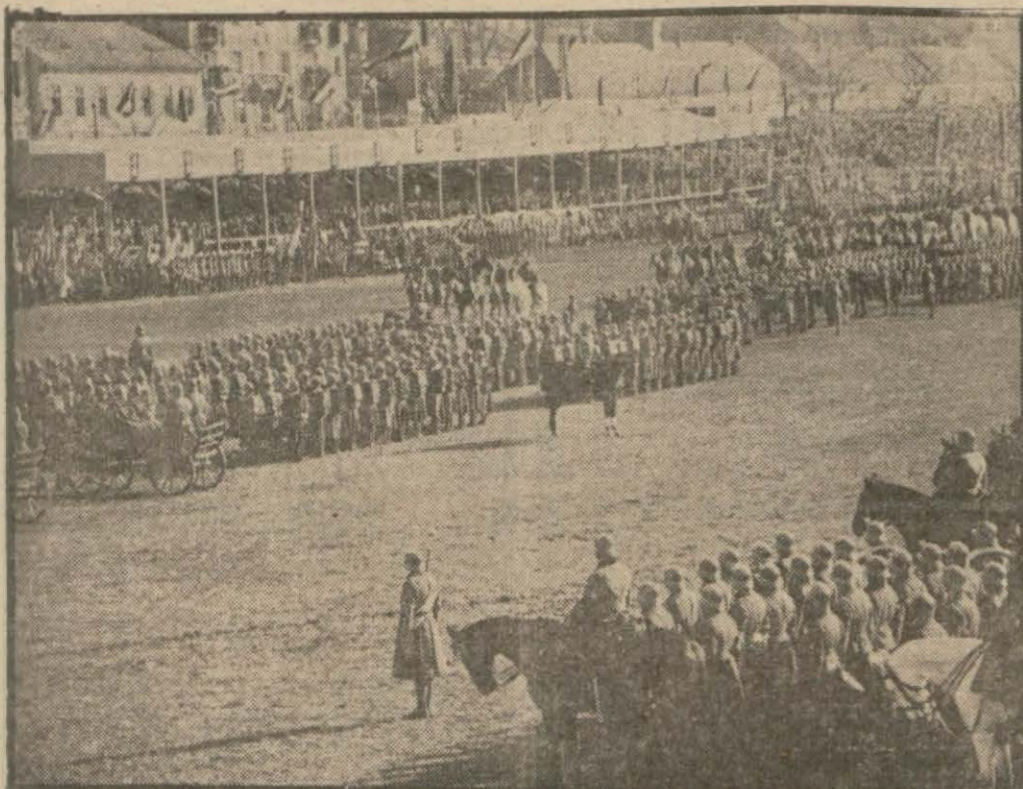

Orta Avrupa haritasında son değişiklikler

Londra 15 (Hususi) — Çeko-Slovakya- ketin mukadderatını Hitlerin ellerine nin istiklâline nihayet veren ve memle - (Devami 11 inci sayfada)

Macar ordusunun işgal ettiği topraklar

Müşterek Leh - Macar hududunun vücade gelmesinden sonra Karpatlaraltı Ukranyasının Rumenlerle meskûn kısmı da Romanyaya verilecektir

Macar ordusunun bir geçit resmi (Devami 11 inci sayfada)

İşgal dünyada nasıl karşılandı?

İngiliz, Fransız, Sovyet gazetelerinin neşriyatı ve İngiliz başvekilinin beyanları

Londra 15 (Hususi) — Çeko-Slovak - yanın Alman orduları tarafından işgali İngiliz matbuatında büyük akisler uyan-

Olan oldu, biz neticeye bakalım!

Almanya çok ehemmiyetli ve zengin bir harb sanayii ile beraber Almanların askeri kuvvetlerine katılacak asgarî yarım milyonluk bir kütlevi kazanmış bulunmaktadır

Yazan
Emekli

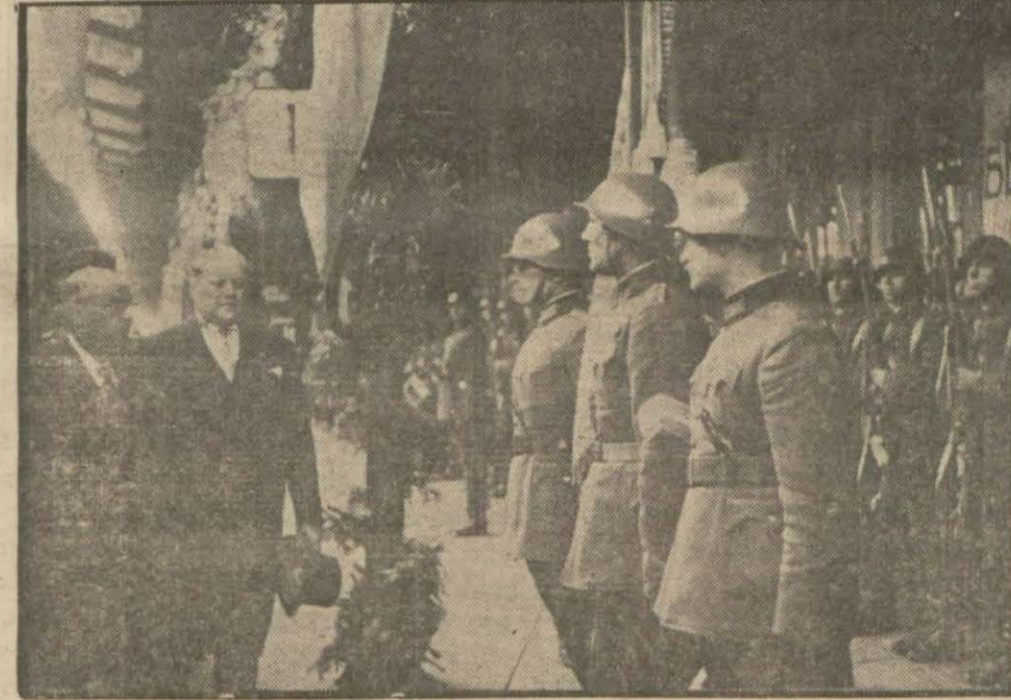
General H. Emir Erkilet
(Son Posta) nın askeri bahisler muharriri

Çeko-Slovakya'daki yeni ihtilâl hâdiseleri dolayısıyla, bu karışıklıkların ni - (Yazısı 11 inci sayfada)

Bulgar Başvekilinin gazetemize beyanat

Köseivanof şehrimizde birkaç saat tevakkuf edecek ve akşam Ankaraya gidecektir

Ankaradaki görüşmelerin bilhassa Balkan Antantı menfaatleri üzerinde cereyan edeceği zannedilmektedir

Eski Başvekil Celâl Bayar Sofyayı ziyareti esnasında Başvekil Köseivanof birlikte Bulgar kıtasının önünden geçerken

Edirne 16 (Sureti mahsusada giden ar - seivanof bu akşam saat on buçukta şel kadaşımızdan) — Bulgar başvekilini Kö - (Devami 3 üncü sayfada)

İntihab faaliyeti yurdun her tarafında büyük bir hızla devam ediyor

Dün yüz binlerce yurddaş reylerini kullandılar, Ankarada dün akşama kadar 18.446 kişi rey verdi

Önümüzdeki günlerde meb'usluk için müracaatleri kabulüne nihayet verilecek, liste hazırlanacaktır

Dünkü intihabattan bir intiba (Yazısı 5 inci sayfada)

Hergün

Avukatlık - Meb'usluk

Yazan: Muhittin Birgen

İstanbul barosu, Denizbank sigorta işlerinin müdafaasını 12,000 lira mukabilinde üzerine alan avukat ve meb'us Bay Hasan Hayrinin istifasını müzakere etti ve neticede istifayı kabul etmemeğe karar verdi. Bu karar, bu meslek cemiyetinin kendi işidir; fakat, buna mukabil orada ileri sürülen bazı fikirlere dair söyleyecek sözlerimiz de yok değildir.

Baro azasından olup ta bu müzakere esnasında söz almış bulunanların gazetelerde okuduğum ifadelerine nazaran, Bay Hasan hayrinin Denizbankla yaptığı muamele, kanunlara, usul ve emseline muvafık ve binaenaleyh herhangi bir muahazeye mevzu teşkil etmemesi icab eden bir hâdisedir.

Zannedersem, bu fikirde bulunanlar, meseleyi, bütün Türkiye hayatının umumî ahengi bakımından değil, sırf kendi mesleklerinin umumî menfaatleri bakımından mütalea etmişlerdir. Eğer böyle olmasaydı ara yerde dikkat edilecek bazı noktalar da bulunduğunu görürlerdi.

Dikkat edilecek o noktaları söylemek vazifesi şu halde bize düşmüş oluyor. Söyliyelim.

★

Bay Hasan Hayri, sade bir avukat değildir. Aynı zamanda meb'ustur; avukat sıfatıyla herhangi bir davanın müdafaasını üzerine alırken nasıl, mesleğinin ve şahsî hayatının umumî mülâhazaları içinde hareket etmekte hak sahibi ise taşıdığı meb'usluk sıfatı ve vazifesinden dolayı da her hareketinde memleketin umumî menfaatlerini düşünmek mecburiyetinde bulunur. Şu halde, Denizbankla bu mesele hakkında konuşurken, kendi kendisine acaba «bu Denizbankın bir hayli avukatı var; bunların içinde değerli meslektaşlarım da bulunuyor. Kadrosunda bunlara bir hayli tahsisat ayırmış olan bu müessesese, klâsik bir sigorta davasını müdafa için bana muhtaç olursa bu tahsisatı neden dolayı veriyor?» sualini sormuş ve buna bir cevap vermiş midir?

Avukatların istedikleri davaları, istedikleri ücretlerle alıp alamamaları meselesi, henüz bu bahis etrafındaki münakaşaların halledip bitirilmiş olmadığı bir şeydir. Baro içtimasında söz söylemiş olan muhterem avukatların bu husustaki fikirleri ne olursa olsun, meseleye dair bizim de ve bütün dünyanın da söyleyecek çok sözümüz bulunabilir; fakat bahsettiğimiz hâdiseyi de bu bakımdan değil, millî hayatın umumî menfaatleri bakımından düşünüyoruz. Bay Hasan Hayri 12,000 liraya bu davaların müdafaasını alabilir; diyelim; fakat, o yalnız herhangi bir dava sahibinin vekili olmaya âmade bir mesleğin adamı değildir; aynı zamanda Türk milletinin hayat davasını müdafa etmeği üzerine almış bir vekildir. Avukat sıfatıyla konuşurken, meb'us sıfatıyla da acaba, kendisini hiç bir vazife ile mükellef saymamış mıdır? İşin ruhu buradadır.

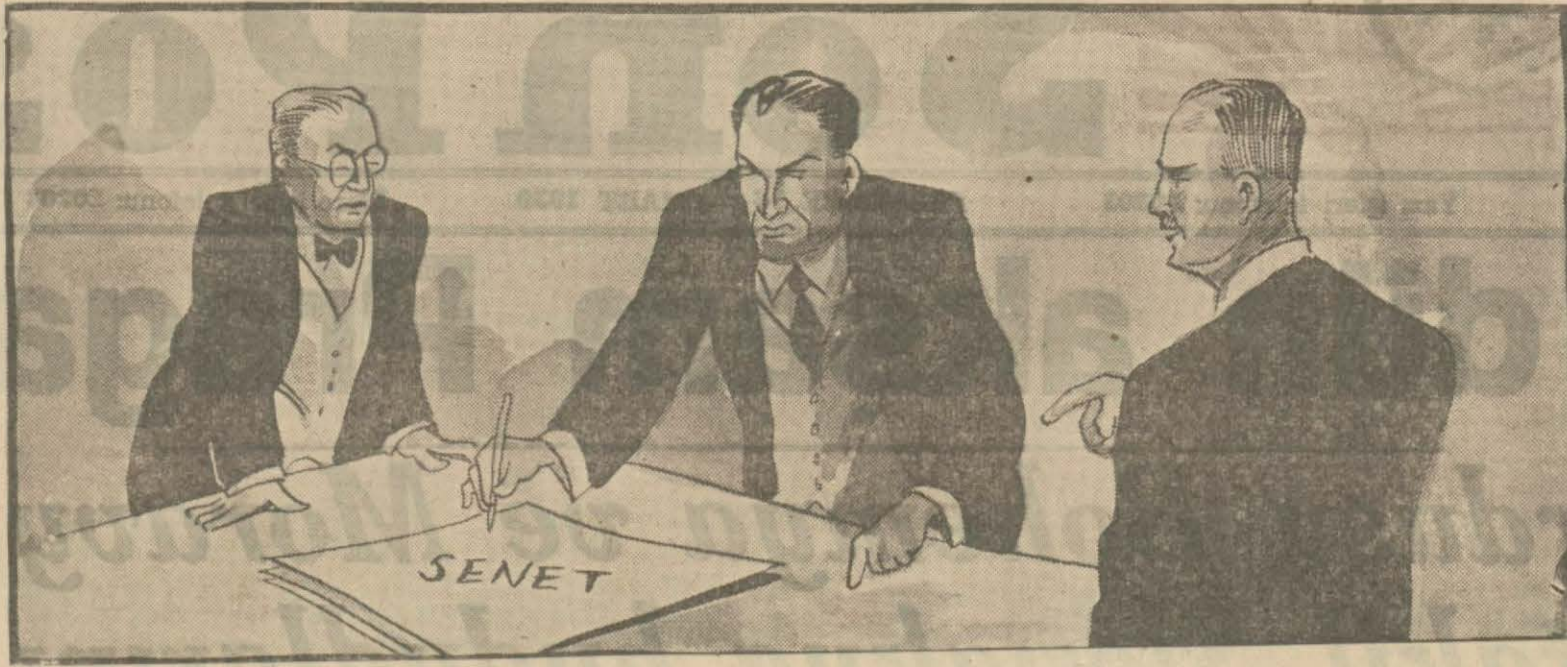
★

Avukatlık mesleğine haksız yere çok taarruzlar yapıldığını söyleyen muhterem bir avukatın dikkatine arz etmek isterim ki, bir avukat, bilhassa meb'us olduğu zaman da, evvelâ vatandaş, sonra meslekdaş, evvelâ meb'us, sonra avukat olmayı düşünmekle mükelleftir. Bu, avukatlar için, iyi anlaşılmalı hakikî menfaatler bakımından da çok tabii bir zaruret. Umumiyetle, bir vatandaş mesleğinin selâmetinden evvel vatanın selâmetini ve mensub olduğu milletin umumî menfaatlerini düşünmezse vatanın harap olması tehlikesi vardır. Harab bir vatan içinde mamur bir meslek binası kurulamayacağı, avukatların bizden iyi bildiklerinde şüphe yoktur. Hattâ, bunun için meb'usluk sıfatının insana yüklettiği ağır manevî mes'uliyete de Nizam olmaz. Her vatandaş, işi, evvelâ vatandaş olarak, bu tarzda mütaleaya mecburdur. Kaldı ki Bay Hasan Hayri, bu sıfatı ve bu vazifeyi de haizdi.

Denizbank, hususî bir menfaat grubunun bir müessesesi olsaydı, ne ona «bu kadar avukatın olduğu halde 12,000 lirayı verdin?» diye sormak bizim vazifemiz olurdu, ne de bundan dolayı Hasan Hayriyi müahaze ederdik. Bu banka bizim hepimizindir; bütün baroya mensub avukatlar da onun herkes gibi hissedarları.

Resmî Makale:

Beklenen iyilik, beklenilmeyen iyilik..

Birçok kimseler herhangi bir mesele için söz verirken, taahhüd altına girerken ekseriya o dakikadaki vaziyetlerini düşünürler:

— Yaparım, derler. Fakat istikbal ekseriya umulduğu şekilde çıkmaz, bugünün vaziyeti yarınkine uymaz, o zaman da verilen söz, girişilen taahhüd, namustu bir insan için ateşten bir halka halini alır, acısı her dakika hissedilir.

En iyi değil, en fena vaziyette dahi yapabileceğinizden emin olmadıkça söz vermeyiniz, taahhüd altına girmeyiniz, hem kendinizi yalnız çıkmaktan, hem de karşınızdakinin hayal sukutuna uğramaktan kurtarmış olursunuz. Bu takdirde istenilen söz vermeden, taahhüd altına girmeden yapmaya çalışmakta serbestsiniz. Öyle iyilikler vardır ki beklenmedik zamanda gelirler, bir sürpriz teşkil ederler. Kıymetleri daha iyi takdir edilir.

SÖZ ARASINDA

Sönmeğe
Başlıyan
Bir yıldız

Sarı esirler filminin unutulmaz yaratıcısı ve iki defa Hollywood san'at akademisi mükâfatını kazanmış olan sinema yıldızı Luiz Rainer, Londraya gelmiştir. Kendisini hiç kimse tanımamıştır. Artist, bu vaziyetten dolayı her ne kadar müşteki olmadığımız söylemiş ise de, yakın dostları, kendisinin oldukça inkisarı hayale uğradığını iddia etmektedirler.

Hissedar vazifesiyle bankaya «bu parayı niçin verdin?» diye sormak çok tabii hakkımız olduğu kadar meb'us Hasan Hayriye dönüp, «bizim siyasi vekilimiz sıfatıyla neden siz de bu noktayı tetkik etmediniz?» sualini tevcih etmek hakkımızdır.

Akidlerin serbest olduğunu bilecek kadar hukuktan herkes anlar. Fakat, bazı akidler vardır ki serbest değildir: Bir devlet müessesesi ile bir meb'us arasındaki akid, bunlardan biridir.

★

Bugünkü liberal demokrasinin umumî hayat bakımından çok kötü bir bid'at halinde muhafaza edegeldiği şeylerden biri de avukatlık - meb'usluk bahsinde mübalâtsizliktir. Bu mübalâtsizlik, avukatlığı, politikacılığı ve meb'usluğu zülmaşeyn ve çok rand verir bir irad olarak telâkki eder. Bütün demokrasi memleketleri bu hastalıkla malûldür. Bu hastalık dönüp dolaşıp avukatlara da büyük zararlar verdiği halde, onlar, daha ziyade mesleği kaydırlara sarılırlar. Bençe, barodaki müzakerecinin ruhu buradadır.

Hastalık umumî olduğu için bizim avu-

Hergün bir fıkra

Mübalâğa

Meşhur mübalâğacı Marsilyah Marriyüs Marsilya takımında oynayan futbolculardan bahsediyordu:

— Bir kalecimiz vardır, dedi, topu yakaladığı zaman ona öyle bir vuruş vurur ki, sormayın... O topa vurunca öteki futbolcuların hepsi yere oturur, aralarında konuşmaya başlarlar.

Sordular:

— Neye?

— Neye olacak, top ancak yarım saat sonra havadan yere iner de.

En mükemmel
Alman kadını

Bu genç kadın Hitler tarafından «en mükemmel Alman kadını» olarak tanınmaktadır. İsmi Fran Scholtz - Klink'tir. İngilterede sosyal durumlar hakkında tetkikler yapmaktadır. Filhakika Fran Scholtz-Klink, her türlü kadınlık meziyetleri ile muhitinde çok sevilmemiş, sayılmış bir şahsiyettir.

katlarımızı hususî surette müahazeye hakkımız elbet yoktur. Fakat, şunu açıkça söylemeliyiz ki, Türkiye'de henüz an'anelerini kurtulma meşgul olduğumuz yeni demokrasi, avukatlığı politikacılığa, meb'usluğu avukatlığa katıp şu fani dünyayı hoşça geçiren insanlardan ziyade, her dakika vicdanlarının seslerini dinleyip her işte millî ölçü ile hareket eden meb'uslara ve avukatlara sahip olmayı istiyor. Avukat - meb'us veya meb'us - avukat tipi, garb demokrasilerinin büyük bir hastalık unsurudur. Elbirliği edip avukatlık talâkatını meb'us olmakta ve meb'usluk nüfuzunu da avukatlık işlerinde kullanan tipi, Fransa, İngiltere ve Amerikada bırakalım, Türkiye'ye sokmayalım! Muhittin Birgen

İspanyolların meşhur
İhtilâlcî kadını da
Kacı

İspanyolların meşhur kadın komünistlerinden, son dahilî muharebelerde: «İspanya cumhuriyetçileridir. Başkasının olamaz!» sözleri ile, cumhuriyetçileri mukavemetle sevkeden, ihtilâlcî, nutuklarıyla maruf olan La Pasonera, Frankonun galebesiyle, Parise kaçmıştır. İhtilâlcî kadına Fransada oturmak müsaadesi verilmemiş, o da Moskovaya gitmek üzere Rus konsolosluğundan vize istemiştir. Soldaki kadın La Pasoneradır.

Sevgilisine, randevuya geç
geldiği için tokat atan
delikanlı

Sevgilisinin randevuya geç gelmesi üzerine sinirlenerek, gözünden kiskandırdığı genç kıza bir tokat aşkeden bir İngiliz delikanlı mahkemeye verilmiştir. Mahkemede kendisini müdafa ederken:

«Başma ilk defa olarak böyle bir hal geldi. Sevgiliim randevu saatinden bir hayli gecikince, çılgına döndüm, olmayacak hayaller kurdum, ve bu yüzden de zavallıya bir tokat indirdim. Huzurunuzda kendisinden af diliyorum!» demiştir.

Hâkim gülmüşse, genç kıza delikanlıyı barıştırmıştır.

Boksör Karnera evlendi!

Bir zamanlar dünya ağır siklet boks şampiyonu olan Dev Adam lâkabile maruf Primo Karnera, son günlerde evlenmiştir. Boksör balayı seyahatini bitirdikten sonra, çevirmekte olduğu, (Dağ Adanı) filmine devam edecektir.

Sözün kısası

Kargalar

E. Talu

Ösmanlı edebiyatına az çok harırlı hizmetleri dokunduktan sonra modası geçen her şey gibi bu fani dünyadan göçüp giden «Edebiyatı Cedide» nin tozlu ve örümceklî türbe sinden son günlerde bir ses yükseldi.

Bu sesin, mensub olduğu edeb mektebinin şöhretine nazaran bir bülbül nağmesi olabileceğini tahmin ederken, vâ esefâ ki kulağımıza bir karga vak vakası aksetti.

Müellifinin mazideki edebî sıytına güvenerek harzican ederesine, hemen intişarını müteakib edindiğim bu ufa «cık risalenin yapraklarını çevirdikçe, mısralarını okudukça gönlüm elemle oldu.

«Kargalar» ı tavsif etmek lâzım gelirse buna, aczi mutlak, hırsı piri, hased halitâsi diyebiliriz. Köhne kahve mazmunlarına, çirkin, müstehecn telmihlere, iftiraya, gâmmazlığa belki eskicî hicviye tarzında yer olabilirdi, lâkin yeni mizah vadisinde bunların merdud bulunduğunu, «edebiyat edebî kaimdir!» düsturunu koyan bir mektebin son tilmizince malûm olmalıydı.

«Kargalar» ı, tahammül edip de başından sonuna kadar, okuyanlar, bu nunla müellifin ne gibi bir maksad güttüğünü anlamadıkları gibi, üzerinde değil Edebiyatı Cedide'nin nezhil şâiri Siyretin, fakat meşhur Hezriyaf sahibi Surûri'nin imzasını aramaktadırlar.

Şiir ve nesir tarihimize kendisinden herhalde daha büyük nam bırakmağa namzed Yahya Kemallerin, Fâlih Fıfıkların, Köprülü'lerin bu risalede telmihen uğradıkları çirkin tecavüz, hasedin ve hırs; pirinç insanlar da ne raddeye varabileceğini gösteren en bariz bir misaldir.

Kıymetsiz eskinin, kıymetli yeniye tecavüzü (Naci - Rezaizade) devrinde bile bu dereceye varmamıştı. Böyle bir edebî irtica tezahürünün yeniliğe âşik Cumhuriyet gençliğinin üzerinde ya pacağı fena tesiri, Kargalar müellifi, risalenin metnindeki:

«Medenî bir vekil, Refik Saydam!»

«Asküütvârî bir efendi adam!»

Kabildenen gülünç kefaretlerle dahi izale edemez.

Serveti Fünun edebiyatının sağ kalan bir iki rüknünden bizler ancak «Kuğunun son nağmesi» ni beklerken, böyle cırlak, çirkin bir karga sesi duyulmak çok, amma pek çok acı geldi!

E. Talu

Kızılay Kadıköy şubesi kongresi

Kızılay Kadıköy kaza şubesinden: 19 Mart Pazar günü saat 10 da senelik kongresini toplanacağından azanın teğriflerini rica ederiz.

Eminönü Halkevinde gece dersleri

Eminönü Halkevinde:

1 — Millet mektepleri imtihanlarına girecek vatandaşların hazırlanmalarına yardım olmak için Evimizde haftada iki gece A ve B kursları açılacak ve türkçe, aritmetik, sağlık ve yurdbilgisi dersleri verilecektir.

2 — İlk tahsil çağını geçmiş olan vatan daşlar arasında ilk tahsil imtihanına girmek suretile beşe alacaklara bir kolaylık olmak ve bunları yetiştirmek üzere Evimizde haftada üç gece tarih, coğrafya, yurdbilgisi, matematik, tabiat bilgisi dersleri verilecektir.

Her iki kursa yazılmak ve şartlarını öğrenmek isteyenlerin ikişer kıta vesika fotoğrafı ile Ev bürosuna müracaatları lîân olunur.

TAKVİM

MART

Rumî sene 1355	16	Arabi sene 1358
Mart 3	Resmî sene 1939	Kasım 129

PERŞEMBE

GÜNEŞ	Muharrem		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
6 11	4 32	24		10 15
11 54				

	Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
Z.	12 23	15 46	18 17	19 47
E.	6 06	9 28	12 —	1 31

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bu sabah gazeteleri açtığımız zaman bir tanesinde gene Etrüsk vapurunun sergüzeştinden bahsedilirken:

— Vapurun içine safa konmadan müvazenesinin temini meselesi üzerinde durulmaktadır, şeklinde bir cümle gördük.

Bizim bildiğimize göre bir vapurda müvazene olmayınca o vapur yan yatar, yan yatınca devrilir, devrilince de

çindekilerin başlarına geleceği yalnız Allah bilir.

Etrüsk vapuru safralı veya safrasız, fakat her halde müvazenesi mutlak surette temin edildikten sonra sefere çıkarılacaktır, bu nokta üzerinde bir saniye tereddüd edilmez. Fakat gazetelerin bu müvazenesizlik noktası üzerinde bu kadar durmalarından sonra, Etrüsk bir transatlantik haline getirilse cahi, rağbeti celbetmesinin kolay olacağına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Mareşal Vorosilof kızıl ordunun bugünkü vaziyeti hakkında izahat verdi

Moskova 15 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Mareşal Vorosilof, Sovyetler Birliği Komünist partisinin on sekizinci kongresinde beyanatta bulunarak demiştir ki:

Muzaffer sosyalizm memleketi, bütün dünya memleketlerinin en sulh-severidir. Fakat muhasım emperyalist memleketlerle muhat olduğundan ve zamanı geçmiş kapitalizmin kâbusu bu lundüğundan, her memleketten daha ziyade askerî tecavüzün mütemadi tehdidi altındadır.

Memleketimiz için sulhü, bizler, biz-zat kendi ellerimizle yaratıyoruz.

Mareşal Vorosilof, kapitalist memleketlerin silâhlanmasının bariz vasıflarını, harb bütçelerini ve harbe hazırlıklarını anlattıktan sonra silâhların büyük inkişafını kaydetmiş ve demiştir ki:

Bizim için münakaşa götürmez bir tek nokta varsa o da, Stalinin bugünkü enternasyonal vaziyeti tahlilinden çıkan aşığıdaki şu noktadır:

Biz, daima ve tamamıyla yenilmez olarak amele ve köylü kızıl ordusu ile kızıl donanmasına malik olmalıyız.

Geçen son beş sene zarfında kızıl ordu ve donanmanın teşkilâtında, silâhlanmasında ve hazırlanmasında mühim değişiklikler, hattâ radikal diyebileceğim değişiklikler vukua gelmiştir.

Bunların esaslarını bildireceğim:

Bu sebeplerden dolayı, ordumuzun esasını teşkil eden triteryal sistemini tasfiye edilmesi ve tamamen kadro ordusu prensibine geçilmesi lüzumlu görüldü. Şimdi, bütün ordumuz, bugün

için yegâne doğru sistemi teşkil eden kadro sistemi üzerine kuruludur.

Kızıl donanma da ordudan ayrılmış ve müstakil bir komiserlik haline ifrağ edilmiştir.

Bir kızıl piyade kolordusunda, takriben 60,000 askerî, topçusu, tankları ve daha diğer silâhları vardır. Fransada, üç fırkadan mürekkep bir kolordu topçusunun bir salvosu, 6363 kilogramdır, aynı surette tereküb eden bir Alman kolordusu topçusunun bir salvosu, 6078 kilogramdır. Kızıl orduya mensub bir kolordu topçusunun bir salvosu da 7136 kilogramdır. Bir Fransız kolordusunun topçusu, bir dakikada 51,462 kilogram obüs atabilir. Bir Alman kolordusunun topçusu, gene bir dakikada 48,769 kilogram obüs atabilir. Bir kızıl kolordusunun topçusu da bir dakikada 66,605 kilogram obüs atabilir.

İrtibat kâat'aları, yüzde 37 nisbetinde artmıştır.

1934 senesine nazaran, askerî tayyare kuvvetlerinde çalışan askerlerin miktarı yüzde 138, tayyare adedi ise yüzde 130 fazlaşmıştır.

1934 senesine nazaran bugün, hava filomuz motörlerinin beygir kuvvetinde, yüzde 213 fazlası ile 7,900,000 beygir kuvveti tezayüd vardır.

Hava filomuzun, miktarı ile beraber kalitesi de yükselmiştir. Avcı tayyarelerimizin sürati yüzde 56,5, plâfonu yüzde 21,5, fazlaşmıştır. Kısa menzilli bombardıman tayyarelerimizin sürati yüzde 88, plâfonu yüzde 83, faaliyet sahaları da yüzde 50 fazlaşmıştır. Geniş faaliyet sahali bombardıman tayyarelerimizin ise sürati yüzde 61 fazlaşmıştır. Hücum ve keşif tayyarelerinin sürati ise yüzde 67, plâfonları yüzde 23, faaliyet sahaları da yüzde 45 fazlaşmıştır.

Hatayda Halk Partisi ocak kongreleri toplandı

Antakya 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hatayın her tarafında Cümhuriyet Halk Partisi ocak ve mahalle kongreleri akdi-ne başlanılmıştır. Antakyanın Şeyhköyü ve şehir içindeki Orhaniye semt ocakları, kongrelerini yapmışlardır. Bu münasebetle Şeyhköyünde yapılan törende sporcular ve köylüler millî marşlar söylediler.

Bulgar Başvekilinin gazetemize beyanâtı

(Başarafa 1 inci sayfada)

rimize gelmiştir.

Başvekil Yunan - Türk hududu olan Pityon istasyonundan geçerken mahallî idare amiri tarafından karşılanmıştır. İstasyon Türk, Yunan, Yugoslavya, Rum ve Bulgar bayraklarıyla süslenmiş bulunuyordu. Köseivanof kendisine beyanı hoşamedî eden mahallî idare amirine çok mütehasis olduğunu söylemiştir.

Başvekil Pityondan sonra refikası ve maiyeti erkânile birlikte saat 10,30 da Edirneye geldi ve istasyonda vali Niyazi Mergen, merkez komutanı albay Talât, hariciye mihmandarları Fikret, Yünnü, Bulgar sefiri Hristof, Edirnedeki Bulgar konsolosu, misafirleri karşıladılar. Bir polis müfrezesi selâm resmini ifa etti. Kalabalık bir halk kütlesi başvekilî harekete alkışladı. Köseivanof vali ile görüşü, vali beyanı hoşamedî etti, polis müfrezesini teftiş etti ve istikbal için gelmiş olan zevatla görüştü. Başvekil refikasına Edirne valisi tarafından bir buket takdim edildi.

Gofya elçimiz Şevki Berkmen Başvekil ile refakat etmektedir.

Başvekil istasyonda kaldığı yarım saatlik müddet zarfında kendisine beyanı hoşamedî eden arkadaşımıza şunları söylemiştir:

— Türkiyeyi ziyaretimden dolayı çok bahtiyarım. Ankaraya giderek dost Türkiyenin devlet ricalile görüşeceğim. Gö-

müşürlerimiz iki dost memleketin menfaatlerini alâkadar eden meseleler etrafında olacaktır. Bilhassa çok hürmet ettiğim Millî Şefiniz İsmet İnönüne şahsan şahs saygılarını sunacağım. Bu münasebetle Türk milletine ve Türk vatana refah ve saadet temenni ederim. Görüşmelerimizden hayırlı neticeler çıkacağına eminim.

Üç gün müddetle Ankarada cereyan edecek olan görüşmeler neticesinde bir resmî tebliğin neşri muhtemeldir.

Görüşmelerin bilhassa Balkan Antantı menfaatleri üzerinde cereyan edeceği zannedilmektedir.

Şehrimizde

Bulgar Başvekilî Köseivanofu hâmil hususî tren bugün saat onu kırk geçe Sirkeci rihümüne muvasalat edecektir. Vali rahatsız olduğu için vali muavini Aziz Karataban Şehir Meclisi azaları, Bulgar kolonisi tarafından karşılanacak olan Bulgar Başvekilinin karısına, Lütfi Kırdarın refikası tarafından bir buket takdim edilecektir. Bu esnada bir müfrezeye ihtiram resmini ifa edecek, Bulgar ve Türk istiklâl marşları söylenecektir. Müteakiben hususî otomobillerle Perapalasa gidilecek, öğleden sonra şehirde bir cevlân yapılacaktır. Bulgar Başvekilî bu akşam saat 17 yi 40 geçe hususî trenle Ankaraya hareket edecektir.

Köseivanof Pazartesi sabahı tekrar şehrimize dönmüş olacak ve aynı akşam hususî trenle memleketine dönecektir.

Hariciye Vekili Tahrana gidiyor

Düğün merasimine Muhafız alayımızdan bir bölük iştirak edecek

Ankara 15 (Hususî) — Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun reisliğinde bir heyet 21 Nisanda Tahrana gidecektir. Dost ve müttefik memleketin veliâhdinin evlenme merasiminde memleketimizi temsil edecektir. Heyete muhafız alayından bir bölük asker, Riyaseticümhur bandosu refakat edecek ve aynı münasebetle mezkûr tarihte bir tayyare filomuz Tahrandadır bulunacaktır.

Londra Sovyet Rusya ile Japonya arasında hâdisîe çıkmasından korkuyor

Londra 15 (A.A.) — Sovyet - Japon balık avlama muntakaları meselesi Londra hükümetini düşündürmektedir.

Siyasî mahfeller, gelecek haftalar içinde Japonyanın, Japon balıkçı gemileri nin Japon harb filosu tarafından himaye edilmesine karar vermesinden korkmaktadır. Çünkü bu takdirde bir takım hâdiseler çıkması ihtimali vardır.

Bununla beraber balık avlama muntakaları hakkında Japonlarla Sovyetler arasında son dakikada bir itilâf hâsıl olacağı ümid edilmektedir.

Kral Aleksandrın katilinin mezarı açıldı, altın dişleri aşırıldı

Marsilya 15 (A.A.) — Yugoslavya kralı Aleksandrın katili Hırvat Klemenin mezarı meçhul şahıslar tarafından açılarak iskeletteki takma altın dişlerin aşırılmış olduğunu mezar bekçisi görmüş ve polise haber vermiştir.

İngiliz - İta'yan ticareti

Roma 15 (A.A.) — Kont Ciano ile Lord Perth, mübadeleleri iki memleket arasındaki ticarete itibak ettirmek maksadile İngiliz - İtalyan ticaret itilâfının tadiline dair hazırlanan notaları imza etmişlerdir.

Panama kanalının emniyeti

Vaşington 15 (A.A.) — Ruzvelt, Panama kanalının emniyetini artırmak için 14.700.000 dolar tahsisat verilmesini hususî surette kongreden istemiş-tir.

İngiliz filosu Pa'ermoda

Roma 15 (A.A.) — İngilterenin Vulcan kruvazörü ile bir torpido filotillası üç günlük bir ziyaret yapmak üzere Pa'ermoya gelmiştir.

Memleketimiz Büyük Millet Meclisinin yeni seçiminin başında göz kamaştırıcı bir vaziyette bulunuyor. Türk milleti beynelmilel siyasetin yarın için beklenmedik hâdiseler hazırlaması ihtimali karşısında her türlü nifaktan masun ve müteffir bir halde, kendine güvenir vaziyettedir.

I. İnönü

Memleketimiz Büyük Millet Meclisinin yeni seçiminin başında göz kamaştırıcı bir vaziyette bulunuyor. Türk milleti beynelmilel siyasetin yarın için beklenmedik hâdiseler hazırlaması ihtimali karşısında her türlü nifaktan masun ve müteffir bir halde, kendine güvenir vaziyettedir.

I. İnönü

Cümhuriyet ve demiryolu

İmparatorluk, yaşı bir asrı geçen demiryolundan Cümhuriyete, ekserisi ecnebi elinde olmak üzere (4.087) kilometre ik yol bıraktı, Cümhuriyet bunu pek kısa bir zaman içinde 7.000 kilometreye çıkardı

Modern bir devlet kurulunda ve devletin müstakil ve hâkim olarak baka ve devamında, bir memleketin dahilî idare cüzütamlarını en kısa ve seri bir surette birbirine bağlamak suretile millî, içtimai, harsî ve iktisadî yekpareliği kurarak memleketin umumî manzarasında ve idare şekline tam bir vahdet yaratılabilmesinde demiryolunun rol ve tesiri her şeyden evvel gelen bir esastır.

Demiryol tarihinin başladığı bir asırlık bir müddet zarfında demiryolile örülmüş olan ülkelerde müşahede edilegelmiş olan müteselsil terakki ve teali, millî müesseselerde vücade gelmiş bulunan büyük inkişafın bunun en bariz delilleridir.

Bize gelince: Demiryol siyaseti inkılâb Türkiyesinin, Kemalist rejimin ana hatlarından biri olmuştur.

Çünkü, bir memleketin imarı, ticaret, ziraat ve sanayi gibi iktisadî sahalarda kalkınması ve bir milletin içtimai ve medenî sahada yükselmesi için en tesirli ve en verimli vasıta o memleketin ilkönce demir ağlarla örülmüş bulunması olduğuna ancak Cümhuriyet devrinde kanaat getirilmiştir.

Demiryolunun ulaşamadığı yerlerde ne ziraat ve ticaret ne imar ve sanayi ve ne de kültürün belirmesine ve yükselmesine imkân olmadığı ancak Cümhuriyet devrinde anlaşılmuştur.

Bunlardan daha mühim olarak bir memleketin topraklarını ve bir milletin istiklâlîni güvenle müdafaa edebilmesi için de o memleketin demiryolu ile bezemmiş olmasının hayati bir ihtiyaç olduğu gene ancak Cümhuriyet devrinde düşünülebilmiştir.

Hülâsa; Türk inkılâbının, Kemalist rejimin memleketin her yerinde milletin ruhunda tamamile yerleşip köklenmesi için her şeyden önce iktisadî bir oluk, içtimai bir kan damarı olan demiryolunun memleketin her yerine girmesi, ulaşması lüzumu ancak Cümhuriyet devrinde kat'iyetle sabit olmuştur.

Bu sebebledir ki, Cümhuriyet Türkiyesi memleketi demir ağlarla örme kararını vermiştir.

Bunun için tuttuğu yol ikidir: Biri Cümhuriyet devrinde kadar yabancı ve imtiyazlı şirketler elinde bulunan hatları satın almak,

Diğeri imparatorluğun yolsuz, ıssız ve bakımsız harab bir halde bıraktığı memleket kısımlarını yeni demiryol hatlarıyla birbirine bağlamak.

Cümhuriyet Türkiyesi birbirine müvazi olarak bu iki sistemi ilân ve takibe başladığı zaman:

«Demiryol yapamazsınız, paranız yok veya demiryol yapamayız, paramız yok, demiryollarını satın alsanız da işletemezsiniz. Yapsanız da işletemezsiniz. Bunlar sizin için yabancı ve teknik şeylerdir diye dıştan ve içten şiddetli ve devamlı tenkidler yükselmeğe başladı.

Atatürk inkılâbının; Başvekilî sıfatile tertibcisi, tatbikcisi ve tahakkuk ettiricisi olan şimdiki Millî Şefimiz (Büyük İnönü) o tenkidlere:

«Behemehal yapacağız ve göreceksiniz, Behemehal işleteceğiz ve göreceksiniz, Türk milletinin buna muktedir olduğunu bütün dünya görecektir» diye metanetle, celâdetle cevap verdiler ve bu siyasette hiçbir tesir onu sarsmadı, hiç bir engel onun azmini gevşetmedi.

Bu sebebledir ki; bütün dünya efkârı umumiyesinde ve yabancı neşriyatta ona demiryolunun babası adı verilmiştir.

Cümhuriyet Türkiyesi bu iki müvazi siyaseti tatbik başladığı gün, bugünkü millî sınırlarımız dışında imparatorluktan kalma ve fakat yabancı ve sümürgeci işleticiler elinde olmak üzere mevcut demiryolunun uzunluğu; geniş ve dar hatlar da dahil olmak üzere (4087) kilometreden ibaretti. Devlet işletmesinde henüz hat yoktu.

İşte, yaşı bir asrı geçen demiryolu tarihinden imparatorluğun Cümhuriyete bıraktığı demiryolu kemmiyet ve keyfiyetçe bu vaziyette idi.

Cümhuriyetin ilk 10 senesi zarfında imtiyazlı ve yabancı şirketler elindeki hatlardan Anadolu hattı, Bağdad hattı, Mersin, Tarsus, Adana hatları satın alınarak millileştirildiği gibi 1200 kilometreyi geçen yeni hatlar da yapıldı. Bu suretle devlet demiryollarının işlettiği hatlar 933 de 3941 kilometreyi bulmuştu.

Ali Çetinkayanın Nafta Vekilliği zamanında ise:

Bir taraftan yeni hatlarımızdan: Malatya - Diyarbakır, Çankırı - Filyos, Afyon - Karakuyu, Sivas - Malatya, Filyos Zonguldak ve Çetinkaya - Erzincan kısımlarının da inşaatı bitirilerek işletmeye açılmış.

Diğer taraftan:

Eski İzmir - Kasaba, eski Aydın ve eski Şark demiryolları, Fevzipaşa - Meydanekbeç, Toprakkele - Payas kısımları da yabancı ve sümürgeci işletmelerden satın alınarak Türk milletine mal edilmiş ve bu suretle Türkiye Cümhuriyeti Devlet Demiryollarının işlettiği millî hatlarımızın uzunluğu bugün tam 6718 kilometreyi bulmuştur.

Önümüzdeki sonbaharda bir taraftan Erzuruma varılmış, diğer taraftan Diyarbakırdan doğuya uzanmakta olan hattımız da 30 kilometre daha uzayacağından hatlarımız 7000 kilometreyi bulmuş olacaktır.

Bu suretle (Edirne) den (Diyarbakır) şarkına kadar 2000, (İzmir) den (Erzurum) a kadar keza 2000 kilometrelik mesafe artık Demiryol siyasetimiz sayesinde 48 saat süren bir tren yolculuğuna inhisar etmiştir.

Bundan başka (Zonguldak - (Mersin) ve (Samsun - Payas) hatlarıyla de Karadenizin iki esaslı limanı Akdenizin iki esaslı mahrecine bağlanmış görüyoruz.

Millî demiryol siyasetimizin bütün dünyayı hayretle karşınsında durdurun bu umumî manzarası önünde Ebedî Şef Atatürkün hatırasını minnetle anmak ve Türk inkılâbını, her sahada olduğu gibi demiryol sahasında da bu kadar az zamanda tahakkuk ettiren Millî Şef Büyük İsmet İnönünün huzurunda eğilmek millette edası zarurî bir vicdanî borçtur.

(Devamı 11 inci sayfada)

Sabahtan sabaha:

Çizgilerin ifadesi

«Edebiyatı Cedide» erkânının en kuvvetli nâsiri olarak kabul ettiğim Cenab Şehabeddin merhumun ben daha mektebde iken okuduğum bir makalesini hiç unutmam. Avusturyanın Bosna-Hersekî ilhaki üzerine yazılan bu makale şöyle başlıyordu:

«Avusturya - Macaristan devleti ismini ikiye bölen çizginin bir gün gelip uzuyarak onu fiilen de ikiye ayıracağını düşünmeden eczasına yeni kâat'alar ilâve etmeye kalkışması büyük bir siyasi hat olmuştur.»

Son Çek-Slovak hâdiseleri bana bu makaleyi bir daha hatırlattı. Büyük teşekküllerin Avrupa haritasına hâkim oldukları bir devirde araları böyle trediyonla bağlanmış siyasi bünyelerin uzun zaman mukavemet göstermelerine imkân var mıydı? «İttihadi anasır» davasında «San'a» dan İskodraya bir yarım daire şeklinde yayılan Osmanlı imparatorluğu da yalnızat vücudünü bu siyasetle sürdümedi mi? Siyasî bünyeleri insan uzviyetinden ayırd etmeğe imkân yok. Vücudümüzün bir noktasına sokulan herhangi ecnebi bir cisme karşı kanımızın bütün müsbet mikrobları nasıl sıkı bir müdafaa ve taarruz plânı ile harekete geçer ve onu bünyemizden atarsa siyasi bir uzviyet te umumî ahengini bozan yabancı varlıkları öylece silkip atıyor, Sıhhatte kalma istiyen uzviyet mutlak surette eczası arasında kendi varlığını tehdit edecek nisbettteki yabancı maddeleri kusuyor ve zinde kalmak için derlenip toparlanıyor. Fiziyojinin politika hayatında yeri olduğunu kabul etmek lâzım.

Bürhan Cahid

Dün Denizbankta mühim bir toplantı yapıldı

Alman heyeti ve Denizbank umum müdür muavinlerinin iştirak ettikleri müzakerelerin Etrüske yeni bir kazan ilâvesi etrafında cereyan ettiği anlaşılıyor

Almanya'da yaptırılan vapurlar dolaşmasıyla mevcut bazı ihtilâfları halletmek üzere şehrimize gelen ve birkaç gündünerberi Etrüske vapurunda tetkikler yapan Alman mütehassısları ve Denizbank erkânının, iştirakle dün Denizbankta mühim bir toplantı yapılmıştır.

Öğleden sonra başlayan ve saat 19 a kadar 6 saat devam eden bu toplantıda, Denizbankın işletme, fen, bankacılık umum müdür muavinleri Hamdi Emin Çap, Harun İlmen, Suphi ve fen heyeti azaları da hazır bulunmuşlardır.

Toplantıda Alman mütehassısları bir kaç gündünerberi Etrüske vapurunda devamlı bir şekilde yaptıkları tetkikler sonunda tesbit ettikleri noksanları ve yapılması icab eden tadilatı anlatmışlardır. Almanların tesbit ettiği noktaların bir

kısmı bir müddet evvel İktisad Vekâletinin emriyle teşkil olunan ve uzun müddet Etrüske vapuru hakkında tetkiklerde bulunan komisyonun tesbit ettiği noksanların aynıdır.

Alman mütehassıslarıyla müzakerelere bugün de devam olunacaktır. Bu müzakereler sonunda her iki tarafın yapılmasında mutabık kalacakları noksanlar İktisad Vekâleti ve Alman hükümeti muvafaklığı ile, vapur tezgâhları müdürlerinden müteşekkil heyete bildirilecektir. Müzakerelerin bilhassa Etrüske yeni bir kazan ilâvesi etrafında cereyan ettiği anlaşılmaktadır. Alman heyetinin, tetkikleri bitmiş olduğundan Eminönü rıhtımında bağlı bulunan Etrüske vapuru şamandıraya çekilmiştir.

Dün sekiz kişilik bir kaçakçı şebekesi meydana çıkarıldı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları tarafından Galatada sekiz kişilik bir kaçakçı şebekesi meydana çıkarılmıştır.

Muhafaza teşkilâtı memurları bir müddet evvel eroine ve diğer zehirli maddelerle, eşya kaçakçılığı yapan bir şebekenin faaliyette bulunduğunu haber almışlar ve derhal faaliyete başlamışlardır. Derinleştirilen tahkikat sonunda çetenin geniş bir şekilde kaçakçılık yaptığı tesbit olunmuş ve kaçakçıların bir kısmı Eminönünde yakalanmışlardır. Bu sırada şebeke mensublarından üçü kaçmağa muvaffak olmuştur. Kaçanların izleri memurlar tarafından takip edilmekte olduğundan bugün yakalanmaları muhtemeldir.

İçlerinde iki de Rum bulunan kaçakçı şebekesinin elebaşları Hüseyin ve Tevfik adlı iki kişidir ve bunlar yakalanmalar meyanındadır.

Muhafaza teşkilâtı dün geç vakte kadar bu hâdisenin tahkikatiyle meşgul olmuş, yakalanan suçlularla bazı kimselelerin ifadelerine müracaat etmiştir. Aynı zamanda kaçakçıların bulunduğu mahal ve evlerde de aramalar yapılmış, külli yetli miktarda eroine ve diğer zehirli maddelerle ecnebi sigaraları, kaçak kumaşlar vesaire bulunmuştur.

Tahkikatla bizzat meşgul olan gümrük muhafaza başmüdürlüğü Hasan Koper tahkikatın bugün ikmal edilerek kaçakçıların mahiyetinin tamamen anlaşılacağını ve suçluların adliyece verileceğini söylemiştir.

Bir amele elini makineye kaptırdı
Nişantaşında Hacısunur sokağında oturan mensucat fabrikasında çalışan Muzaffer, dün akşam fabrikada ağaç keserken elini makineye kaptırması ve yaralanması. Yaralı Şişli hastanesine sevk edilmiştir.

"Millet,, vapuru faciası mahkemeye intikal ediyor

Bir müddet evvel Karadenizdeki fırtına esnasında Ereğli limanında batan Millet vapuru faciasına aid Deniz Ticareti Müdürlüğü tarafından yapılmakta olan tahkikat tamamlanmıştır. Bu tahkikat sonunda, fırtına esnasında Ereğlide bulunan Yunan Bandıralı Nomikos şibinin Millet vapurunun tam yanında demirlediği ve Millet vapurunun müteaddid defalar düdükle çalmasına rağmen acımlıyarak, bu vaziyetin iki vapurun birbirine müsademe etmesine sebebiyet verdiği anlaşılmuştur. Batan Millet vapurunu sahibi Barzilay Benjamin Deniz Ticareti Müdürlüğünün tahkikati üzerine, İstanbul asliye ikinci ticaret mahkemesine müracaat ederek Yunan Nomikos şibeli acentası Triton aleyhine bir dava açmıştır. Millet vapuru acentası, vapurun batmasında Yunan vapurunun denizcilik kaidelerine aykırı hareket etmesinin mühim bir sebep teşkil ettiğini ileri sürmektedir.

İkinci ticaret mahkemesi bugünlerde Yunan Nomikos vapuru acentasına, kaptanına tebligatta bulunacak ve yakında muhakemeye başlanacaktır.

Diğer taraftan Barzilay Benjamin acentası, Millet vapuru kazazedelerinin ailelerine münasib miktarda ikramiyeler verecektir. Acenta kazazede ailelerinin hakiki varis olduklarını isbat etmelerini istemiştir. Kazazedelerin aileleri mahkemenin veraset ilâmı aldıktan sonra acentaya müracaatlarında ikramiyeleri verebilecektir.

Bir yangın başlangıcı söndürüldü
Pangaltıda Süleyman Nazif sokağında 4 numaralı evde oturan Vedadın yakıldığı hamamlık sobasından sırayan kıvılcımlardan tavan tutuşmuştur. Etraftan gelenlerin yardımıyla ateş büyümeden söndürülmüştür.

16 Mart

Bugün Eyübde bir ihtifal yapılacak

Bugün İstanbul Düvelli Müttefika kuvvetleri tarafından İstanbulun fillen askeri işgal altına alındığının 20'nci yılına rastlamaktadır. İşgal esnasında şehid olan aziz kahramanların hatıralarını tebci maksadıyla her yıl yapılması müted olan ihtifal, bugün de Eyübde yapılacaktır. İhtifale iştirak edecekleri götürmek üzere Köprü'nün Haliç iskelesinden iki vapur kaldırılacaktır. Merasime askeri kit'alar, mektebler ve halk iştirak edecektir. Şehir Meclisi azasından Meliha Avni açılış nutkunu söyleyecek, bilâhare Eyüb Halkevi Reisi ve diğer hatibler birer söylev vereceklerdir. Nutuklardan sonra bando matem havası çalacak, şehidliğe çelenkler konacaktır. Bando matem havası çalarken, bir mangas asker tarafından havaya üç defa ateş edilecektir. Geçid resmini müteakib merasim sona erecektir.

Gemi Kurtarma Şirketinin son umumî toplantısı yapıldı

Devlet sermayesile kurulmuş müesseselerin mürakabesi hakkındaki 3460 numaralı kanun hükümlerine uymak üzere geçen ay fevkalâde bir toplantı yapan ve hükmî şahsiyeti haiz bir müessese haline gelen Türk gemi kurtarma şirketinin son umumî heyeti dün toplanmıştır. Bu toplantıda şirketin idare meclisi raporu okunmuş ve 939 yılı başından Şubat ayının 16 sında yapılan heyeti umumiyeye kadar geçen bir buçuk aylık zaman zarfındaki bilanço vaziyeti tetkik edilmiş, mürakib ve idare meclisi azaları ibra olunmuştur.

Dünkü toplantı ile Türk gemi kurtarma şirketi tamamen tarihe karışmıştır. Gemi kurtarma idaresi yeni kanun şekliyle hükmî şahsiyeti haiz bir müessese haline almıştır. Bu müessese gene Denizbanka bağlı olarak kalacaktır.

Bir yük motörü bir vapura çarptı

Dün limanda bir kaza olmuş, kaptan Şevki Çalan oğlu idaresindeki Dalgıç isimli yük motörü Kadıköy iskelesine yanaşmakta olan Heybeliada vapuruna süratle çarpışmıştır. Müsademe neticesinde motörün baş bodoslaması ve vapurun kıç tarafı hasara uğramış, başka bir zayıt olmamıştır. Deniz Ticareti Müdürlüğü kaza hakkında tahkikata başlamıştır.

Karadenizde yeni bir fırtına çıkması muhtemel görülüyor

Devlet meteoroloji istasyonu dün Deniz Ticareti Müdürlüğüne bugün Karadenizde yeniden fırtına çıkması muhtemel olduğunu bildirmiştir. Deniz Ticareti Müdürlüğü keyfiyeti denizcilere tamam ederek tedbirli bulunmalarını tavsiye etmiştir.

Birkaç gün evvelki büyük fırtına yüzünden evvelki gün Bartından gelmesi icab ettiği halde geleliyen Antalya vapuru 24 saat gecikerek dün gelebilmiştir.

Salı günü Karadenizden gelmesi beklenen ve fırtınada Sinop limanına sisliğin Ankara vapuru da iki gün gecikerek bugün gelecektir.

İran Şehinşahi Rıza Pehlevinin doğum yıldönümü kutulandı

Kardeş milletin bu sevinçli günü münasebetile şehrimiz İran konsolosluğunda bir resmi kabul icra edildi

Dünkü kabul ve sminden bir intiba

Dün, kardeş İranın en sevinçli günlerinden biriydi. Büyük başbuğları, Şehinşah âlâhazreti hümayun Pehlevinin doğumlarının yıldönümü idi. Bu münasebetle, şehrimiz İran başkonsolosluğunda, dün sabah saat 10 da büyük bir resmi kabul yapılmıştır. Başkonsolos Garib, İran kolonisinin tebriklerini kabul etmiş, bir hitabede bulunarak bu kutlu günün ehemmiyetini tebarüz ettirmişti. Koloni namına Bay Ehrabi bir nutuk söylemiş, arkasından Bay Kasımzade İsmail çok alkışlanan şiirini okumuştur. Bundan sonra şehrimiz İran mektebi kız erkek talebesi farsça şarkılar okumuştur. Merasim sonunda başkonsolos, bütün talebeye zarif keseler içinde hazırlanmış kuru yemişler dağıtmıştır.

Kültür işleri:

Dün Maarif Müdürlüğünde bir toplantı yapıldı

Ecnebi ve ekaliyet mekteplerindeki Türkçe ve kültür muallimlerinin dileklerini yakında toplanacak olan Maarif Şûrasına bildirmek için tetkik eden komisyonların raporlarını yeniden gözden geçirmek ve tek rapor halinde Vekâlete göndermek üzere, dün Maarif Müdürlüğünün riyaseti altında bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda, Notrdam dölort'dan Sabiha, Sen Benova'dan Ayşe, Eseye'den Orhan, İtalyan lisesinden Zeki Cemal, Zayyon kız lisesinden Hasan Bedreddin, Notrdam dölort'dan Sabahat, Beyoğlu üçüncü Rum okulundan Şevket, Yeldeğirmeni Rum mektebinden Ulviye bulunmuşlardır. Bu müşterek komisyon, kat'î raporu hazırlayıp, Vekâlete tevdi edilmek üzere Maarif Müdürlüğüne vermiştir.

Bu raporda tesbit edilen başka meseleler, Türk muallimlerinin istikbali, kitab işi ile bu okullarda tetkikat yapılmıştır.

Rapor Şûrada görüşülecek ve kat'î bir karar verilecektir.

Şehir işleri:

Belediyede tetkikat yapan müfettişler sekize iblâğ edildi

Belediyede muhtelif işler üzerinde tetkikler yapan müfettişlerin sayısı altıdan sekize iblâğ edilmiştir. Bir kısım müfettişler, Belediye İktisad İşleri Müdürlüğünde ayrılan odada çalışmaktadır. Müfettişler, hamal ve sebze nakil işlerini inceleyeceklerdir.

Müteferrik:

İnhisarlar Umum Müdürü Londradan geliyor

Londrada bulunmakta olan İnhisarlar Umum Müdürü Mitat Yenel'in ön müzedeki hafta içinde şehrimize dönüşü beklenmektedir.

Şehrimize gelen haberlere göre Londrada İngiliz müesseselerle bütün satışları üzerinde yapılan müzakerelerin iyi bir şekilde inkişaf ettiği anlaşılmaktadır.

İki gün evvel Ankaraya gitmiş olan İnhisarlar Umum Müdür Muavini Münir Hüsrev de bugün Ankaradan dönmektedir.

Askerlik işleri:

İhtiyat eratin yoklama müddeti uzatıldı
Kadıköy yerli şubesinden: 310 dan 330 d'ğumluya kadar olan ihtiyat erlerinin yoklamaları için 15-Mart-939 günü akşamı kadar verilen yoklama müddeti Mart - 9 sonuna kadar uzatılmıştır. Bu doğumlardan henüz yoklamasını yaptırmamış olanların ceza görmemeleri için şubeye gelen kayıtlarını yaptırmaları ilân olunur.

Şubeye davet

Beşiktaş Askerlik Şubesinden: Beşiktaş Akerlik Şubesinin 1248 defter sırasında kayıtlı Reşat oğlu Fuat Fevzinin şubeye müracaat etmesi ilân olunur.

HALK OPERETİ

Buakşam 9 da

ZOZO DALMA

in iştirakile Büyük şark opereti

HALİME

Macar baleti

HALK OPERETİ

Buakşam 9 da

ZOZO DALMA

in iştirakile Büyük şark opereti

HALİME

Macar baleti

Eütün dünya gençliğinin güzellik ve kuvvetini... bütün ahengi ile gösteren

STAD İLÂHLARI filmi

(1936 Berlin Olimpiyadlarının tam, hakiki ve yegâne filmi) Sinemanın icadından beri yapılan hiçbir filme kıyas edilemez.

NEW YORK

Sergisine kafile ve münferit seyahatler

14 NİSAN
MANHATTAN - NORMANDIE
1 gün Roma, 4 gün Paris
21 gün Newyork

Bu ayın yirmi beşinde kayıtlar kapanıyor. Pasaport muameleleri başlamıştır.

9 TEMMUZ
TALEBE MUALLİM
2 gün Bükreş, 1 gün Rotterdam,
9 gün Newyork, 2 gün Paris
Dolmakta olan bu ucuz ve zevkli seyahat için hemen kameralarınızı alın.

5 TEMMUZ
QUEEN MARY - NORMANDIE
7 gün Paris, 16 gün Newyork,
13 Ağustos dönüş

Dünyanın en lüks bu Transatlantiklerindeki yerlerinizi hemen kapatınız.

29 Temmuz
REKS - ROMA
Pire - Napoli - Nis
Cebelüttarik Newyork
Tek olarak seyahat etmek isteyenlere de gidip gelme bilet verilir.

NATTA

Seyahat Acentalığı
Galatasaray - İstanbul Tel: 44914

BU AKŞAM
İPEK
Sinemasında

SAHRA BEKÇİLERİ

Baş rollerde **JEAN PIERRE AUMONT** - MARTA LABAR - CHARLES VANEL
Ayrıca **FOKS DÜNYA HABERLERİ, GAZETESİ, Hariciye Vekilimizin Atina seyahati**

DİKKAT: Numaralı koltukların erkenden alınması rica olunur. Tel: 44289

SÜMER YAŞASIN AŞK ABDÜLVEHAB LEYLA MURAD

Görülmemiş Bir Muvaffakiyetle Başlandı.
Bu filmin bir kopyası büyük fedakârlıklarla İZMİRDE TAYYARE Sinemasında aynı zamanda gösteriliyor.

Tarsus harab bir şehir şeklinden kurtuluyor

Yeni birçok binalar, yollar, köprüler yapıldı. Bundan sonra da çocuk bahçeleri, parklar, açık bir pazar yapılacak, elektrik tesisatı yenileştirilecek

Tarsus Şehir sinema ve tiyatrosu

Tarsus (Hususi) — Tarsus, bütün Türkiye'de elektrige ilk kavuşan şehirdir. Elektrik burada ışık verirken İstanbul'da gaz lambaları kullanılmaktadır. Belediye elektrik tesisatını esaslı surette islah etmeyi kararlaştırmış ve bu hususta lazım gelen tahsisatı bütçeye koymuştur. Tarsusta Türkiye'de eşine nadir rastlanır mükemmeliyet ve güzellikte bir park meydana getirilmiştir. Beş bin lira gibi çok cüz'î bir para sarf ile tesis edilen bu park mevsi-minde Pazar günleri Adana ve Mersin'den gelenlerle daha sabahdan dolmaktadır. Birçok tesisatı muhtevî bulunan parkın yeni baştan tanzimi için bir plan hazırlanmıştır.

Şehir sinema ve tiyatrosu da Tarsus'un kıymetli kazançlarıdır. 10 uncu Cümhuriyet yılında açılmış olan bu modern bina 700 kişi alacak genişlikte bir salon ve zengin dekora malik bir sahneyi camidir. Halen sesli film gösterilmekte ve bu suretle hem halkın te-maşa ihtiyacı, hem de belediyeye bir varidat temin olmaktadır.

Şehir harita ve imar planı yapılmış, içme su tesisatı sona ermek üzere bulunmuş, yeni bir mezarlık kurulmuş, birçok meydanlar açılmış, istasyonla şehir arasındaki iki kilometrelik yol parke ve yaya kaldırımları beton olarak döşenmiş, Keresteciler çarşısı tesis edilmiş, bir umumî helâ yapılmış, eski köprü, yol ve kaldırımlar tamir, yeni köprüler inşa olunmuş, birçok yol ve sokaklar açılıp genişletilmiş, binlerce metre murabbaı kaldırım yapılmıştır.

Tarsus itfaiye teşkilâtından bilhas-sa bahsetmek isterim. Değerli bir emekçi öğretmenin idaresi altında çalışan ve cidden mükemmel bir kadroya sa-hib bulunan Tarsus itfaiyesi şehirde zuhu- edecek herhangi bir yangını da-ha ânında önlemeye ve söndürmeğe ta-mamile hazır ve kadir vaziyettedir.

939 belediye bütçesinde muhtelif imar ve tezyin işleri için kırk bin lira ayrılmıştır. Bununla çocuk bahçeleri, bir açık pazar ve iki umumî helâ tesis edilecek, yol ve kaldırım inşaatı de-vam edecek, elektrik şebekesi yenile-ştirilecek ve daha bir çok lüzumlu ve faydalı işler görülecektir.

Tarsusta köycülük hareketleri bil-hassa kayda şayandır. Kaymakam M. Ali Oran, bu işi ciddiyetle ele almış ve köy kanununun tatbiki suretile yarı-dan fazla köye yeni bir çehre vermiş-tir.

İmarci bir idareci olan Tarsus kay-makamı Mehmed Ali Oran, tarihi kasa-bayı maruz kaldığı bakımsızlıktan kur-tarmak için takdire şayan surette ça-lışmış, merkez ve mülhakatında birçok yeni ve güzel eserler vücutte getirmiş-tir. Bütçeyi kısa zamanda 130 bin kü-sur liraya iblâğ etmek muvaffakiye-tini gösteren Tarsus belediye meclisi, uhdesine düşeni en güzel şekilde başa-rmış ve harab şehre modern bir çehre vermeğe başlamıştır.

Bitlis'e munt hibisani seçimi başladı

Bitlis (Hususi) — Bugün vilâyetin her tarafında ikinci munttehib seçimi-ne başlanmıştır. Kasabamız ve Halkevi bayraklarla süslenmiştir. Halk sandık başına koşmaktadır.

Burdur Halkevinin temsilileri

Dün gene bu sütunlarda Burdur Halk evi çalışmalarından bahsetmiş, temsil kolunun gösterdiği muvaffakiyetleri anlatmıştık. Ancak bu yazıda bir yanlışlık eseri olarak Burdur Çocuk Esirgeme Kurumunun yıllık toplantısında bulunan Burdurluların grup halinde resimleri çıkmıştı. Özur dileyerek dü-zeltiriz: Yukarıdaki resim Burdur Halk evi temsil kolu azalarını Ana pyesinde göstermektedir.

Edirne'de evvelki günkü şiddetli fırtına

Edirne (Hususi) — Gece dokuzda karla başlayıp iki saat devam eden çok şiddetli fırtınadan evlerin kiremitleri, soba boruları uçmuştur. Nüfusca zayıf at yoktur. Hava soğuk ve açıktır.

Piyango ikramiyesi yüzünden çıkan dava

İzmir, (Hususi) — Hâkimiyetmilliye üçüncü sınıf talebelerine yılbaşı piyango-sundan rasyan 70.000 lira meselesi as-liye cezaya itikal etmiştir.

Sınıf muallimi Muzaffer hile yoluna sapmadığını, piyango isabet eden biletin beşte üçünün kendi parasile satın alındığı için ikramiyenin beşte üçünün kendisine aid olması icab ettiğini söylemiştir. Muhakeme başka bir güne bırakılmış-tır.

Bergama ovasının sulanması işi

İzmir, (Hususi) — Millî Şefin, bundan iki yıl önce mahallerinde tetkikat yapı-larak islahını emir buyurdıkları Bakırçay islah amelîyesine başlanmak üzeredir. Bu iş 1,760,000 liraya eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu suretle Bergama ovasının 941 yılında sulanması imkân dahiline girmiş bulunuyor.

Ayrıca küçük Menderes havzasında Fetrek köyü civarında yapılacak şütler ve beş küçük köprü 790,720 liraya eksilt-meye çıkarılmıştır.

P. T. T. Umum Müdürlüğünün bir tavz'hi

3 Mart tarihli gazetemizde bu sütunlarda «Muşa gidip cezaya çarptan bayram kartları» başlıklı bir yazı çıkmıştı. P. T. T. Umum Müdürlüğü bu mesele hakkında bize gönderdiği bir tavzihde şunları söylemektedir: «Bilhassa arife ve bayram günlerinde Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde posta gişelerine teslim edilen veya mürsilleri tarafından pullanarak posta kutularına atılan binlerce kartvizitin muayenesi mümkün olmayacağından grup halinde gişelere verilemlerden bir kaç muayeneden geçirilmek suretile kabul olunurlar.

İş hacminin genişliği dolayısıyla mahreçte yapılmayan muayenesi mümkün oldukça teşkilâtın bir parçası olan mevrid merkezinde yapılmasını tabii ve muhik görmek lâ-zımdır.»

Burdur Çocuk Esirgeme Kurumunun toplantısı

Burdur (Hususi) — Çocuk Esirgeme Kurumu yıllık toplantısını Halkevinde yaptı. Okunan senelik rapora nazaran 1700 liralık hasılat temin olunduğu, 150 çocuğa elbise giydirildiği ve 103 çocuğa öğle vakitleri sıcak yemek ve-rildiği öğrenilmiştir. Resim kongrede bulunanlardan bir grup göstermekte-dir.

İntihab faaliyeti yurdun her tarafında büyük bir hızla devam ediyor

İntihab faaliyeti yurdun her tarafında hararetle devam etmektedir. Dün on binlerce yurddaş reylerini kullanmışlardır. Şehrimizde dün akşam intihabın ilk gecesi olduğu için resmî daireler, hususi müesseseler ışıklarla ten-ri edilmiştir. Her taraf bayraklarla donatılmış, deniz nakil vasıtaları da bayraklarını çekmiştir. Halk, intihaba büyük rağbet göstermektedir. On sekiz yaşını ikmal eden vatandaşlar büyük tehalükle reylerini istimal etmeğe koşmaktadır. İntihab teftiş heyeti azaları her taraftaki sandıkları gezerek teftişler yapmaktadır. Vatandaşların reylerini kolayca istimal edebilmeleri için sandıklar mahallelere kadar sokulmuştur.

İstanbulda intihabata Sivas meb'usu nezaret edecek

Ankara 15 (Hususi) — Parti Umur Merkezi namına 28 intihab daire-sine gidecek ve seçime nezaret edecek meb'uslar Cuma günü şehrimizden vazife görecekler merkezle hareket edeceklerdir. İstanbulda Sivas meb'usu Şemseddin gelecek, Samsuna da Seyhan meb'usu Damar Arkoğlu gidecektir.

Müracaatların kabulüne bugünlerde nihayet verilecek

Ankara 15 (Hususi) — Cümhuriyet Halk Partisine meb'usluk için talebname göndermek suretile müracaat edenlerin sayısı hergün artmaktadır.

Namzedlerin tesbitinde göz önünde tutulacak prensipler kararlaştırılmış bulunduğundan önümüzdeki günlerde müracaatların kabulüne nihayet verileceklerdir. Namzedler listesinin meydana konması için çalışmalara hız verilecektir. Namzedler listesi Parti Kur'da görüşülüp görüşülmeyeceği henüz malûm değildir.

«Son Posta — Parti Kur. Partinin Genel Başkanı ile vekil ve Genel Sekreterden mürekkep Genbaşkurdan Meclis Reisinden, aPartinin kabine azalarından, Parti Umumi İdare Heyeti ile parti grubu idare heyetinden teşekkül eder.»

İki misli namzed mi gösterilecek

Ankara 15 (Hususi) — Meb'us seçiminde partinin bazı intihab daireleri-ne iki misli namzed göstermesi ihtimalinden bahsedilmektedir. Maatnafih bu haber henüz şayia halindedir.

Yeni mecliste kadın meb'us adedi evvelce bildirdiğimiz gibi 18 olarak muhafaza edilecektir.

Yeni namzedler

Ankara 15 (Hususi) — Eski Başvekillerden Raufun partinin meb'us namzedleri arasında görüleceği hakkında ki haberin asılsız olduğunu öğrendim. Emekli General Mersinli Cemalin namzedler arasında bulunması ihtimali mevcuttur. Doktor Adnan veya Halide Edibden biri de namzed gösterileceklerdir.

Umum müfettişlerden üçünün namzed listesine görülecekleri haber verilmektedir.

Ankarada rey verenlerin sayısı

Ankara 15 (Hususi) — Şehrimizde munttehibisani seçimine bugün başlan-dı. Akşama kadar 18.446 yurddaş re-vini kullandı.

Halk Partisi İstanbul munttehibi sani namzedleri

Beşkoz kazası merkez nahiyesi
Bahriye Kurtan (Beşkoz kaymakamının eşi), Mahmure Ergüven (İstiklâl harbi mahlillerinden kıdemli yüzbaşısı Baha Ergüven eşi), Mesat İstman (Hüsnü İstman eşi), Hüseyin Köktürk (Motör makinisti), Faruk İzzet (Beşkoz deri ve kundura fabrikaları imalat şefi), Abdullah Tapan (Beşkoz deri ve kundura fabrikaları kimyageri), Celâleddin Taşpınar (Beşkoz sulh hâkimi), Hasan Çaka (Avukat), Hüseyin Halıkanlı (Sark de-ğirmenleri direktörü ve Yazla çiftliği sahi-bi), Asım Aryüz (Müteahhid), Atif Tiryakio-ğlu (Müteahhid), Asaf Akan (Şirketihay-riye levanım müdürü), Hami Karayaka (Tüccar), Rifat Aktaş (İs Bankası baş vez-nedari), Nami Özan (İnhisarlar idaresi Pa-sabahçe fabrikası memurlarından), Sadet-tin Çeçen (Beşkoz malmüdürlüğü vedari), Mehmed Sarı (Balıkçı reisi), Ragıp Ya-maç (İnhisarlar Paşabahçe fabrikasında iş-çi), Mehmed Suer (Çiftçi).

Beşkoz kazası Anadoluhisar nahiyesi

Reşad Yılmaz (Denizbank sabık müfettiş-lerinden), Ali Şahin (Beşkoz hükümet dok-

torluğundan emekli), Celâl Dikmen (İmar bankası müdürü), İbrahim Arın (A. Hisar halat fabrikası müdürü), Ziya Kantemir (İs-tanbul umum sigorta şirketi muhasibi), Sa-dî Akant (Şirketihayriye müdürü), Cevdet Fahri Nomer (avukat ve umumî meclis aza-sından), Remzi İsman (İstanbul Ticaret ve Sanayi odası muhasebe şefi), Mustafa Ce-beci (Tahmil ve tahliye müteahhidi), Maz-har Seyhun (Avukat).

Beşkoz kazası Mahmutşevketpaşa nahiyesi

Necib Ünlü (Muhtar, çiftçi), Hüseyin Er-gün (Çiftçi), Ahmed Gür (Çiftçi), Mehmed (Çiftçi), Ahmed Köktürk (Çiftçi).

Eminönü kazası merkez nahiyesi

Asım Us (Artvin saylavı), Hakkı Tarık Us (Giresun saylavı), Atif Ödül (İlçe başkan v. avukat), Kemal Kalmık (kamun Y. K. baş. T. T. piyangosu bilet şefi), Galib Bingöl (Ka. sağışmanı İst. 6 ncı noteri), Emin Gü-neren (Komisyoncu), Kadri Aydınlı (işçiler cemiyeti başkanı), Halid Ertetik (Gülistan oteli sahibi), Meliha Avnl Sözen (umumî meclis azasından).

Eminönü kazası Kumkapı nahiyesi

Münir Çağlı (Çorum saylavı), Fatma Şa-klar Memik (Edirne saylavı), Osman Şevki Uludağ (Konya saylavı), Muhtar Acar (be-leliye hesap işleri müdürü), Muhsin Ergin (Belediye emlak işleri müdürü), Kâmil Pe-kiner (Belediye müfettişlerinden), İsmail Vefa (Vefa bozacısı), Muzaffer Gürlek (İst. muhafaza teşkilâtında mümevizi), Mediha Baysal (İst. kız orta okulunda öğretmen), Şakir Memik (eshabi emlakten), Ali Alp (emekli yüzbaşısı), Edib Alaslan (maliye memurlarından), Hüseyin Avni Eginli (avu-kat), Hayri Tulgar (belediye müfettişlerin-den), Hikmet Agar (İlktekteb başöğretmen-lerinden), Sadî Erden (Maliye Vekâleti il-seler başkâtibi), Saim Arıkan (güreş hoca-sı), Halil Cevdet Ofias (terzi mektebinde öğretmen), Şevki Sözbir (eshabi emlakten), Hasan Tahsin Piştev (muameleci), Ham-Oran (belediye zat işleri müdür muavini) Reşid Çavdar (Emniyet Sandığı müdürü) Mehmed Ali Erel (eshabi emlakten), Muzaf-fer Esen (öğretmen), Ahmed Nur Tolon (avukat), Haydar Süer (Kumkapı nahiye mü-dürü), Hüseyin Cahid Kehimhanlı (Evrakta memur), Ahmed Nuri Özenci (Maariften e-mekli), Nazmi Orhun (belediye mezd idare-sinde memur), Makbule O. Şevki Uludağ (Konya saylavı eşi), Mazhar Özpınar (be-leliye sular idaresinde memur), Nuri Arın (mahrukât tüccarı), Ziya Bayraktar (be-leliye memurlarından), Osman Faiz Gündoğ-du (esnaf cemiyetinde murakib), Salih Şa-hin (öğretmenlikten müteakid), Şevket Çe-tin (Vilâyet memurlarından), Fuad Akkuş (belediye memurluğundan müteakid), Hu-lûsi Atamer (elektrikli), Ali Esin (mütakaid asker), Hüseyin Pekyörek (ayakkabıcılar ce-miyeti muhasibi), Yusuf Ziya Ayçe (Kara-mürsel fabrikası muhasibi), Refik Nuyun (kâtib), Kemal Tulcar (belediye hesap iş-leri eski müdürü), Bekir Sıtkı (firancı), E-sad Arıç (İ. Maarif bassekreteri), Abdullah Eraslan (Eminönü nahiye müdürü), Meh-med Çubukçuoğlu (Nafta ambar memu-ru), Hasib Akyokus (Kumkapı mevki heki-mi), Abdürrahman Abunbay (tüccar), Arız Bilgeman (maliye memurluğundan müteka-id), Dr. Muzaffer Şevki (doçent), Halid Ateç (belediye memurlarından), Cafer Sadık Ö-zer (tüccar), Ziya Baysal (Defterdarlık a-vukatlarından), Muhiddin Canga (emeklî general), Salih Atalay (belediye matbaası başmüretibi).

Eminönü kazası Alemdar nahiyesi

Receb Peker (saylav), Süeda Receb Pe-ker, Fuad Köprülü (saylav), D. Besim Ömer Akalm (saylav), Abdin Daver (Cümhuriyet gazetesi tahrir müdürü), Tefvik Uras (be-leliye teftiş heyeti reisi), Saibe T. Uras, G. Tefvik Sağlam (doktor), Akil Muhtar Öz-den (doktor), G. Refik Münir Keskingil (dok-tor ve umumî meclis azasından), Hasan Ko-per (gümrük muhafaza başmüdürü), İhsan Sami Garan (doktor), İ. Safa Dikmen (So-konl Vakum S. gümrük eşi), Hakkı Göksa-hin (Hanz Vaktef P. Ustel firması gümrük şubesi şefi), Fethiye Çeleboven (Darphanede kimyager), Halis Atamulu (emeklî şubay), Raşid Arsoy (vekâlet murakibi), Mahmud Yürüten (garaj sahibi), Hakkı Aker (Pan-galtı lisesi türkçe öğretmeni), Celâl Bozkurd (Bozkurd kiraathanesi sahibi), Halid Celik (emeklî bahriyeli), Aliye Esad Pirilgil (ede-biyat öğretmeni), Saim Sokullu (müddeu-mumilik elektrik fen m.), Şaban Besen (e-lektrik idaresi İstanbul şubesi kartotek bü-rosu şefi), Refik Ahmed Sevengil (muharri- ve umumî meclis azasından), Mustafa Ateş (Defterdarlık varidat muavini), Baha Yü-cel (Defterdarlık muhasebe kâtibi), Ali Şük-rü Şavlı (doktor), Sadık Barkın (Evkaf M. dosya memuru), Kâzım Yorulmaz (esnaf ce-miyetleri müdürü), Hüsnü Sadık Durukal (beynelmillel yataklı vagonlar müfettişi), Ali Rıza Atasoy (doktor), Fahri Araman (A-lemdar nahiye müdürü), Bürhan Yula (E-minönü Halkevi idare müdürü), Raşid Göb-demir (Emniyet Sandığı murakibi ve umu-mî meclis azasından), Mehmed İzzet (Şir-keti Hayriye müdürü), Osman Şerefeddin Celik (doktor), Nureddin Eran (ecza ve ilti-yat tüccarı), Orhan Tahsin (doktor), M. Re-sad Eker (Kristal fabrikatörü), Hilmi Akan-sel (Armudlu kaplıcaları sahibi), Cemal E-rel (belediye heyeti teftişinde mümevizi), Tevhin Hemdi Gencaç (kazanç tetkiki İt-tiraz Ko. raportörü) (Arkası r...)

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey geçen günü arkadaşlarından birinin çocu-ğuna hediye götürmek lâzım geldi.

... Eskiden çocuk için en güzel oyuncak, karagöz, da-vul gibi şeylerdi.

... Fakat şimdi bunların ye-rine zirhlular, tahtelbahirler, tayyareler, bombalar ve silâhlı askerler var.. acaba niçin?

Hasan Bey — Bugünün ço-cukları medenî insanların yavruları da ondan azizim!

Hâdiseler Karşısında

Hikâyecilerimiz

Tanıdığım bir cenibele Türk edebiyatından konuşuyorduk. Söz hikâyecilerimize intikal etmişti. Birkaçının isimlerini söyledim. Hayret etti:

— Bunları hiç bilmiyorum.
— Sizin bildiğiniz Türk hikâyecileri kimlerdir?

— Beş altı isim söyledi. Bu sefer ben hayret ettim:

Gerçi isimlerden bir ikisi bana yabancı olıyan isimlerdi ama, onların bir kere olsun, ne bir yerde bir tek hikâyelerini okumuş, ne de hikâyeye yazdıklarını duymuştum. Geri kalanları hiç ama hiç tanıyıordum.

— Tanımıyorum.
— Ecebi, yüzüme şaka edip etmediğini anlamak ister gibi baktı:

— Ciddi mi söylüyorsunuz?
— Tabii ciddi söylüyorum.
— Tanımıyor musunuz?
— Hayır.
— Siz bir muharrirsiniz!
— Evet.
— Bir muharrir memleketinin meşhur hikâyecilerini tanımaz mı?
— Tanımaz olur mu, ve ben de nitekim tanıyorum.
— Tanımıyorsunuz.
— Nasıl tanımam!

Cür'etkâr bir tavır takındı:

— Tanımadığımız besbelli!
Kafam kızıyordu:

— Hayır, dedim, ben muharrirleri mizi, şairlerimizi, ediblerimizi velhasıl her jânında yazı yazarlarımızı tanıyorum. Bu hususta benimle münakaşa edemezsiniz.

— Sizinle pek âlâ münakaşa edebilirim. Benim isimlerini söylediklerim, hikâyeciler o kadar meşhur ki, hikâyeleri muntazaman başka lisânlara tercüme edilip neşrediliyor.

— Doğru değil, boşuna çenenizi yoruyorsunuz.

— İsbat ederim.

Cebinden propaganda için neşredilen Fransızca Ankara gazetesinin iki nüshasını çıkardı. Birini açtı:

— Buyurun okuyun!

İşaret ettiği yazı bir hikâyeydi. Hikâyeye muharririnin ismini okudum. Tanımıyordum. Diğer nüshayı açtı..

— Okuyun.

Gene bir hikâyeyi işaret etti... Hikâyeye muharririnin ismini gene hatırlayamadım.

Güldü:

— Hakkım yok mu imiş?

Hakkın var, demedim ama, naklin yok demeye de dilim varmadi.

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Makyajı Temizlemek

Makyaj ne zaman ve niçin temizlenmelidir? İki dakika içinde yüzünüzden bütün pudra, alık, krem izlerini silivermek için ne yapmalısınız?

1. Makyaj gece yatağa girmeden tamamen temizlenmelidir ki cild bütün gece iyi teneffüs edebilsin ve tazeleşsin. Gündüzkü pudra, alık vesairenizle uyuyakalırsanız cild, delikleri tıkanmış olduğu için, iyi teneffüs edemez. Ertesi gün bozuk bir tenle uyanırsınız.

2. Yeniden boyanacağınız zaman da eski makyajınızı yüzünüzde izi kalmamak üzere silmelisiniz. Çünkü: Ancak tertemiz cild üstüne sürülen boyalar iyi yayılır ve uzun zaman kalır. Meselâ: Gündüzün boyandınız. Akşama da bir yere gideceksiniz. Herhalde makyaj yapmanız icab ediyor. Tabii gündüzkü pudranız, alığınız az çok bozulmuştur. Belki burnunuzun tepesi biraz parlıyordur. Göz kenarlarınızda pudra eksilmiştir vesaire... Bu, bozuk yerleri bir el çabukluğile düzeltip te acele çıkarayım dersiniz makyajınızın ne güzel görüneceğini, ne de uzun zaman kalacağını ümid etmeyiniz.

Eğer vakit yok diye eski boyalarınızı çıkarmayı göze alamıyorsanız unutmayınız ki «makyaj çıkarma» saatlere bakan bir iş değildir. Buna, dört beş dakika, hattâ iki dakikacık bile yeter.

Tabii, ne kadar acele olursa olsun, cildinizi cinsine göre temizlemeye mecbursunuz. Yağlı cildli iseniz herhalde sair zamanlar sabunla yıkıyorsunuzdur. Fakat iki dakikada sabunlanmak olmaz. Şu iki tertibden birini yaptırıp elinizin altında hazır tutunuz mu istediğiniz zaman iki dakika içinde bütün boyaları çıkarırsınız.

(1) 100 gram gliserin, 100 gram infusion de roses, 100 gram gülsuyu, 10 gram essence de geranium, 2 gram acide salicylique.

Pamüğünüzü iki defa değiştirerek bu losyona batırıp yüzünüzü siliniz mi ne pudra, ne alık, ne kir kalır.

(2) 40 gram tatlı bademyağı, 10 gram acı bademyağı, 100 gram gülsuyu, 1 gram extrait de benjoin) de bu işi görür.

Derinizin kuru ise yüzünüzü, (lanolin) e bulanmış pamukla 5 dakikada temizleyebilirsiniz:

(15 gram gülsuyu, 10 gram kakao yağı, 15 gram bal, 25 gram blanc de baleine, 25 gram tatlı bademyağı), bu tertib de mükemmel bir temizleyicidir. Kullanması üç dört dakikadan çok sürmez.

(500 gram gülsuyu, 5 gram Teinture de benjoin ve Teinture de myrrh, 10 gram limon suyu).

Bu da aynı maksadı aynı süratle görür.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

Dün Maslak faciasının muhakemesi neticelendi

Bir kişinin ölümü ve beş kişinin yaralanması ile neticelenen otomobil kazasına şoförün tedbirsizliğinin sebebiyet verdiği anlaşıldı

Geçen yıl Maslak yolunda vukubulan ve gazeteci arkadaşımız Tahirin ölümü, Haydar, Şefik, Nihat, Ekrem ve Osman Kemalın yaralanmaları neticelenen otomobil faciasının muhakemesi Ağırcezada dün neticelenmiştir.

Tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölüme ve kazaya sebebiyet vermektan suçlu bulunan, hâdisede ağaca çarparak parçalanan 2084 sayılı otomobilin şoförü Kemal, müdafaasında:

— Osman Kemalın idare ettiği hususî otomobil önümden gidiyordu. Bana yol verir vaziyet aldı, sonra tam yarıdan geçerken tekrar eski haline dönmesi müsademe vukubuldu. Otomobilimin ön lastiği patlamış, direksiyon arızalanmıştı. Ben de yaralanmış ve irademi kaybetmişim. Otomobil yol boyunca ve ilerideki bir ağaca çarptı, böylece kaza oldu, demişti.

Fakat, suçlunun bu müdafaası ve bunu teyid eder mahiyetteki üç şahadet mahkemeye varid görülmemiştir.

Zincirlikuyudan dönüştü Suterazisi mevkiinde vukubulan faciadan şoförün arabayı fazla süratle sürmesinin, Osman Kemalın arabasına çarptıktan sonra dahi süratini eksiltmemesi ve daha başka tedbirsizliklerinin hâdiseye sebebiyet verdiği neticesine varılmıştır. Muhakeme sonunda şoför Kemal, ceza kanununun 455 inci maddesine göre, 2 sene müddetle hapsine, 200 lira ağır para cezasına ve Osman Kemalın kazaya uğrayan otomobilinin tamir masrafları olan 1985 kuruş ile hâdisede malûl kalan Haydara 100 lira tazminat vermeğe mahkûm edilmiştir.

Kızkardeşini öldüren amele tevkif edildi

Beyoğlunda kız kardeşi Esmayı bıçaklayarak öldüren Kazlıçesme deri fabrikasında amele Mahmud oğlu Hasanın cürümüşhud kanununa göre Ağırcezaya verileceğini yazmıştı. Fakat tahkikatta ikmalî zamana bağlı olan bazı cihetler bulunduğundan, hâdiseye umumî ehkâmı tâbi tutulmuştur. Suçlu, hazırlık tahkikatı sırasında ataman muhtelif ifadelerinde, hâdiseyi şu suretle anlatmıştır:

— Bundan iki buçuk ay kadar evvel İstanbula geldim. Hemşirem Esmayla evvelce Ahmed isminde biriyle evliydim. Sonra ondan ayrılarak, şimdiki Haşimle yaşamağa başladım. Ben her hafta ya Cumartesi veya Pazar günü kız kardeşime misafir gider ve gece de kalırdım. Bu defa da gene mutad üzere evine gittim. Bir gece kâdım. Ertesi günü, Esmayla beraberim Hüseyine verdiği bir örtüyü istedi. Ben de: «— Bana ne? Kendisinden iste,» dedim.

İşte bu yüzden aramızda münakaşa geçti. Esmayla küfredti, sonra da:

«— Senin karın başkalarıyla düşüp, kalkıyor, sen önce onu kurtar!» deyince, gözüm kızıverdi, ne yaptığımı bilemedim. Yirmi gün evvel, yirmi kuruş satın aldığım küçük bir bıçakla Esmayı karnından ve muhtelif yerlerin-

den yaraladım. Sonra da evden çıktım. Köprüden geçerken, suç âleti olan bıçağı denize attım. Kız kardeşimin eski kocasından üç yaşında, Hâşimden de bir aylık iki çocuğu vardı. Aramızda geçmiş hiç bir husumet mevcut değildi. Kendisini severdim. Bu iş, âni bir hiddetle oldu. Ben de pişmanım.

Bu açık ikrarına rağmen, Hasan bilâhare hâkim huzurunda yapılan sorgusunda vak'ayı te'vil ve inkâr yoluna sapmıştır.

Hasan 4 üncü sorgu hâkimliğinin kararile tevkif edilmiştir.

70 yaşında bir ihtiyar mahkeme kapısında sekte kalbden öldü

Dün Adliyede Asliye 5 inci hukuk mahkemesi önünde ihtiyar bir adam sekte kalbten, düşüp ölmüştür.

Hukuk mahkemesinde bir tashihi su davasını takib maksadile adliyeye müracaat eden 70 yaşında Ahmed, tam mahkeme kapısına vardığında birdenbire üstüne fenalık gelerek, yere yığılmıştır.

Sarıyerde oturan bir mütekaid olduğu bilâhare anlaşılan Ahmedin cesedi derhal adliye doktoru Salih Haşime muayene ettirilmiş ve sekte kalbden öldüğü tesbit olunduğundan defnine ruhsat verilmiştir.

Adliyenin kalabalık bir saatinde vukubulan bu hâdiseye koridorlardaki halk arasında umumî bir teessür ve heyecan uyandırmıştır.

Yangına aid üçüncü keşif raporu tamamlandı

Sultanhamamı yangın mahallinde yapılan üçüncü keşife aid ehli-vukuf raporunu dün geç vakit, müddeiumumîliğe verilmiştir.

Bugün, tetkik edilerek, yangının mahiyeti anlaşılacaktır.

Müddeiumumî dün Silivriye gitti

Müddeiumumî Hikmet Onat dün bir tahkikat münasebetile Silivri adliyesine gitmiş ve akşama kadar meşgul olmuştur.

Follste:

Tramvay'an atıyan bir çocuk yaralandı

Kurtuluşta Keçi apartmanında oturan Zaidin 11 yaşındaki evlâdlığı Mevlâhat, 202 numaralı vatmanın idaresindeki Kurtuluş - Beyazıt tramvayından atlamak istemiştir. Yere düşen Mevlâhat, kasiğundan yaralanmıştır. Yaralı çocuğun tedavisi yapılmış ve tahkikat başlanmıştır.

Bir otomobil 9 yaşında bir kız çocuğuna çarptı

Dün bir otomobil kazası olmuş, Fatih ile Malta çarşısı arasında Singer diktiş kumpanyasına aid 3671 plâka sayılı otomobil 9 yaşlarında Said kızını Firdevs adındaki çocuğa çarpmıştır. Şoför çocuğa çarpıp yere yuvarlandıktan sonra kaçmıştır. Yere düşen çocuğun elleri ve yüzü yaralanmıştır. Kaçan şoför zabıta tarafından aranmaktadır.

Kokulu çiçekler

Bunları biliyor mu idiniz?

Pipo içen eşek

Dubline'de oturan P. Fitzpatrick isimli İrlandalı bir zata aid olan bu eşek pipo içer ve bundan ziyadesile zevk duyar.

★

Tavuk kesmedikleri için yakılan insanlar

1051 de Avusturyada Goslar şehrinde toplanan piskoposlar meclisi birçok kimseleri tavuk kesmekten ve yemekten kâındıkları ve yalnız nebati gıdalarla yaşadıkları için dinsiz addederek yakarmıştır.

962 senelik bir mendil

Almanyada Augsburg da Sen Ührîk kilisesinde bulunan bu mendil 962 seneliktir. Bir piskoposa aidir. 1506 danberi bütün piskoposlar kullana gelmişlerdir.

Şimdi bütün halk tarafından mukaddes sayılan bu mendil, sedef kaplı, oyma bir çerçeveye gerilmiş bir hâlde kilisede saklanmaktadır.

★

Hekimliği yasak eden Papa

13 üncü asır başlarında Papa üçüncü Honeriyus hekimliği hakir gördüğü için papazların ve kilise mensublarının hekimliğe girmelerini yasak etmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Evlenmek isteyen Fazla genç erkekler

Lütleburgdan mektub gönderen bir erkek okuyucum:

— Ben 22 yaşında, orta halli, güzel bir gencim, evlenmek istiyorum. Diyör. Bu delikanlıya her şeyden evvel:

— Bir erkek için kendisini «güzel» kelimesi ile vasıflandırmak kadar çirkin bir şey tasavvur edemediğimi söyleyeceğim. Bana öyle geliyor ki evlenme zamanından henüz uzaktır. Hayat mektebinde biraz olgunlaşmalı, yüz itibarile de biraz... erkekleşmeli, evlenmeyi ondan sonra düşünmelidir. Okuyucum beni mazur görsün, düşmanı değilim, onun için biraz acı söylüyorum.

★

Eskişehirde oturan Bay H. E. bir «akıl» istiyor. Söylediği şu:

— İki defa nişan oldum, askerliğini yapmamış olduğum için evlenmek mümkün olmadı. İkisinden de ayrıldım. Bugün vatana karşı borcumu ödemiş bulunuyorum. Artık evlenebilirim.

Alehusus eski nişanlılarımın ikisi de evlenmemişler, haber gönderdiler. Şaşırdım. Ne yapmalıyım?

— Gayet basit, diyeceğim. Eski nişanlıların ikisini de unutursunuz. Onlar eğer fazla becerikli olsalardı saltanat zamanlarında nişandan nişânâ geçmenin yolunu bulurlardı, fazla kıymeti haiz olsalardı aradan geçen müddet zarfında da evlenirlerdi.

Evet, bir başkasına bakınız, fakat bu defa nişan olmadan evleniniz. Tâki adınız «evlenmek isteyen adam» yerine «eğlenmek isteyen adam» çıkmasın.

★

Bay «K. Ö.» ye:

— Ebeveynim ve akrabam beni evlenmeğe teşvik ediyorlar. Ben ise kendimi pek genç buluyorum, diğer taraftan tekliflerini reddederek onların kalblerini kırmaktan korkuyorum, diyorsunuz.

Korkmayınız. Kalbleri kırılma da sonra yapılır. Sizin için evlenme zamanı henüz gelmemiştir. Unutmadan söyleyeyim:

Evlenme zamanı gelinceye kadar aradan geçecek müddet zarfında «evlenmek» yerine «tevhül etmek», «izdivaç etmek» gibi kelimeleri kullanmamayı öğreniniz. Hele dilimizde «bu» işareti varken mezkûr demeye hiç lüzum yok.

Darılmayınız

TEYZE

Çekoslovakyanın tarihi yahud 20 yıl süren rüya

Çek milli marşı "Vatanım nerede?" diye başlar. Bu vatan birinci asırdan yirminci asra kadar ne ise gene o oldul

Çek köylüleri milli havalarile dans ediyorlar

Milli Çek marşı 1834 te bestelenmiş, eski bir halk türküsüdür:

— Vatanım nerede? diye başlar ve göyle devam eder:

— Vatanım nerede?
Benim vatanımda,
Çimenliklerinden dereler mırıldanarak akar,
Kayaların üzerinde ormanlar hışırdarak dalgaları,
Bahçelerinde, ilkbahar çiçek meşheridir,
ve bu dünya cenneti..
Benim vatanımdır, Bohemyadır.

— Benim vatanım nerede, benim vatanım nerede?

Bu tatlı memlekette, çevik vücudlerde ince ruhları,
Salim muhakemeli, cesur insanları,
Mukavemeti kıran bu kuvveti tanırmısın?
Bü, cesur Çek milletidir.
Bu Bohemya toprağı benim vatanımdır.

Biraz tarih...

Bohemya, bu adı vaktile, milâddan da evvel o topraklarda oturmuş olan bir Selt kabilesinin adından alır.

Kabileye Boi veya Boi Hemum diyorlardı. Milâddın ilk asrında bir Cermen dalgası önünde tarumar oldular. Yalnız adları kaldı. Fakat yerlerine gelen Cermenlerin ömrü de bu topraklarda uzun sürmedi, Cermenler de milâddın beşinci asrında sarktan gelen Slav kabileleri önünde çekilip gittiler. Artık toprak son gelenlerindir ve tarihin muhtelif dalgaları arasında hep onlarda kalacaktır ve tarih onları şelerinden birinin adı ile «Çek» diye kaydedecektir.

Çek kabileleri Bohemyaya yerleşir yerleşmez evvelâ Alman imparatoru «Şarlman» in, sonra da Moravya kralı Sviatopolk'un himayesine girdiler ve bu sırada da hristiyanlığı kabul ettiler.

Bir müddet sonra «Moravya» krallığı bir Macar istilâsı altında perişan oldu. Moravya kralının himayesinde yaşamakta olan Çekler tekrar Alman himayesine döndüler. Aradan 6, 7 asır geçti.

11 inci, 12 nci asırlarda Alman imparatorluğu zayıflamıştı, ona tâbi devletler fırsattan istifade ederek biraz serbest lediler. Bu arada Almanyaya tâbi olarak Çek memleketini idare etmekte olan 2 inci Vladislav Almanyadan ailesine intikal etmek üzere «kral» ünvanını aldı.

Bu adam, milâddın 627 inci senesinden başlayarak yarı müstakil hükümet reisi halinde bu memleketi idare etmiş olan dükaların 14 üncüsüdür. Hâdisde de 1092 yılında olmuştur.

Çek kadınlarının milli kıyafeti

Artık bu tarihten sonra Çekleri krallık halinde göreceğiz. Mağafih 13 üncü asırda bu hükümdar ailesi düşecek, yerine 1310 tarihinden itibaren Luksenburglu bir aile geçecektir. Memleket te yavaş yavaş hele büyük şehirleri tamamen Almanlaşacaktır. Mağafih bu tarihlerde Bohemya krallığı Moravya ile Silezyayı da hududları içine alarak genişlemiştir.

Tarih Bohemyanın ilk mühim ihtilâhını 1416 yılında kaydeder. Hâdisde evvelâ dîni mahiyette idi. Çok geçmeden memleketin gittikçe Almanlaşmakta olması vesilesiyle ırk kavgası halini aldı, 20 sene den fazla sürdü ve memleketi son derece fakir ve zayıf düşürdü. Mağafih Çekler neticede bir müddet için ecebî nüfuzundan kurtuldular. 1437 yılında Luksenburglu hükümdar ailesi de söndü. Krallık asil ve zengin ailelerin en nüfuzluları arasında dolasmaya başladı, nihayet 1526 yılında Avusturya imparatoru Şarl Kentin kardeşi olan, Avusturyalı bir arşidükün eline geçti. Adı Ferdinand Von Habsburgdur. Artık bundan sonra memleketi hep Avusturya prenslerinin elinde, Avusturyanın bir eyaleti halinde göreceğiz.

Bununla beraber halk arasında kültür hareketi ziyadeleşince 18 inci asrın ortasına doğru millî his uyanmaya başladı.

1846 yılında Avusturya - Macaristanda ihtilâl çıkmıştı, Çekler bu fırsattan istifade ederek, münevverlerinin teşebbüsü ile o tarihte Prag şehrinde bir halk meclisi topladılar. Çek dilinin hükümet işlerinde kullanılmasını istediler. Avusturyada ihtilâl hareketi sonuna ermişti, muvaffak olamadılar. 1867 de ikinci, 1879 da üçüncü bir teşebbüs yaptılar, nihayet mahdud salâhiyetli, mahallî bir muhtariyet idaresi temin etmeye muvaffak oldular. Daha fazlasını da temin edecekler-

di, fakat Avusturyahların değil, Macarların muhalefetine karşılaşıyorlardı.

Habsburg ailesinin son plânı..

Alman tarihçileri derler ki:
— Avusturya - Macaristan hükümeti muharebeden evvel aslen Alman ırkına istinad ediyordu, fakat memlekette Çek, Slovak, Ruten, Ukren ve Sırp olarak Slav unsuru Almanlara faikti.

Hükümdarlık makamını işgal etmekte olan Habsburg ailesi bu vaziyeti görüyor, bir taraftan da komşusu muazzam Alman hükümetinin yanında diğer bir Alman hükümeti halinde sivrilmeyi imkânsız olduğunu düşünüyordu. Bir vakitler Prusyanın mühim bir kısmını da ihtiva etmek üzere tâ Baltık denizine ve Ren boylarına varıncaya kadar bütün Alman topraklarına hâkim iken şimdi sadece Avusturyaya inhisar etmek bu aile için unutulmaz bir acıydı.

Habsburg ailesi tam kan, en eski bir Alman ailesi olmasına rağmen bu vaziyet ve bu düşünce önünde devletine bir Almanlık yerine bir Slavlık damgası vermeyi tasavvur ediyordu. Hele bu ailenin son mümessili Şarl hükümeti (Avusturya - Macaristan) değil. Bir üçüzlü devlet halinde (Avusturya - Macaristan - Slavya) hükümeti haline getirmeyi tamamen tasmin etmişti Fakat Macarlardan çekiniyordu, buna rağmen teşebbüs edecekti.

Fakat Büyük Muharebede mağlûb oluğu memleketi parçaladı, Macarların ayrılmalarına, Çeklerin de istiklâl kazanmalarına sebep oldu. Habsburg hanedanı yıkıldı. Nihayet yalnız başına kalmış olan Avusturya da Almanya ile birleşti, Çeko-Slovakya ise tarihinin ilk zamanlarında olduğu gibi tekrar Alman himayesine geçiyor.

20 sene süren rüya...

Çeko-Slovakyanın tarihte nasıl doğduğunu, nasıl bir istihale geçirdiğini; gördük, uzun müddet Avusturya idaresinde kaldıktan sonra tekrar nasıl meydana çıktığını söyleyelim:

Büyük Muharebe esnasında Avusturya ordusunda bulunan Çek nefer ve zabitleri imkân buldukça Rusyaya kaçıyorlardı, bir zaman geldi ki sayıları çoğaldıkça çoğaldı, Ruslar bu firarileri topluyarak bir fırka yaptılar, muhtelif sâhalarda kullandılar.

Çek askeri cesurdur, iyi çarpıştı, çok iş gördü ve müttefikler tarafından büyük bir minnettarlık kazandı.

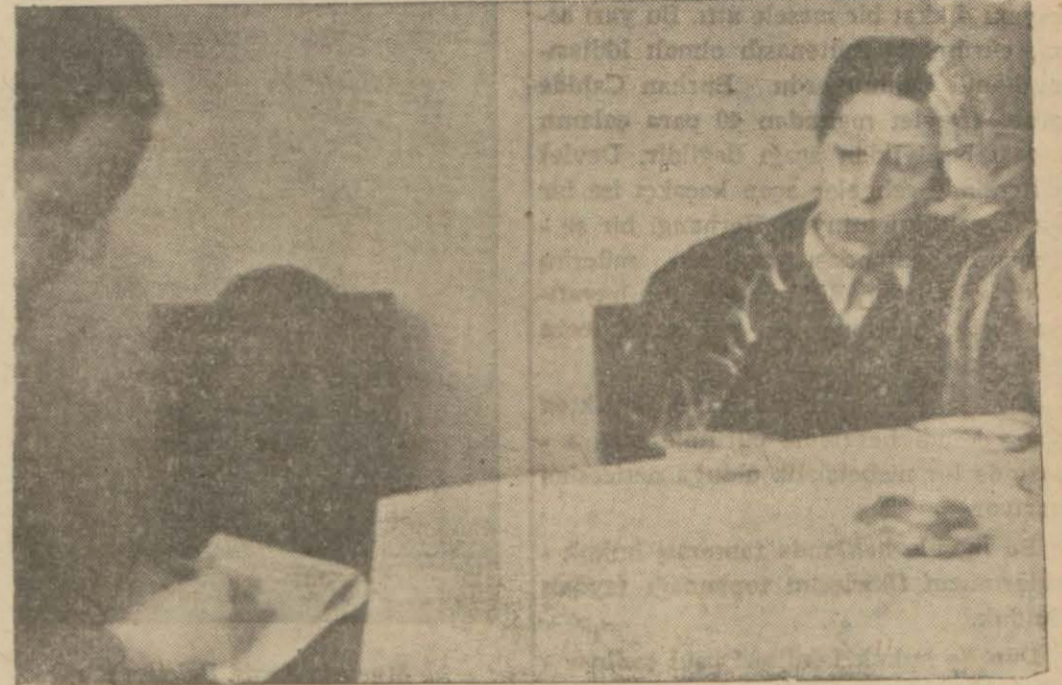
Büyük Muharebenin sonunda Avusturya mütarekeye talib olunca Amerikada bulunan Çek münevverleri toplanarak memleketlerinin istiklâlini temin etmek için çalışmaya karar verdiler, ve sulh müzakerelerinde merkez halini alan Parise bir heyet gönderdiler. Diğer taraftan da Pragda harekete geçtiler.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Sahneye çıkan ilk Türk kadını hayatını "Son Posta,, ya anlattı

Polis Müdürü: "Sen büyük işler başaran bir kadınsın. Ben sahneye çıkmaya müsaade edemem, fakat müsamaha edebilirim!,, dedi

Yazarı İsmet Hulusi

Afiye ve arkadaşımız

— 3 —

Evvelki kısımların hulâsası

«Afiye en güç serâit dahilinde sahneye çıkan ilk Türk kadınıdır. Darülbedaye ta lebe olarak görmüş. ve sahneye çıkmak ateşle çalışmıştır. Affinin sahneye çıkması o zaman için mühim bir mesele idi. Bir aralık maarif nazırından müsaade alınmak üzereyken maarif nazırının değişmesi üzerine bu da geri kalmıştı. Afiye, işte almadan sahneye çıkmak istiyordu. Bu arzusunun Darülbedaye heyeti edebiyesinde bulunan Hüseyin Suade söylemişti. Heyeti edebiyede konuşuldu. Ve Affinin sahneye çıkması kararlaştırıldı.

Kadıköyünde Apollon tiyatrosunda sahneye çıktı. İlk temsil muvaffakiyetle başarılıydı. Bir hafta sonra ikinci bir temsil veriliyordu. Polis müdahale etti. Afiyeyi yakalamak, karakola götürmek istedi. Fakat bir çaresini bulup Afiyeyi kaçırıldı. Ertesi gün Afiye gene Darülbedaye gitti; ve dedi ki:
— Bu işe bir kere başladık; ben gene sahneye çıkacağım, perdenin ipini tutun, perde kapanmasın, ben sahnede kalırım.»

(Hatıralar devam ediyor)

Hemen o gün karar verildi. Bir hafta sonra İbnirrefik Ahmed Nurinin Odalık piyesini oynuyacaktık. Afiye rolünü ben yapacaktım.

Bu sefer daha dikkatli hareket ediyorduk. Sahne kapısı içerden kilidli idi. Kapının önünde bekliyorlardı. Birinci perde oynandı. Polis perde arasında beni tutacak.. bunu haber aldık. İkinci perde çabuk açıldı. «Sahnedeyim. Ben konuşuyorum. Perdenin yavaş yavaş kapandığını görüyorum. Ne münasebet, neye kapanyor, şaşırmış bir halde, kulise doğru dönüyorum:

— Perdeyi neye kapıyorsunuz?
Perde kapandı.

Perde kapandığı zaman her şeyi öğrendim. Polisler sahne kapısına gelmişler, kapı açılmıyor, kırılmak istemişler. Kapı vuruluyor, sarsılıyordu. İçerden bağıyorlardı:

— Ne istiyorsunuz, burada hırsız yok, katil yok.

Sahne kapısını kırmak isteyen polislerle sahneden bu tarzda bağırlarken tiyatroyu dolduran halk ta birbirine girmişti. Bağıyorlardı:

— Yaşa be kadın, polis seni tutamaz! Polis beni tutamaz mı? Tutacak işte. Refik Halid, mütemadiyen cesaret veriyordu:

— Korkma kızım, cesaret kızım, sana bir şey olmaz.

Perde tekrar açıldı ve ben tekrar sahneye çıktım. İkinci perdeyi tamamladık. Son perdeyi de oynadık. Son perde kapanırken ben bir temsil evvel indim. Merdivenden aşağı indim. Bahçeden soğaka çıktım ve Modadaki bir arkadaşımın evine gittim. O gece de orada kaldım.

Ertesi sabah, arkadaşımın evinden kendime gittim, artık haber bekliyordum:

— Herhalde, diyordum, bana bir haber

gönderirler, beni ararlar.
Ve dediğim gibi okdu. Bir telgraf aldım. Telgrafta şu cümle yazılı idi:

«Her şey yoluna girdi, serbesçe gell.»
Bu telgraf beni çok sevindirdi. Vapura binmek üzere Kadıköy iskelesine indim. İskeleye girilecek yerde bir polis duruyordu, beni görünce dik dik baktı. Ben alırdımadım. İskeleye girdim. Kadınlar yerinde oturdum. Oturdum, oturmadım; bana dik dik bakan polis yanında bir başka polisle kapıda göründü. Aksı aksı etrafa bakındılar. Beni gördüler. Yanıma geldiler:

— Karakola geliniz.
— Karakolda işim yok!
Dedim. Orada bulunanlar bana bakıyorlar ve kim bilir hakkında neler düşünüyorlardı. Gidersin, gitmem. münakaşa büyüdü. Meraklı birçok insanlar etrafımızı aldılar.

Öyle bir vaziyet hasıl oldu ki karakola gitmekten başka çare kalmamıştı. Karakola girdim.. beraber taş koridordaki tahta sıraya oturtular. Komiser ve merkez memuru beyler henüz uyanmamış olduklarından onlar uyanıncaya kadar beklemem lüzummuş. Ben taş koridorda, tahta sıranın üzerinde soğuktan titreye titreye beylerin uyanmalarını bekledim.

Nihayet uyanmışlardı. Bir polis, beni komiserin odasına götürdü. Komiser pek o kadar aksi davranmadı. Fakat asil beni isticvab edecek olan o değilmiş, merkez memuru imiş. Komiserle birlikte merkez memurunun odasına gittik. Merkez memuru, beni tepeden tırnağa kadar süzdü. Bir katil, cemiyete fenalık eden en adı bir mücrime belki daha az hakaretle bakılırdı. İlk sözü şu oldu:

— Oyuna çıkan kadın sen misin?

Beni Darülbedayiden «Her şey yoluna girdi, serbestçe gel» diye çağırıyorlar. Ümidle yola çıkıyorum. Yolundan çeviriyorlar. Taş koridorda bekletiyorlar ve arkadan bu sual, Sinirlerime hâkim değilim artık. Merkez memurunun sualına cevap veriyorum:

— Terbiyeni takın da öyle konuş!
Merkez memuru bu sert cevabım karşısında adeta kuduruyor; bağıriyor:

— Din nerede, iman nerede, utanmıyor musun, Allahtan korkmuyor musun?

Bir kere olan oldu. Aynı tarzda konuşmakta devam ediyorum:

— Bunun dinle, imanla, namusla alakası yok! Ben bir inkilâb yaptım.

Sen misin bu sözü söyleyen, merkez memuru bu sözün altından hiç akluma gelmeyecek bir zana çıkarmasın mı?

— Demek sen bu milleti birbirine karıştırmak istedin ha! Şimdi seni tevkif ediyorum.

— Benim ne cürmüm var, beni nasıl tevkif edersiniz?

— Seni tevkif eder ve karakol-karakol süründürürüm.

Beni dışarı çıkardılar, pencereleri demir parmaklıklılı, bir taş odaya kapadılar. Yarım saat kadar da orada kaldım.

(Devamı 10 uncu sayfada)

İlmî bir anket

Cezanın cürüm ile mütenasib olması lâzım gelmez mi?

Hukuk fakültesi ordinaryüs profesörü Mustafa Reşid: " Bu nisbeti bulmaya imkân verecek hâkimin geniş takdir salâhiyetidir ,, diyor

Kıymetli muharrir arkadaşımız Bîrhan Cahid geçen günkü sayımızda ortaya sayanı dikkat bir mesele attı. Bu yazı ceza, cürüm ile mütenasib olmalı iddiasını hâmil bulunuyordu. Bîrhan Cahide göre: «Devlet malından 40 para çalanın cezası beş yıldan aşağı değildir. Devlet bütçesinde rahnelere açan kaçakçı ise bir kaç ay ile kurtuluyor. Herhangi bir sebeble bir vatandaşın yaralıyan mücrimi sekiz ay yatıyor. Bütün cemiyetin hayatına kasteden eroinci ise pek zayıf ceza görmektedir.»

Arkadaşımız bunlara işaret ettikten sonra kendi hesabına, cürümle ceza arasında bir nisbetsizlik olduğu neticesine varıyor.

Bu mesele hakkında tanınmış hukukçularımızın fikirlerini toplamağı faydalı bulduk.

Dün de hukuk fakültesi usul ordinar-yüsü Mustafa Reşid Belgesay ile konuştuk.

Sayın profesör beni şöyle cevaplandırdı:

— Cürüm ile ceza arasında nisbet bulunması lâzımdır. Bazı suçlar hakkında ceza kanununda az ceza tayin edilmiş, bazıları için de çok ceza tesbit edilmiştir. Bu arada bazıları vaznı kanunun nazarı dikkatinden kaçmış olabilir. Prensipten itibarıyla ceza ile cürüm arasında nisbet vardır, denilir ve vardır da... Bazı telâkkiye göre, bazı cürümlere karşı konulan cezaların az oluşu bugün mevzuattaki nisbetsizliği elbette ifade etmez. Husus hal ve vaziyetlerde cezanın cürüm ile mütenasib olup olmadığını uzun boyu tetkik etmek bir hayli sürer, sanırım, buna gazetenizin sayıları da kâfi gelmez.

Ceza kanunları cürüm ile ceza arasında bir nisbet koyarak suçlunun kabahatini, teşkil eden sebepleri ve sosyal sebepleri de gözden kaçırmaz. Adam öldürmek gi-

Mustafa Reşid Belgesay

bi çok ağır bir suçta failin kastı yoksa çok hafif bir cezaya tâbi tutulabilir. Bilâkis suç bu kadar ehemmiyetli olmadığı halde failin kusurunun ağırlığı itibarıyla daha büyük cezayı müstelzim olabilir. Bunun için adam yaralıyan fail, kastına göre bazan çok hafif, bazan çok ağır ceza ile cezalandırılır. Şu halde cezalar hem failin kusurunun ağırlığı, hem suçun etkârı umumiyede husule getirdiği tesir ve heyecana, hem meydana getirdiği zararın şümûlüne ve hem de bu suçtan ve zarardan kaçınmak ihtimalinin az veya çok olmasına tâbi olacaktır.

Devlet memuru, kendisine teslim edilen bir parayı kasten suiistimal ederse, bunun göreceği ceza elbette, meselâ küçük bir dikkatsizlikle adam öldürmek cezasından ağır olmalıdır. Kezalk kaçakçılık da böyledir. Kaçakçılıktan failin kusuru çok ağırdır. Fakat kaçakçılıktan tahaffuz etmek; bir hırsızdan tahaffuza

nisbetle daha kolaydır. Şu halde, gecelerin eve giren bir hırsızın göreceği ceza elbette bir kaçakçının cezasından ağır olmalıdır. Heroin ve saire gibi zehirli madde kaçakçılığında gelince:

Böyle bir cürüm ika edenlerin adı kaçakçılara nisbetle daha ağır ceza görmeleri düşünülebilir ve görmelidirler de...

Kanunlar umumiyetle cezaları maktu olarak tayin etmemiştir. Bir asgarî hadle azamî had arasında,, hâkim cezayı serbestce tayin eder. Hâkim cezayı tesbit ederken de biraz evvel dediğim gibi, cürümün husule getirdiği neticeleri, mazur gösteren sebepleri nazarı dikkate alır. Meselâ: Aç kalmış olan bir memurun o günlük maişetini temin maksadıyla, sonradan yerine koyacağına ümid ederek kasadan para çalması halile, sefahate sarf etmek üzere yüksek bir para aşran memurun hareketini herhalde bir tutmıyacaktır. Evvelkine cürümün kanunla muayyen olan cezasının asgarî haddini, diğerine de haddi azmiye doğru bir ceza tayin edecektir. Böylelikle hâkim ceza ile suç arasında bir nisbet tesis etmeğe çalışacaktır.

Ceza, ne fazla ağır olmalıdır, ne de çok hafif olmalıdır. Ceza faili ve cürme mütemayil olanları korkutmağa kâfi bir derecede bulunmalıdır. Efkâm umumiyenin haklı bulmıyacağı, lüzumsuz bulacağı bir şiddette olmamalıdır.

Sizin makalenize ve sualinize gelelim: Cürüm ile ceza arasında nisbet olması, ceza kanunlarının üzerinde titizlendiği bir vaziyettir. Eğer bazı hususatta bu nisbet yoksa, arzettiğim gibi vaznı kanunun dikkatinden kaçtığı içindir. Bu nisbeti de bulmaya imkân verecek hâkimin geniş takdir salâhiyetidir.

Nusret Safa Coşkun

64 sene sonra alevlenen münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Sultan Azizin (14 can)la birlikte çekildiği Feriye sarayında derin bir sükûnet hüküm sürüyordu

— 14 —

Bunlardan birinci mektubun başlangıcını teşkil eden:

[Evvêlâ, Cenâbıhakkâ.. saniyen, atebî gevketlerine sığınuyorum.]

Cümlesi ile, mektubun ortalarında: [Mürüvvet ve insaniyet, sıklıkla yardım etmek.]

Ten bahsetmesi..

[Bulduğum şu tenknâyı ıztırabdan halâs ile bir mahallî mahsus tayinini rica ederim.]

Diye, - mağrur bir adamın (tezeli) addedeceği derecede - aciz ve zâf göstermesi..

Ve nihayet mektubuna:

[Saltanatı Osmanıyeyi, sülâle Abdülmecid han hazretlerine terkeylerim.]

Diye, hiç lüzumu olmayan büyük bir feragat ifadesile hitam vermesi:-

— Sultan Aziz, son derecede mağrur.. ve izzetinefsine mağlûb bir hükümdar idi. Tahtından indirilmesini, hazmedemedi. Onun için intihar etti.

Diyenlerin bütün iddialarını red ve tezkib edecek en büyük - ve en kuvvetli delillere müstenid - bir hakikattir.

(İntihar) ve (katil) ihtimalleri arasında bocalıyan Ahmed Mitat Efendi, intihar ihtimalinden bahsederken, aynen şu satırları yazar:

[Rivayeti sahîhaya göre, mağfuru müşarüleyh hazretleri, ötedenberi aralık aralık telefî nefis kaziyesinden bahseyledikleri sırada, Avrupa hükemasından bazıları, kollarının kan damarını açarak isalei dem suretile nefislerini telef eylediklerini müşahîbin ve nüdemaya, kendileri haber verirler imiş.] (1)

Diyor ve bunu da - sanki Sultan Aziz, ölümünün şeklini evvelden tasarlamış gibi - intihara delil gösteriyor.

Âlâ amma, eğer Sultan Aziz, ölümünün şeklini bu suretle tasarlamış.. ve saltanattan ıskatının acısına dayanmamış olsaydı, daha Dolmabahçe sarayında iken

(1) (Üssü İnkılâb) Ahmed Mitat Efendi.

derhal bu tasavvurunu tatbik ederdi. Bir bahane ile bir köşeye çekilerek damarlarını orada keserdi.

Halbuki mahlûl hükümdarın, o sırada hiçbir gurur ve izzetinefs hislerine kapılmadığına ve kendisi için hiçbir ölüm şekli tasarlamadığına, elimizde kuvvetli bir delil daha var. O da, Hafız Mehmed Beyden, (zehir) istemesi..

Fakat Sultan Aziz bu zehiri: — Artık saltanat elimden gitti. Bu dünya bana haram olsun.

Diye, istemiyor.. ancak, şehirden saraya kadar akseden nümayişleri duyuyor.. Bu nümayişlerin bir kısmı şekli alacağını ve nümayişçilerin saraya hücum etmek ihtimallerini düşünüyor.. ecdadından bazıları gibi, fecî şekillerde öldürülmesinden korkuyor.. ihtilâlcilerin ellerine düşüp te parçalanmak kaygısıyla:

— Aman.. böyle bir hal olursa, nasıl derserseniz edin. Bana bir miktar (sem), tedarik edip yetiştirin.

Diyor. Görülüyor ki bu (ölüm arzusu), gayet açık ve vazîh bir halde, (şarta muallâk) bir ve Sultan Aziz, damarlarını keserek ölmek için, zihninde hiçbir şey tasarlamamıştır. Eğer tasarlamış olsaydı, Hafız Mehmed Beyden zehir istemezdi ve bu zehiri kullanmak için de, ihtilâlcilerin saray kapılarına dayanmalarını beklemezdi.

Acaba o dakikada Hafız Mehmed Beyin yanında bir miktar zehir olsaydı da, çıkarıp padişahın önüne koysaydı, ne olacaktı?.. Sultan Aziz hemen bu zehiri kapıp besmele çekerek bunu yutacak mı idi?.. Buna, en küçük bir ihtimal verilmez.

Çünkü, Dolmabahçe sarayından çıkmadan evvel, hayatının masun kalacağına dair istediği teminat, ve Sultan Muradın (mürüvvet ve insaniyet) hislerine sığınmak suretile vukubulan beyanat gösteriyor ki, o günlerde Sultan Aziz, hayatından başka hiçbir şey düşünmüyordu ve; hayatı masun kalmak şartıyla, her şeyi hoş görüyordu. (Arkası var)

Memduh, başını yere eğdi, ve hiç cevap vermedi. Vapur Kanlıca iskelesine yanaşıyordu. Birlikte çıktılar, ve Eşref efendinin yalısına girdiler.

Kapıda kendilerini karşılayan Şaban ağa bir emirleri olup olmadığı sualine: «Hayır!» cevabını alınca çekildi ve iki kafadarı aşağıki salonda yalnız bıraktı. Memduh, gidip babasının hatırını sormağa bile isteği yoktu. Kendini pencere önündeki koltuklardan birinin üzerine atıverdi. Zihni mütemadiyen dalgındı. Durdurdu Macide döküp, onunla birlikte bir çare aramak istiyordu. Lâkin, o ana kadar başından geçenleri İkrara cesareti yoktu. İstihzaya uğramaktan korkuyordu. Bununla beraber, kalbini taziyek eden teallüm o derece büyüktü ki, şayed bir kimseye açılmazsa, çok daha fena olacağını hissediyordu. Sevdanın kendisini sevk etmiş olduğu ıztırabtan yese düşerek, için için,, hayatına lânet okumakta idi. O turdukları salonun yavaş yavaş kesif bir karanlığa bürünmekte bulunduğunu fark bile etmedi. Karşısında Macid de aynı haleti ruhiyeye müptelâ, sessiz sadasız duruyordu.

Memduh, birdenbire, içeriye dalan uşağın sesile uyandı:

— Efendi merak etmiş: Küçük bey neden yukarıya çıkmadı, diye soruyor.. Gerçek: Görülecek bir vazifesi vardı. Bunu unutmuştu. Ağır ağır yerinden kalktı, Şaban ağaya lâmbaları yakmasını emretti ve odadan çıktı.

Arkasından, Macid de davrandı, pencereye yaklaşmış dışarıya baktı. Mes'ud veya bedbaht, binlerce, yüz binlerce aşk maceralarına sahne olmuş, yalan, gerçek, milyonlarla aşkane hitab, yemin ve sitem dinlemiş, en büyük Türk şairinin dediği gibi: «Görmüş ve geçirmiş..» asırdide Boğaziçi denizi, tüllü bir mehtabın buseleri altında, olgun bir kadın ihtirasale ürperiyordu...

Son Posta'nın Romanı : 76

"Ah ne baygın bakışın var, a beyaz şemsiyeli!,"

50 YIL EWELKI İSTANBUL

YAZAN ERCÜMEND EKREM TALU

— 4 —

— Kısacası, Rânâ hanımcığım: Ben bu kızı delicesine seviyorum.

— Olabilir, Memduh bey! Hüzmü sevilmeyecek gibi değildir.

— Pekil Ne yapacağız?

— Neyi ne yapacağız? Ne demek istediğinizi anlamıyorum ki.

— Size istediğiniz kadar para veririm.. bütün şartlarınızı kabul ederim. Dilediğiniz yerde, arzu edeceğiniz gibi bir konak, köşk, yahı kiralırım..At, araba, kayak.. uşak, hizmetçi, halayık, hepsini temin ederim.

— Ne olacak sonra?

— Hüzmü hanımı.. kendime.. şey..

— Yanı kapatma demek istiyorsunuz, değil mi?

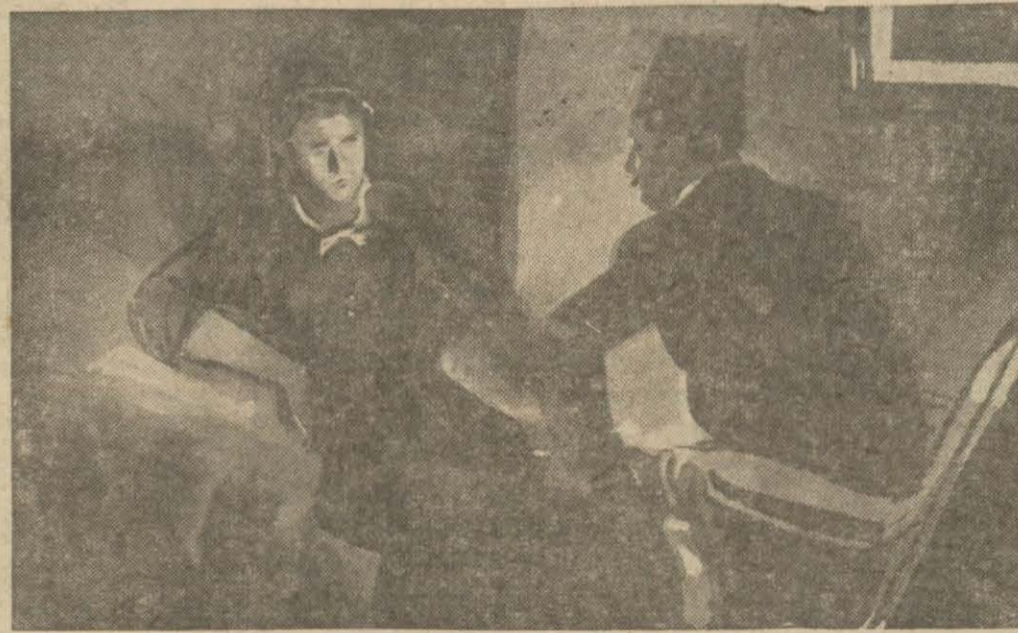
— İşte.. dilim varmış o kadar açıklarım söylemeye.

Rânâ, parmaklarının arasında tütüp duran sigaranın külünü yanında tablanın içine silerken bir de câll kaha kaha attı:

— İlahi, Memduh beyciğim! Olun yacak şeyler bunlar.

— Niçin

— Ben bu fuhuş hayatının o kadar acılarını tatmış, öyle kahırlarını çekmiş

— Kısacası, Rânâ hanımcığım; ben bu kızı delicesine seviyorum

bir kadının ki, evlâdını da göz göre o ateşe atamam. Hüzmü nikâhla isteyecek adamı, fakir de olsa, düşünmeden veririm. Lâkin, sizin dediğiniz şekilde harcanıp gitmesine kat'iyen razı olamam.

— Nikâhın sizce bir manası var mı?

— Bence yok. Lâkin halkın nazarında onun pek büyük manası ve kıymeti olduğunu siz de bilirsiniz. Nikâhsız bir kadın, en namuskârane bir hayata katılarak tek bir erkekle yaşasa, gene ona halkın dili derhal fahişe damgası vurur. Öbür yandan, dünyanın en günahkâr kadınına, eğer nikâhlı ise, namuslu gözle bakılır. Bu böyledir, Memduh bey.

— Neden olmasınlar? Her yara unur.. her elem geçer! Zamanın küllediği hangi ateş var?

— Evet amma, onlar hiyanet gör- müşler.. kılmışlar..

— Farzedin ki nikâhladım.. sonra da boşadım..

— Olur mu? O vakt, bir daha yüzünü görebilir misiniz? Şeriat size gösterir mi?

— Ne yapacağız öyle ise?

— Hiç! Kızıma meşru koca olamam.. yacağınza kani iseniz, onu unutmaktan başka çare yoktur.

— Unutmak.. dil kolay!

— Yok, Memduh beyciğim! Biraz, kendinizi zorladığınız gibi, öyle bir

unutursunuz ki! Siz metin bir erkeksiniz. Aşkından vaz geçemiyenler, ahlâkı zayıf olanlardır. Siz öyle değilsiniz. Sizin gelip geçici bir hevestir. Ben nice kadınlar, ne erkekler bilirim ki divanecisine düşkün oldukları insanlardan üstüste hakaret görünce, hiyanete uğrayınca, götüllerindeki keskin aşkın en son zerrisine varıncaya kadar kendi ellerile kazınırlar.

— Lâkin, sonra iflâh olmuşlar mı, acaba?

— Neden olmasınlar? Her yara unur.. her elem geçer! Zamanın küllediği hangi ateş var?

— Evet amma, onlar hiyanet gör- müşler.. kılmışlar..

Ben bu hiyanet sözünü tesadüfen kullandım. Yani, unutamam dediniz de, unutabileceğinizi anlatmak için, herhalde, beni dinleyin: Vazgeçin bu sevdadan. Size kız mı yok? Nikâhlı, nikâhsız, şöyle elinizi sallansanız, elleri tane birden bulursunuz. Esircilerde Çerkes, Gürcü kızları dolu. Hangisini beğenirseniz, parasını saydığınız gibi odalık diye alırsınız. Biktınız mı, savarsınız. Yok, böylesini istemiyorsanız; o zaman kendi küfvünüz olan bir hanım kızla baş göz olursunuz. Ne yapacaksınız, muhabbet tellâl Rânânın kızını?

— Ben öyle bir tabir kullanmadım.

— Lâkin aklınızdan geçirdiniz.. geçirmemiş olsaydınız, bana, deminki teklifte bulunmazdınız. O teklifiniz, bu yaşa gelinceye kadar, önüne gelene kendi kendisini satmakla vakit geçirmiş sefil bir kadının şimdi de kızını satmıyacağını anlamak içindi, değil mi? Hayır, Memduh bey! Beni bu hale sizin gibiler getirdi. Gençtim.. cahil dim. Bu hayat bana cazib göründü. Kocamı, emvi, barkımı, rahatımı, herkesten gördüğüm hürmeti, itibarı terk ederek, başımı aldım, çıktım. O gün bugündür, başıma gelmedik felâket kalmadı. Eğer ben kuvvetli bir kadın olmasaydım, gitti idim hokkanın altına. Mat olmak için mat ettim. Canımı dişime alarak en zorlu insanlarla çekiştim. Benim kocam ağır başlı, namuslu, efendiden bir adamdı. Sevmiyordum. Fakat birbirimize hürmet ediyorduk. Evimde bir eksiğim yoktu. Adamcağızı yüzüstü bıraktım, bir rezilin aşkına. Kocamın yüreğine indi, öldü. Hanımanım; söndürdü. Lâkin bu ettiklerimin hiç biri de yanıma kâr kalmadı.

Kalmaz. Bir adaleti ilâhiye vardır. O na emin olun. Ben ne çektim, o adaletin hükmü idi. Kızım bana kocamdan yadigârdır. Onu da berhad edip, yeniden Tanrının gazabına uğramak istemem.

(Arkası var)

**Haftada
Bir Gün**

RESİMLE TARİH

Sözünü tutmak için ölüme giden kahraman

Regulus adı, kahraman bir vatandaş hatırlatarak Roma tarihini süslemektedir. Marküs Regulus, Roma - Kartaca harplerinin ilk safhasında, milâddan evvel 267 de Konsül olmuş ve 330 parça Roma gemisi ve büyük bir ordu ile Afrika'da Kartacaya hücum etmişti. İlk önce parlak muvaffakiyetler kazandı. Hattâ bir aralık Kartaca donanmasını mahvetti. Fakat, kışın yapılan bir askerî harekette Kartacılara esir oldu.

Kartacahlar, Romalılara mağlûb olmakta devam ettiler. Nihayet Romaya sulh teklifini kararlaştırdılar. Bu teklifi Roma senatosuna bildirmeğe de esirleri Regulusu memur ettiler. Ondandır sadece, teklifleri kabul edilmezse geri geleceğine dair söz aldılar. Kartacahların teklifi «esirlerin iadesile bir sulh yapmak» idi. Regulus Romaya gitti, fakat senatoya Kartacanın hali bitik olduğunu, sulh kabul etmemelerini ısrar ile bildirdi. Sonra sözünü tutarak Kartacaya döndü. Orada işkence ile idam edildi.

Sezar Makkarinin yukarıdaki tablosunda verdiği sözü tutmak için bile bile ölüme giden Regulusu Romalıların teşyî tasvir edilmiştir. Rihtımda Regulusun küçük çolu ve karısı görülmektedir.

Yarım kalan abide

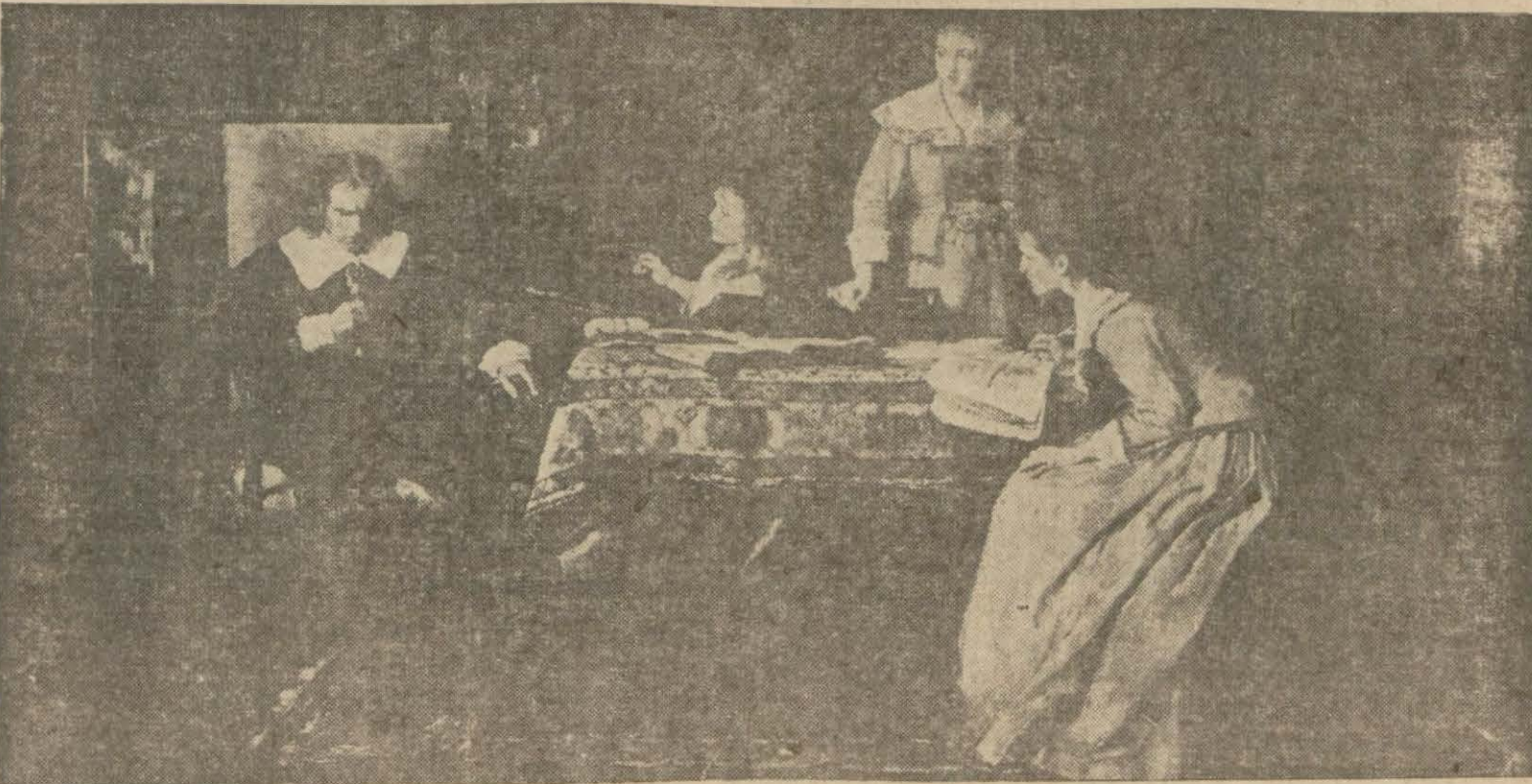
On altıncı asırda Fransız Rönesansının en büyük heykeltıraşlarından birisi Germain Pilon'dur. 1515 e doğru doğmuş ve 1590 tarihinde ölmüş olan bu büyük heykeltıraşın en meşhur eserlerinden birisi de bir tek mermer kütesel üzerine oyduğu yukarıdaki gruptur. Les Trois Grâces diye meşhur olan bu eserin ismi, aynı manaya biraz uzak olmakla beraber vaktile dilimizde «Üç güzellik mabudesi» diye tercüme edilmiştir. Bu üç güzel kadın heykelinin başlarına tunçtan bir vazo oturtulmuştu ki, içine Fransa kralı ikinci Hanri ile karısı Katerin de Medisisin kalpleri konulacaktı. Fakat konulamadı. Bu yekpare heykel grubu 1828 denberi Lüvr müzesinde bulunmaktadır.

En güzel çocuk resmi

Josua Reynolds on sekizinci asır İngiliz portre ressamlarının en büyüklerinden biridir. 1723 te doğmuş, 1792 de ölmüştür.

Bu büyük ressam, İngiliz yüksek sosyetesinin ressamı olmuştu. Yapmış olduğu birçok portreler içinde, yukarıdaki küçük bir kız resmi «Masumluk çağı» adı altında cihana yayılmış, bir şöret kazanmıştır.

En büyük eserini kör olunca yazan şair

Jon Milton en büyük İngiliz şairlerinden biridir. 1608 de doğdu. 1674 de öldü. İlk şiirlerini henüz on yaşında iken yazan büyük şair elli yaşlarına doğru kör olmuştu. Ve kendisinin şaheseri sayılan «Kaybolmuş Cennet» adındaki eserini, kör iken, kendisi söylemiş ve kızlarına yazdırmıştı. Babalarını hiç yalnız bırakmıyarak, onun ilhamlarını ağzından çıkarken kaydeden ve sonra kendisine tekrar tekrar okuyarak tashih ettiren bu kızların «Kaybolmuş Cennet» te büyük bir hisseleri olmuştu. Yukarıdaki tablo ressam Margaret Dikse'in eseridir ve şairi eserini kızlarına yazdırırken göstermektedir.

Orfeus ve Öridise

Ege mitolojisinin en güzel menkıbelerinden biridir: Trakya prenslerinden Urfeus'un genç ve güzel karısı Öridise ötür. Gayet güzel bir çalan Urfeus deli gibi olur, başını alıp dağlara kaçar. Mabudlar onun acı şikâyetlerinden merhamete gelirler. Yeraltı âleminin yolunu açarlar, fakat bir şart koşarlar: «Öridiseyi alıp yeryüzüne çıkarıncıya kadar yüzüne bakmayacaktır. Urfeus yeraltında ölümler âlemine varır. Koluna verilen hareketsiz bir cesedi kucaklayıp dünya yüzüne çıkarmağa başlar. Fakat biran içine bir şüphe düşer: «Ya kolundaki hareketsiz sürünen kadın Öridise değilse?» Tahammül edemez. Dönüp bakar; kolundaki Öridisedir amma... O bakar bakmaz bir duman gibi sıyrılıp kayboluverir... Urfeus arkasından atılmak ister.. fakat yolun da birdenbire kapandığını görür.. o zaman kendisini taşlara vurur.. yerden yere atıp çirpınır.. fakat faydasız... Urfeus bundan sonra sonsuz bir hasretin acılarını anlatan lirini çalmağa başlar. Mahvolur.

Bu menkıbeyi gösteren yukarıdaki tablo R. Beyschlag'ın eseridir, Münihtedir.

Sahneye çıkan ilk Türk kadını hayatını "Son Posta,, ya anlattı

(Baştarafı 7 inci sayfa)

Odanın kapısı açıldı. Komiser içeri girdi:

— Merkez memuru beyi biraz fikra eder gibi oldum. Şimdi birlikte yanına gidelim, kendisine çok ağır sözler söylediniz, özür dileyin ve bir daha sahneye çıkmaya tövbe edin, yalvarın sizi bırakalım.

★

Gene merkez memurunun karşısında-yım. Merkez memuru:

— Bir daha oyuna çıkmak değil, diyor. Tiyatro seyrine bile gitmeyeceğine yemin et, seni evine göndereyim!

Oradan kurtulmak için bile olsa, bunu söylemeye dilim varmıyor.

— Beni evime, isterseniz gönderin, isterseniz göndermeyin. Fakat ne olsa buradan çıkacağım, buradan çıkar çıkmaz da doğru tiyatroya gideceğim!

Metanetimi o ana kadar muhafaza etmişim. Her şeye rağmen kendimi zapt ediyordum. Fakat öyle bir hale gelmişim ki, daha fazla tahammül edemedim ve ağlamaya başladım. Merkez memuru susuyordu. Birden kapı açıldı. Rahmetli Müvahhid, Onnik, arkadaşlardan daha bir başkası.. şimdi o üçüncüyü hatırlıyorum. Odaya girdiler. Şaşırım, sevindim. Ağhaya ağhaya onlara koştum. Bu ağlamak biraz evvelkinden çok daha başka idi. Gözlerinden sevinç yaşları akıyordu:

— Siz, siz!

Diyor, söyleyecek başka bir söz bulamıyordum.

Biri kulağıma eğildi:

— Müjde Affe, her şey yoluna girdi.

★

Merkez memuruna ne söylediklerini, hattâ oraya nasıl geldiklerini, benim orada olduğumu nereden öğrendiklerini bilmiyorum. Arkadaşlarla birlikte karakoldan çıktım. Artık kalbim müsterihli. Karakoldan kurtulmuş, hattâ üstelik sahneye çıkacağımın müjdesini de almıştım.

★

Ertesi gün polis müdürüyle görüşülecekti. Polis müdürüne gittim. Beni hiç ummadığım bir tarzda karşıladı:

— Sen, dedi, büyük bir iş başaran bir kadınsın, şimdiye kadar olanlardan haberin yoktu. Gene sahneye çıkmak istiyorsun ha!

Boynumu büktüm:

— Evet!

— Ben buna resmen müsaade edemem, fakat müsamaha edebilirim.

Yanımda telefonu açtı. Kadıköy merkez memurunu değiştirmiş olduğunu telefonla söyledi. Şevket isminde birini çağırttı.

— Seni Kadıköy merkez memuru yapıyorum!

Dedi, ve beni gösterdi:

— Şunu da bil ki Kadıköyün merkez memuru bu hamımdır Sen onun emrindedin!

Şevket şaşırmıştı Dikkatli dikkatli bana baktı.

(Arkası var)

SPOR

Altı klüp maçları Pazara başlıyor

Bu münasebetle dün İstanbul bölgesinde bir toplantı yapıldı

Millî küme ve muhtelit takımlar dışında kalan altı klüp arasında oynanacak maçlar hakkında görüşmek üzere dün İstanbul Bölgesinde yapılan toplantıya Demirspor, Beylerbeyi, Anadoluhisar, Galatageçler, Bozkurt ve Kadıköyspor klüpleri murahhasları gelmişlerdir.

Bu takımlar arasındaki maçlara önümüzdeki hafta başlanacaktır. Çekilen kur'aya nazaran ilk maç Demirspor, Bozkurt, Anadoluhisar, Galatageçler karşılaşacaklardır.

Hakemlerin toplantısı

Pazar günü başlayacak olan yeni futbol faaliyetini layikile idare etmek düşüncesiyle lisanslı hakemlerimizden on yedisi dün muntakada bir toplantı yapmışlardır.

Millî küme haricinde yapılacak maçları idare edecek hakemleri Bölge Futbol Ajansı tayin edecek, millî küme maçları da dahil olmak üzere bütün hakemler icabında yan hakemliği vazifesini de göreceklerdir.

Galatasarayın kongresi

Galatasaray Spor Klübü Kongre Riyasetinden: Ekseriyet olamadığından dolayı tehih edilen kongremiz bir Nisan Cumartesi günü saat on dört buçuğa kaldığından yevmi mezkûrda azalarımızın muayyen saatte klüp merkezinde bulunmaları rica olunur.

Eminönü Halkevinde konferans ve konser

Eminönü Halkevinde: Pazar akşamı saat (20.30) da Garb musikisindeki ekoller ve karakterleri mevzuu bir konferans verilecek ve bu konferansı Konservatuar Şan Profesörü Bayan Ren Gelenbeyinin piyano refakatinde bir şan konseri takip edecekler.

Çekoslovakyanın tarihi yahud 20 yıl süren rüya

(Baştarafı 7 inci sayfa)

28 Birinciteşrin 1918 de «Prag» da muvakkat bir hükümet kuruldu. 9 İkinciteşrinde millî bir meclis toplandı, 14 İkinciteşrinde Çeko-Slovakya 1526 yılında Avusturyaya bağlanmış olan muahede feshedildi, artık Çeko-Slovakya müstakildi.

Bununla beraber Çeko-Slovakya devletinin hududları henüz taayyün etmemişti.

Pariste, sabık cümhurreisi Benes'in riyaseti altında bulunan komite sulh konferansı nezdinde bunu temin etmeye çalışılıyordu. Başta Amerikalılar olmak üzere birçokları ona sadece Çeklere münhasır küçük bir devlet kurmasını tavsiye etmişlerdi, fakat onun gözü büyüktü, bilhassa iktisadî sebebler dolayısıyla maden ve endüstri bakımından zengin toprakları başka unsurlara aid olsa bile kendi hududları içine almak istiyordu.

Ona tehlikeden bahsettiler:

— Yoktur, cevabını verdi. Bu suretle Çek hududları içine girecek olan Almanlara, Macarlara, Slovaklara, Ruten ve

Ukrenlere birer tam muhtariyet vereceğim, memleketi İsviçre yapacağım.

Galib devletler Versay, Senjermen ve Trianon muahedeleri ile ona istediği hududu verdiler. Fakat, o sözünü tutmadı, tutmayınca da muhtelif anasır arasında ihtilâflar başladı ve Almanya kuvvetlendirdiği zaman işe müdahale etti. Evvelâ Almanlarla meskûn toprakları kendi hududu içine aldı, sonra Macar ve Leh parçalarını kendi devletlerine verdi. Şimdi ise Çeko-Slovakya'dan geriye kalmış olan ne varsa onu himayesi altına alıyor. Tarih bir tekrörden ibarettir, derler. Çeko-Slovakya birinci asırdan 20 nesra kadar neyse gene o oluyor. Muhabeden sonraki rüyası tamam 20 sene sürmüştür. ★★

YURDDAŞ 35 MİLYON TÜRK ne büyük kuvvet ve sadet kaynağıdır. Çocuk Esirgeme Kurumu teşkilâtını yardımınızla kuvvetlendirmek bu saadeti bize bir BATTIN da temin etmeğe kâfidir.

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları
Ankara radyosu
DALGA UZUNLUĞU

1629 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 in. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,76 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE - 16/3/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karakok program - Pl.) 18.30: Program. 18.35: Müzik - Pl. (Melodiler, Solistler). 19: Konuşma (Ziraat saati). 19.15: Türk müziği (Fasıl heyeti). Tahsin Karakuş, Hakkı Derman, Refik Fersan. Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfner. 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat). 20.15: Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Eşref Kadri, Kemal Niyazi Seyhun, Okuyanlar: Necmi Rıza, Semahat Özdenes. 1 - - Peşrev. 2 - Ali şifa - Uşşak şarkı: Daim seni ben arar - dım. 3 - Mahmud Celâleddin paşa - Nârî firkat. 4 - Şevki bey - Tutuldu damı sülfi-yare. 5 - Suphi Ziya - Gücendi biraz sözle-tirne. 6 - Kemal Niyazi Seyhun - Taksim. 7 - Refik Fersan - Göğsümden kaçıp git - tin. 8 - Refik Fersan - Ey benim gonce gü-lüm. 9 - Dede - Sana layık mı ey gültün. 10 - Şemseddin Ziya - Bıkdım elinden. 11 - - Saz semâsi. 21: Memleket saat 2 - yarı. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambyo - nuket borsası (fiat). 21.25: Neş-elî plâklar. 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 1 - Noack - Köy hikâye-leri. 2 - Borcheri - Bir gecenin romanı (vals). 3 - Leopold - Karlsbad hatırası. 4 - Pachernegg - Viyana sütti. 1 - Küçük geçirdesmi. 2 - Operada balet müziği. 3 - Grabende gezinti. 4 - Paraterde atlı karin-ca. 5 - Lehar - Eva operetinden - potpuri. 22.30: Müzik (Çigan vesaire - Pl.) 23: Müzik (Cazband - Pl.) 23.45 - 24: Son ajans ha-berleri ve yarınki program.

Yeni neşriyat

Belletenin 9 uncu sayısı çıktı

Türk Tarih Kurumu tarafından her üç ayda bir neşredilmekte olan «Belleten» in 9 uncu sayısı Kurumun 1938 yılındaki hafriyatlarından bir kısmına aid raporları ve ayrıca orijinal tarihî etüdleri ve garb dillerinde intişar eden muhtelif mecmualardan 78 nüshanın fihristini ihtiva etmek suretile intişar etmiştir. 162 sayfa ve 78 syah, 3 renkli levhayı ihtiva eden bu güzel eserin fiyatını Türk Tarih Kurumu, bilhassa öğretmenlerin kolayca tedarik edebilmeleri için, 25 kuruşa indirmiştir. Satış yeri Ankara'da Akba Kitabevi, İstanbul'da Ankara caddesinde Üniversite Kitabevidir.

1655 - 1656 da İstanbul ve Türkiye — Ta-rîhî arkadaşlarımız Reşad Ekrem Koçu Türki-ye Seyahatnameleri serisinin dördüncüsünü bu isim altında dilimize çevirdi ve Çiğir ki-tâbevi vasıtasıyla bastırdı. Jean de The-venot'un yazdığı bu eserin içinde muhtelif ressamlar tarafından yapılmış İstanbul'da 14 gravür vardır.

Her kitabecide bulunan bu eserin değeri 25 kuruştur.

İstanbul Kütüphaneleri — Süleymaniye

Bir doktorun günlük notlarından

Cildin temizliği: 2

Mesamat vasıtasla çıkması icab eden muzır gazlar ve ter guddeleri vasıtasla harice çıkması lâzım gelen ter, cildin gerginliği dolayısıyla çıkamazsa o zaman bir nevi batî zehirlenme vukua gelir. Bunun mevzil ve umumî bir çok arzaları başgösterir. İşte bu sebeble cildin temizliğine azamî derecede dikkat ve itina etmek lâzımdır. Cildin temizliği de çok basit olarak temin edilebilir: Sıcak su ve sabun...

Cildler umumiyetle iki kısma ayrılır: Bir kısmı çok yağlı cildlerdir. Çok çabuk kirlenirler ve saçları kepek tutar. Bun-ların haftada lâakal iki üç defa yıkan-maları lâzımdır. Haftada bir defa yı-kanmak bunlar için kâfi değildir. Yağ-sız deriler için haftada bir defa yıkan-mak kâfi gelebilir.

Herkesin haftanın muayyen günlerin-de temiz Türk sabunu ile ve sıcak su ile başını ve bütün vücudünü iyice yıkama-sı lâzımdır. Uyus, bitler, birçok çiban cild hastalıklarının sebebi hep kirlilik-tir. Temiz cilde hastalık gelmez. İnsanın vücudü hiç kokmamalıdır. Kokulu in-sanlar yıkanmayan, çamaşlıklarını sık sık değiştirmiyenlerdir. Bu doğru değil-dir. Dalma temiz olmağa çalışmak lâ-zımdır. Temizlik yemek içmek kadar mübrem ihtiyaçlar arasına girmiştir. U-nutmayalım ki medeniyetin bir yüzü de temizliktir.

Cevab isteyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şun-lardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nurî), Alemdarda: (Esad), Beyazıdda: (Asador), Samatya-da: (Teofilos), Eminönünde: (Aminas-ya), Eyübe: (Arif Beğir), Fenerde: (Hü-zameddin), Şehreminde: (Nazım), Şeh-zadebaşında: (Asaf), Karagümrükte: (Suad), Küçükpazarda: (Hikmet Ce-mil), Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Gala-tada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Necdet), Yenışehirde: (Pa-runakyan), Bostanbaşında: (İtimad), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküddarda: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Büyük, Üçler), Büyükkadada: (Halk), Heybelide: (Halk).

Kütüphanesi memurlarından Muzaffer Gök-man'ın yazdığı ve kütüphanelerinin bugünkü vaziyetlerini anlatan bu broşür intişar etmiş-tir.

Nefis ve Leziz
MAKARNA
yemek istersenizi
İZMİRİN
AŞÇIBAŞI
Markayı tercih ediniz.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilatlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

TÜRKİYE İŞ BANKASI'NIN İKRAMİYE KUSU

SENEDE
5 DEFA
KUMBARA
SAHIPLERİNİN
BAŞLARI
ÜSTÜNDE
DOLAŞIR

VE

TAM
435
KİŞİYİ
ZENGİN
EDER

SİZ DE BU TALİHLİLER ARASINA GİRİNİZ!

Prag radyosu Alman millî marşını çalmasıya başladı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tevdi eden itilâfmenin Hitlerle Çek cümhurreisi Haha tarafından imzasını müteakib Alman motörlü kitaatı dün gece sabaha doğru Çek hududunu geçerek Bohemya ve Moravyayı işgale başlamıştır. İşgal keyfiyeti gayet seri olmuş, birbirini müteakib birçok şehirler Alman kitaatı tarafından işgal edilmiştir.

İşgalden evvel Alman kumandanı tarafından neşredilen emirnameye herhangi bir mukavemetin vahim neticeler tevdi edeceği bildirilmiş, bilhassa hiç bir tayyare uçurulmaması lüzumuna işaret edilmiştir.

Alman kitaatı her girdikleri şehirde tayyare istasyonlarını işgal ettikten ve tayyarelere vaziyet ettikten sonra Çek askerlerini silâhtan tecrid etmişlerdir.

Prag nasıl işgal edildi?

Paris 16 (Hususî) — Bugün çıkan Fransız gazeteleri Çeko-Slovakya hâdiselerinin tafsilâtını şöyle anlatıyorlar:

Almanların işgal kuvveti motörlü idi. Prag şehrine saat on birde evvelâ motosiklet müfrezeleri girmiştir. Bu müfrezeleri hafif ve ağır mitralyöz otomobilleri, onları da tayyare topu taşıyan kamyonlar, nihayet piyadeyi getiren otobüsler takip etti. Bütün bu kutaat seferber kıyafetinde idi. Halk askerine geçeceği caddelerde toplanmıştı. Hem müteessir, hem de lâkayd duruyordu.

Asayiş ve sükûnu gene Çek polisî muhafaza ediyordu.

Birkaç kadın çığırlı

Karışıklık çıkmadı ve kolaylıkla teskin edilen birkaç kadın çığırlından başka hiç bir hâdiseler olmadı.

İlk müfrezeleri takiben ordunun kumanda heyeti gelerek Ambasadör oteline yerleşti ve akabinde Alman kumandanlığının emri nesredildi. Bu emir üçüncü kolordunun kumandanı General Laskoviç imzasını taşıyor ve: «Emrediyorum ki kelimelerle başlayarak Heinlaynin umumî komiser tayin edildiğini ve mülkî hükümetin vazifesini yapmakta devama memur edildiğini bildiriyordu.

Prag 15 — Havas:

Prag radyosu Alman marşını ve Horst Wessel Lied şarkısını söylemiştir.

Bazı yerlerde birkaç Çek, Almanlara selâm vermekte ise de umumî surette halk tam bir disiplin dairesinde hareket etmekte ve büyük alâkasızlık göstermektedir.

Hükümet makamları, halktan sakın olmak cesaretini göstermesini rica etmekte, herkesin bundan sonra hareketlerinde ve sözlerinde müteyakkız bulunması lâzım geldiğini, çünkü bir tek kelimenin memleketle zarar getirebileceğini ihtar etmekte ve «milletimizin bundan sonraki hayatı tarzı hareketimize bağlıdır» demektedir.

Prag 15 (A.A.) — Radyo, bu sabah tanberi bilâfenasla millette hitaben bir beyanname neşretmektedir. Beyanname bilhassa şöyle denilmektedir:

«Sükûnetinizi muhafaza ediniz ve verilecek haberleri bekleyiniz. Bu sabah saat 6 da Alman ordusu memleketimizin şimal hududlarını geçmiştir. Hepiniz işlerinizin başına gidiniz ve çocuklarınızı mektebe yollayınız. Almanları kabul etmekten başka bir şey yapamazsınız. Askerler garnizonlarında kalacak ve mukavemet etmeden, itiraz etmeden silâhlarını Alman ordusuna teslim edeceklerdir.»

Radyo şunları ilâve etmektedir:

«Haha ile Hitler arasında yapılan mülâkatın neticesi olarak Bohemya ile Moravya Alman kit'aları tarafından işgal edilecektir. Motörlü Alman kit'aları şu anda hududların her tarafından geçiş bulmaktadır. Hükümet itaat etmekten başka bir şey yapamazsınız. Her türlü mukavemet milletin mahvolmasını intaç edecektir.»

Çek halkı hayret ve şaşkınlık içinde dir. Fakat Pragda sükûnet hüküm sürüyor.

Hitler Pragda

Prag 15 (A.A.) — Hitler, Praga saat 19,15 de gelmiş ve erkânharbiyesiyle birlikte tarihî Prag sarayına yerleşmiştir. Saraya Hitlerin bayrağı çekilmiştir.

Hitlerin beyannamesi

Berlin 15 (A.A.) — Havas: Hitler, Alman milletine hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

«Birkaç ay evvel Almanya, Çeko-Slovakya'daki Alman ekalliyetini tahammül edilmez bir terröre karşı müdafaa etmek için müdahale etmek mecburiyetinde kalmıştı. Son haftalar içinde Çeko-Slovakya'da buna benzer hâdiseler olmuştur. Bu memleketin ırkî grupları arasındaki aksülâmel onları Pragdan ayrılmaya sevk etmiştir. Bunun neticesi olarak Çeko-Slovakyanın mevcudiyeti sona ermiştir. Pazar günündenberi muhtelif muntakalarda vahşiyane tenkil hareketleri vuku bulduğu bildirilmekte idi. Zulme uğrayan gruplar her saat bizden imdad istiyorlardı. Alman mütecellileri akın akın Almanya'ya gelmekte idiler. Bu vaziyetin devamı bin seneden fazla bir zamandanberi Almanya'ya aid bulunan ve Almanya için hayati bir ehemmiyeti haiz olan bir memleketi nizam ve asayişin ortadan kalkmasını intaç edecekti, sulhü tehdid eden bu tehlikeyi uzaklaştırmak ve bu «hayati saha» da yeni bir nizam tesisü için lâzım gelen şartları temin etmek üzere Alman kit'alarını Bohemyaya ve Moravyaya göndermeğe karar verdim. Bu kit'alar, tedhişçilerin ve bunları himaye eden Çek kuvvetlerinin silâhlarını alacaklardır.

Alman kit'aları, tehdid altında bulunanların hayatını muhafaza edecekler ve Alman milletile Çek milletinin tarihî hakları ve maddî ihtiyaçlarıle mütenasib bir şekilde esash bir surette tesviye bulmak için lâzım gelen şartları ihzar edeceklerdir.

Her Alman askerinin işgal edilen arazi halkına karşı bir düşman sıfatile değil, o havalide kabule şayan bir nizam tesisine memur olan Almanyanın bir mümessili sıfatile hareket edeceğini ümid ederim. Fakat bir yerde mukavemete maruz kaldığınız zaman her vasyata müraacaat ederek bu mukavemete orada kırmalsınız. Çek topraklarında büyük Almanyanın mümessilleri olduğunuzu unutmamalısınız.»

Slovakya da

Bratislava 15 (A.A.) — «Havas ajansından»:

Alman ordusu, Slovakya hariciye nezaretinden Moravyayı işgal etmekte olan Alman ordusu cenahlarının himayesini temin etmek için Moravya - Slovakya hududunun işgaline müsaade edilmesini talep etmiştir.

Slovakya matbuat ajansına göre, Alman kitaatı Slovak hükümetinin cevabını beklemişler ve Bratislavanın cenub garbisinde kâin Navaves - Kra-lovskada Slovak hududunu geçmişlerdir. Prag ile Bratislava arasındaki telefon muhaberatı kesilmiştir.

İyi bir membadan bildirildiğine göre Sidorun Monsenyör Tissonun, Haha tarafından azledilmesinden sonra kendisinin başvekalâte gelmesi Almanya'da müsaid-telâkki edilmemiş olmasına binaen bugün istifa etmesi muhtemeldir.

Böyle bir hal vukuunda şimdi nezaret-siz nazır olan Tukanın, Sidorun yerine dahiliye nezaretini deruhde edeceği söylenmektedir.

Alman işgali altında

Bratislava 16 (A.A.) — Başvekil Tisso memleket dahilinde asayiş muhafaza etmek ve Alman kitaatının emri altında çalışmak üzere bir gönüllü alayı teşkilini emretmiştir.

Varşova 15 (A.A.) — Hükümet Slovakya'yı resmen tanımıştır.

Hitlere teşekkür

Presburg 15 — Slovakya hariciye nazırı Durkanski Hitlerlere bir teşekkür tel-graflı çekmiştir.

Müstakbel vaziyet

Berlin 15 (A.A.) — Havas: Bohemya ve Moravyanın müstakbel statüsü hakkında emin bir membadan şu malûmat verilmektedir:

Bu iki eyalet coğrafya bakımından büyük Almanya'ya ilhak edilecek, fakat Nazi nazariyeleri dahilinde idarî ve kültürel mahallî bir muhtariyetten istifade edeceklerdir. Her ne olursa olsun Çek milletinin mevcut olmadığı için müstakbil bir devlet teşkilinin mevzuu bahsolamayacağı burada beyan edilmektedir.

Gamahı haçlı bayrak Bohemya ve Moravyanın millî bayrağı olacak ve tabii bu eyaletlerin ecnebi memleketlerde mümessili bulunmayacaktır.

Haha bir devlet şefi değil Bohemya ve

Macar ordusunun işgal ettiği topraklar

Paris 15 (Hususî) — Havas ajansının Bratislavadan aldığı malûmata göre Macar ordusu mukavemete maruz kalmadan Karpatlaraltı Ukranyasını işgal etmiştir.

Bugün Slovakya'daki Macar ekalli-yetinin lideri Esterhazy Bratislava'da Sideri ziyaret ederek Macar hükümeti namına Budapeştenin Karpatlaraltı Ukranyasının Macaristan tarafından ilhak edil-dilen kısmının muhtariyetini garanti ettiğini bildirmiştir. Çek kit'aları Ukranyadan geri çekilerek Bohemyaya avdet et-mektedirler.

Slovak hükümeti şimdi Macar hududu olan Karpatlaraltı Ukranyası hududuna sevkedilmek üzere Hlinka muhafızlarından beş sınıflı silâh altına almıştır.

Macarların ileri hareketi

Budapeşte 15 (A.A.) — «Havas ajansından»:

Alman kitaatının Karpatlaraltı Ukranyası istikametinde ilerlemekte olduğu na dair olan şayialar burada tekdüz edilmektedir.

Salâhiyetler mehafil, Macar ileri hareketinin memnuniyete şayan bir surette devam etmekte olduğunu beyan etmektedir. Bu mehafil, Macar ve Polonya ordularının birkaç saat sonra yekdiğerine mülâki olacağına tahmin etmektedir.

Budapeşte'deki Alman ricalı, Almanyanın Macaristanın hattı hareketini tamamilâ tasvib etmekte olduğunu beyan etmektedirler.

Siyasî itilâflar

İyi malûmat almakta olan mehafile nazaran Macar ordusunun Ukranyaya girmesi dolayısıyla ve bilhassa müşterek bir Macar - Polonya hududu ihdası meselesine müteallik olarak siyasî itilâflar zuhur etmiştir.

Budapeşte 15 (A.A.) — Macar kitaatı Karpat Ukranyasında bütün gün ileri yürüyüşüne devam ederek yüzden fazla nahiyeye işgal etmiştir.

Macar - Leh orduları

Varşova 15 (A.A.) — Hükümetin resmî organı olan Kurjer Poranny gazetesinin verdiği malûmata göre Macar ve Polonya orduları bugün Lawoczne mevkiinde birleşeceklerdir.

Karpatlaraltı Ukranyasının Başvekilî Romanyaya kaçmış

Budapeşte 15 (A.A.) — Macar ajansının bildirdiğine göre Karpatlaraltı Ukranyası başvekilî Monsenyör Volosin, Chust-çıkan isyan esnasında yaralanmış ise de Romanyaya kaçmağa muvaffak olmuştur.

Romanyaya da toprak verilecek

Varşova 15 (A.A.) — Havas: Beck, dün akşam Macaristan elçisi de Hory ve Romanya elçisi Franassovici ile görüşmüştür.

Romanya elçisi ile yapılan mülâkat esnasında bilhassa Karpatlaraltı Ukranyasında yaşayan Rumun ekalliyetinin mukadderatı mevzuu bahsolmuştur.

İyi haber alan mahfellerde hâkim olan kanaate göre müşterek bir Polonya - Macaristan hududu vücutte getirildiği takdirde Rumunlerle meskûn Karpatlaraltı Ukranyası Romanyaya verilecektir.

Moravyanın bir mümessilî addedilecektir. Bu iki eyalette yaşayan Yahudiler Almanya'da diğer ırkdaşları hakkında yapılan muameleye tâbi olacaktır.

Slovakyanın vaziyeti

Slovakya hakkında bu memleketin müstakbil bir devlet olduğu ve Almanyanın Slovakya'da diplomasi mümessilleri bulunacağı beyan edilmektedir.

Slovakya seknesinin yüzde kırkının Alman olduğu ve vaziyetin yeni devletin hayatî ihtiyaçlarına göre tanzim edileceği beyan olunmaktadır.

Ukranya meselesi

Nihayet iyi malûmat almakta olan mehafil, Berlinin Karpatlaraltı Ukranyası başvekilî Monsenyör Volosin tarafından yapılan yardım talebini nazarı itibara almayacağını beyan etmektedirler. Bu mehafil, Ukranya meselesinin Almanya'yı a-lâkadar etmemekte olduğunu ve bu meseleyi Ukranyahlarla birlikte halletmenin Macarlara aid bulunduğunu ilâve etmektedirler.

Almanya'da şenlik

Berlin 15 (A.A.) — Almanya pro-paganda nazırı, Alman kit'alarının Bohemya ve Moravya'ya girmesi münasebetile, bütün halkı, evlerini bayraklarla donatmağa davet etmiştir

Olan oldu, biz neticeye bakalım!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

hayet Almanyanın yani Bay Hitlerin arzusu ve iradesi dahilinde tesviye edileceğini ve bu yüzden bir Avrupa, yahud bir dünya harbinin çıkması muhtemel bulunmadığını düşünmüştük. Bugün ise vak'aların dedikimiz gibi cereyan ettiğini görüyoruz.

Eski Çeko-Slovakya topraklarında vaziyet şu suretle hülâsa olunabilir:

Bu devletî mukaddema teşkil eden dört eyaletten Çeklerle meskûn Bohemya ile Morların memleketi olan Moravya, mahallî bir muhtariyet vâdile, büyük Almanya'ya ilhak edilmişlerdir. Bu suretle bunların tabiatile ne bir ordusu ve ne de bir hariciyesi olmayacak ve bu iki eyalet fimabaid büyük Almanya hududları içine girecektir. Silezya, Saksonya ve eski Avusturyadan bu iki eyalete girmiş bulunan Alman orduları şu anda, birçok askerî mevki ve hava meydanlarını işgal ederek bütün Çek askerî uçaklarına el atmış bulunuyorlar, yani ilhak işi memleketi askerî işgal altına almış ve Çek ordusunu silâhtan tecrid etmek suretile bilfiil tamamlanmaktadır.

İstiklâlini ilân etmiş olan Slovakya'da teşekkül eden, Almanlara taraftar, yeni hükümet memleketin yeni statüsünü kurmak nizam ve asayiş iade etmekle uğraşılıyor. Bir Alman sağ yan kolunun, Alman askerî kuvvetlerini temin etmek maksadile, Moravyadan Slovakya'ya girdiği anlaşılıyorsa da Almanların bu eyaleti de tamamilâ askerî işgal altına alıp almayacakları henüz belli değildir. Bundan başka, Almanyanın himayesinde bulunacağı aşkâr olan bu eyaletin istiklâlinin şekil ve derecesi de henüz vazih değildir. Şimdilik malûm olan şey Lehistanın, Slovakların istiklâlini tanımış bulunduğunu ve Macarların da buraya hiç bir el uzatmalaradığı ki bu da bu işlerin az çok evvelce hazırlanmış ve görüşülmüş olduğunu göstermektedir.

Karpatlaraltı Ukranyasının akubeti feci görünmekte, yani burasının büyük kısmı Macarlara geçmek şartile Lehistan ve hattâ Romanya arasında taksim olunmak üzere bulunmaktadır.

Dün gece radyoda dinlediğimize göre Taymis başta olmak üzere, İngiliz matbuatı Çeko-Slovakyanın başına gelen bu felâketin mürettib ve müsebbibinin biz-zat Almanya, ve hiç bir milletin topraklarında gözü olmadığını defaatla beyan ettiği halde sözünde durmayan, Bay Hit-

İşgal dünyada nasıl karşılandı?

(Baştarafı 1 inci sayfa)

dırılmıştır. Başta Taymis olmak üzere hemen bütün gazeteler dünyanın bu gibi sarsıntılara artık alışmış olduğunu tebarüz ettirdikten sonra Çeko-Slovakya hâdiselerinin bir tarihçesini yapmaktadır. Gazeteler Hitlerin muhtelif nutuklarında ve her vesilede Almanyanın hiç bir millete tecavüz etmeyeceğini ilân etmesine rağmen Çeklerin Alman boyunduruğu altına alındıklarını yazmakta ve Almanyanın bundan sonra ne yapacağını sormaktadırlar. Matbuat bu hareketin son bir merhale olmayacağı kanaatini izhar etmekte, yeni hâdiselere intizar edilmesinin ihtimalini ileri sürmektedir.

Fransızlar ne diyorlar?

Paris 16 (Hususî) — Fransız gazeteleri Çeko-Slovakya hâdiseleri etrafında Alman ve İngiliz matbuatının müteallakına hasretlikleri kısımlarda şunları söylüyorlar:

«Alman gazeteleri bey şifanber, nasıyon al sosyalizmin yabancı ırkların hüküm altına almak istemediği iddiasını müdafaa ediyorlardı. Okuyucularını bu bakımdan düşünmeğe alıştırmışlardı. Bunun içindir ki bugün yeni vaziyeti izah etmekte müşkülât çektiler.»

Fransız gazetelerinin hâdisi hakkında İngiliz görüşünü anlatan yazılarında da şu cümle göze çarpıyor:

«Münih anlaşması akabinde İngiltere Çeko-Slovakyanın iktisaden kalkınmasını kolaylaştırmak için bu memleketle 16 milyon sterlin bir kredi açmıştı. Yeni vaziyet karşısında bu para yardımının uğradığı akibet hatıra geldi. Ve bizzat başvekilin parlâmentoda söylediği bir cümleden anlaşılıyor ki paranın mühim bir kısmı henüz İngiliz bankasında durmaktadır.»

Paris 15 (Hususî) — Hariciye nazırı Bone bugün müteaddid defalar Londra ile telefonla görüşmüştür. Bu mülkâlemelerin mevzuunu Çeko-Slovakya me-

ler olduğunu tebarüz ettirdikten sonra, Çeko-Slovakyanın bu ikinci parçalanmasının dünyanın zaten alışmış olduğu sarsıntılardan bir tanesini teşkil etmekte olduğunu bildiriyor ve bu suretle emri vakii kabul etmiş bulunuyorlar. Gene bu gazetelere göre, Bohemya ile Moravyanın Almanya tarafından bu seferki ilhakının, Alman istilâ ve tecavüzlerinin son bir merhalesi değil, ancak atılmış bir adımdır.

Fransız gazeteleri de galeyana ve şahsî müteallaklardan ziyade Çeko-Slovakyanın parçalanma ve işgal hâdiselerinin tafsilâtını vermektelerdir. Resmî Fransa ile Resmî İngilterenin bu hususta son söz ve düşünceleri henüz malûm değil. Yalnız Fransız hariciye nazırı Bay Bone İngiltere ile görüşmüştür. Fakat artık Çeko-Slovakyanın başına gelen emri vakii değiştirebilecek hiç bir çare ve kuvvet yoktur.

Bohemya ile Moravyanın, yani eski Çeko-Slovakyanın takriben dörtte üçünü, büyük Almanya hududlarına sokulması hâdisesinin müstakbel Orta Avrupa meseleleri üzerinde mühim tesirler yapacağı aşkârdır. Almanya evvelâ, mühim bir kısmı Çek ve Mor olsa da, birkaç milyon nüfusla beraber çok ehemmiyetli ve zengin bir harb sanayii kazanmıştır. Bunlar Alman askerî kuvvetlerine asgarî yarım milyonluk mühim ve mükemmel bir kütile katmaktadır.

Bundan maada büyük Ukranya fikir ve meselesine doğru bir adım daha ileri atılmış bulunmaktadır. Hülâsa Almanyanın bir sene zarfındaki harbsiz kazanç bilançosu bu defa Bohemya ve Moravyanın ilhakile büyük bir yekûna varmakta ve bunlar yalnız bütün dünya efkârının Almanları yeni bir tecavüzle itham eylemekle kalmıyarak, ağıbi ihtimal, aynı zamanda dost ve mütefik İtalyanın bile hased ve gıptasını celbetmekten halî kalmıyacaktır.

H. E. Erkilet

Cumhuriyet ve demiryolu

(Baştarafı 3 üncü sayfa)

Sonra, Cumhuriyet Nafasını en verimli ve en randımanlı çevri olan son beş sene zarfında Devlet Demiryollarının işlettiği hatların arasında hiçbir yabancı renk bırakmamak suretile bugünkü millî ve feyizli manzarayı almasında Nafla Vekili Ali Çetinkayanın büyük ve esash bir şeref payı olduğunu ifade etmek vicdana zevk veren bir vazifedir.

selesi teşkil etmiştir.

Sovyetler ne diyorlar?

Moskova 16 — Pravda gazetesi Orta Avrupada yeni tecavüz hareketi başlığı altında yazdığı bir başmâkalede:

Son hâdiselerin Almanya'ya altı ay evvel gösterilmiş olan müsamahanın bir neticesi olduğunu söylüyor.

Pravda gazetesinin müteallasına göre Almanyanın son hareketi Münih anlaşmasına muhaliftir. Orta Avrupada müvazeneyi ihlâl etmiştir. Vaziyet şimdi daha karanlık, daha müvazene-sizdir. Ve Karpatlarda yeni bir Alman işsülharekesi teessüs etmiştir.

Pravda makalesini şöyle bitiriyor: «Şimdi yeni bir buhrana intizar edebiliriz.»

Londra 15 (Hususî) — Çeko-Slovakya hâdiseleri hakkında bugün Avam kamerasında beyanatta bulunan başvekil Çernberlayn son hareketin Münih yapılan anlaşma zihniyetine muvafik olmadığını, işgal keyfiyetinin Çeko-Slovak hükümetinin muvafakatile yapıldığını söylediğinden sonra demiştir ki:

«Almanya bugüne kadar ancak Almanlarla meskûn araziyi işgal ediyordu. Fakat bugün aynı memleket, Alman olmayan toprakları askerî işgali altına almış bulunuyor.»

Lordlar Kamarasında

Londra 15 (A.A.) — Lordlar Kamarasında beyanatta bulunan hariciye nazırı Lord Halifax Çeko-Slovakyanın istiklâli için İngilterenin yapmış olduğu garanti hakkında, bu garantinin Çeko-Slovakya devletine yapıldığını, halbuki Slovakyanın ilânı istiklâl etmesi üzerine İngilterenin garanti etmiş olduğu devletin ortadan kalkmış olduğunu ve binacınaleyh İngiltere hükümetinin başka şartlar altında üzerine almış olduğu taahhüdlerle kendisini mukayyed görmediğini söylemiştir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Verilen Söz...

Çeviren: İbrahim Hoş

Burası bir tavan arası idi. Oda denmeğe bin şahid isterdi. Göstermelik gibi duran iki penceresi göke uzanan soba, ocak borularına, kirli damlara bakıyordu. Köşede, eski püskü hantal bir kolsort vardı. Sağ tarafta ise, döşegi yırtık pırtık demir bir karyola görünüyordu.

Con soluk soluğa girdiği bu odada ilk bakışta işte bütün bunları gördü.

Konsolun önünde duran arkadaşını tanıdığını anımsadı. Arkadaşını tanıyormuş gibi dedi. Konuşmaya başladı. İşler nasıl?...

— Gel, buyur yah!... İşler nasıl?... diye seslendi. Yıllardır, bu odada tek başına yaşamak, hani, birkaç hafta evvel, bir iş oraya bana haber ver!.. demiştin ya... Poni yorgun, bezgin bir tavırla mırıldandı:

— Ha!.. Evet. Öyle ya, söylemiştim. Sen de bana işlerin pek fena gittiğinden bahsetmiştin.

— İşler de kedadına kedad ama... arayan belâsını da bulur, mevlâsını da... ben de düştüm peşine ve tam sana göre bir iş buldum Poni.

— Ya öyle mi? — Poni sözüne devam etti: — Bilirsin ki karımla pek öyle uğramam.. hani, onlardan hoşlanmam!.. Demek te istemiyorum. Buraya çekilmiş, ne etliye ne de tuzluyla karışmıyorum. Dışarıya adımı buyle atıyorum. Fakat gel gör ki bu Roza, başka bir mahlûk!..

Con gene başını salladı ve Poni ile birlikte geçen çocukluk zamanları gözlerinin önünden bir sinema şeridi gibi geçti. O zamanlarda bile Poni, gene bunun gibi küçük bir odada oturur, haylazlık eder, çalışmaktan kaçınırdı.

Poni, gene konuştu: — İnan ki Con kardeşim.. şimdiye kadar Rozam gibisine ömrümde raslamadım. Görünüşte hiç te kanı sığağa benze-

medi amma elleri elime değince... Yanar, biterdim, Ağlıyasım gelirdi. İşte günlerden bir gün «benimle evlenir misin Roza» dedim. Düşünmedi bile.. evet amma bir şartla... İlk önce kendine bir iş bulmalısın!.. dedi.

Con, şaşkınlıkla dedi: — Çok doğru söylemiş kadın..

Poni biraz şaşırılmış gibi idi: — Öyle mi dersin? Her ne hal ise.. bana da böyle buldun gibi geldi bu fikir... Ona kaç kereler, vazgeç bu sevdadan.. iş bulup ta ne olacak?.. diyecek oldum. Sevgilim Nuh dedi, peygamber demedi. Tutturdu da tutturdu: İle de iş bulmalısın, yoksa evlenmem... Biz de: — Sen üzülme!.. yi bastırdık.

— Onun için de bana gelip, iş var mı diye sordum? — Evet Con.. beni yanında çalıştıracak birisini bulursun elbet, diye düşünmüştüm.

Con cebinden bir pro çıkardı. Azametli azametli söyledi: — Ben de öyle yaptım. Sana bir otobüste iş buldum. Ayda 22 papel verecekler.. bu zamanda az para değil.

Poni gene bezgin bezgin cevap verdi: — Elbette az para değil. Amma felâketim bak ki müthiş bir haber aldım. Rozam elmden uçtu gitti. Bir daha gelmek üzere gitti.

Con yerinden sıçradı ve sordu: — Öldü mü yoksa?..

Con başını salladı ve arkadaşına acı gibi gülmüşü: — Yok canım!.. Ölmedi.. keşki ölseydi. Bundan beter. Geçen hafta başka birisiyle evlendi.

Conun şaşkınlıktan gözleri faltaşı gibi açıldı: — Alay etme Poni, diye söyledi Vah vah!.. Fena halde üzülüm doğrusu.. seni ekti.. atlattı ha!.. Kim bilir ne haldesin sen şimdi?..

Sonra elini boşlukta sallayarak felsefe yürüttü: — Ne denir, kadın milleti bu!.. Çalışır, çabalarsın. İstediyi, arzuladığı gibi bir iş bulursun.. tam bir baltaya sap olacağın, rahata ereceğin sırada, leyleğin atığı yavru gibi ativerirler seni!.. Tükaka olursun.. Poni kardeşim, her şeyde bir

tererek işine ve serbestliğine mani olmayacak bir kadın istiyor.

Oğlum çok müteahhkimdir. Daha çocukken bile kimse onun inadının önüne geçemezdi. Fakat çok âlicenab, çok terbiyeli ve cömertdir. Yalnız, dedi; hattâ bana karşı bile bir yakınlık göstermez. Hulâsa, oğlumu tasvir etmek için şu tek cümle kâfidir: Kafalı fakat kalbsiz bir adam.

Naime hanım sakın ve hesablı bir surette konuşuyor, arada bir durarak Muallâya bakıyordu. Son sözleri söylerken sesinde hafif bir acılık seziliyordu. Genç kız gözlerini korku ve dehşetle kayıvaldısına dikmiş, vücudu ve yüzünün bütün çizgileri sertleşmişti.

Naime hanım devam etti: — Maamafih kayalperest ve hassas olmayan bir kadın onunla mes'ud olabilir. Bunun için de kocasının kendisine karşı göstereceği alâkayı kâfi bulması, bundan fazla bir şey istememesi, onun işine karışmaması, onun seyahat ve eğlencelerine mani olmaması, vel-hâşıl onu tamamen serbest bırakması şarttır.

Müzeyyen böyle yapmadığı için daima kocasını kendisinden uzaklaştırdı. O kadar ki, Cevad odasını, hattâ daireasını ayırmağa ve karısı gelmesin diye her odasına hem de otomobilene onun sevmediği bir lavanta dökmeğe mecbur kaldı. Müzeyyen çok sinirli olduğu için lavanta kokusu ona dokunurdu.

Ancak ciddi bir kadının bunların hiç birisine sebebiyet vermeyeceği ve vazifesinin ancak çocuk yetiştirmekten ibaret olduğunu takdiri edeceğinden, Rozam Cevad birinci karısından bir kız çocuğu olmasına çok müteessirdir. O, isminin ve servetinin varisi olacak bir erkek çocuğa malik olmak için evlenmeğe karar verdi.

Böyle olmakla beraber, karısını sev-

— Hayır Poni, görmedim..

— Roza benim.. şey ahabım.. kadın arkadaşım, bir müddettir birlikte gezdik tozduk ta..

Con, bilgici, bilgici başını salladı ve dünyada bundan daha tabii bir şey yokmuş gibi söyledi: — Ya öyle mi? — Poni sözüne devam etti: — Bilirsin ki karımla pek öyle uğramam.. hani, onlardan hoşlanmam!.. Demek te istemiyorum. Buraya çekilmiş, ne etliye ne de tuzluyla karışmıyorum. Dışarıya adımı buyle atıyorum. Fakat gel gör ki bu Roza, başka bir mahlûk!..

Con gene başını salladı ve Poni ile birlikte geçen çocukluk zamanları gözlerinin önünden bir sinema şeridi gibi geçti. O zamanlarda bile Poni, gene bunun gibi küçük bir odada oturur, haylazlık eder, çalışmaktan kaçınırdı.

Poni, gene konuştu: — İnan ki Con kardeşim.. şimdiye kadar Rozam gibisine ömrümde raslamadım. Görünüşte hiç te kanı sığağa benze-

medi amma elleri elime değince... Yanar, biterdim, Ağlıyasım gelirdi. İşte günlerden bir gün «benimle evlenir misin Roza» dedim. Düşünmedi bile.. evet amma bir şartla... İlk önce kendine bir iş bulmalısın!.. dedi.

Con, şaşkınlıkla dedi: — Çok doğru söylemiş kadın..

Poni biraz şaşırılmış gibi idi: — Öyle mi dersin? Her ne hal ise.. bana da böyle buldun gibi geldi bu fikir... Ona kaç kereler, vazgeç bu sevdadan.. iş bulup ta ne olacak?.. diyecek oldum. Sevgilim Nuh dedi, peygamber demedi. Tutturdu da tutturdu: İle de iş bulmalısın, yoksa evlenmem... Biz de: — Sen üzülme!.. yi bastırdık.

— Onun için de bana gelip, iş var mı diye sordum? — Evet Con.. beni yanında çalıştıracak birisini bulursun elbet, diye düşünmüştüm.

Con cebinden bir pro çıkardı. Azametli azametli söyledi: — Ben de öyle yaptım. Sana bir otobüste iş buldum. Ayda 22 papel verecekler.. bu zamanda az para değil.

Poni gene bezgin bezgin cevap verdi: — Elbette az para değil. Amma felâketim bak ki müthiş bir haber aldım. Rozam elmden uçtu gitti. Bir daha gelmek üzere gitti.

Con yerinden sıçradı ve sordu: — Öldü mü yoksa?..

Con başını salladı ve arkadaşına acı gibi gülmüşü: — Yok canım!.. Ölmedi.. keşki ölseydi. Bundan beter. Geçen hafta başka birisiyle evlendi.

Conun şaşkınlıktan gözleri faltaşı gibi açıldı: — Alay etme Poni, diye söyledi Vah vah!.. Fena halde üzülüm doğrusu.. seni ekti.. atlattı ha!.. Kim bilir ne haldesin sen şimdi?..

Sonra elini boşlukta sallayarak felsefe yürüttü: — Ne denir, kadın milleti bu!.. Çalışır, çabalarsın. İstediyi, arzuladığı gibi bir iş bulursun.. tam bir baltaya sap olacağın, rahata ereceğin sırada, leyleğin atığı yavru gibi ativerirler seni!.. Tükaka olursun.. Poni kardeşim, her şeyde bir

tererek işine ve serbestliğine mani olmayacak bir kadın istiyor.

Oğlum çok müteahhkimdir. Daha çocukken bile kimse onun inadının önüne geçemezdi. Fakat çok âlicenab, çok terbiyeli ve cömertdir. Yalnız, dedi; hattâ bana karşı bile bir yakınlık göstermez. Hulâsa, oğlumu tasvir etmek için şu tek cümle kâfidir: Kafalı fakat kalbsiz bir adam.

Naime hanım sakın ve hesablı bir surette konuşuyor, arada bir durarak Muallâya bakıyordu. Son sözleri söylerken sesinde hafif bir acılık seziliyordu. Genç kız gözlerini korku ve dehşetle kayıvaldısına dikmiş, vücudu ve yüzünün bütün çizgileri sertleşmişti.

Naime hanım devam etti: — Maamafih kayalperest ve hassas olmayan bir kadın onunla mes'ud olabilir. Bunun için de kocasının kendisine karşı göstereceği alâkayı kâfi bulması, bundan fazla bir şey istememesi, onun işine karışmaması, onun seyahat ve eğlencelerine mani olmaması, vel-hâşıl onu tamamen serbest bırakması şarttır.

Müzeyyen böyle yapmadığı için daima kocasını kendisinden uzaklaştırdı. O kadar ki, Cevad odasını, hattâ daireasını ayırmağa ve karısı gelmesin diye her odasına hem de otomobilene onun sevmediği bir lavanta dökmeğe mecbur kaldı. Müzeyyen çok sinirli olduğu için lavanta kokusu ona dokunurdu.

Ancak ciddi bir kadının bunların hiç birisine sebebiyet vermeyeceği ve vazifesinin ancak çocuk yetiştirmekten ibaret olduğunu takdiri edeceğinden, Rozam Cevad birinci karısından bir kız çocuğu olmasına çok müteessirdir. O, isminin ve servetinin varisi olacak bir erkek çocuğa malik olmak için evlenmeğe karar verdi.

Böyle olmakla beraber, karısını sev-

Açık eksiltme ilânı

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Satınalma Komisyonundan:

23/3/939 Perşembe günü saat 11 de İstanbul Çapada Kız Öğretmen okulu binasında toplanan okul eksiltme komisyonu odasında 2032 lira 15 kuruş keşif bedelli İstanbul Kız Öğretmen okulu tamirâtı açık eksiltmeye konmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususi ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak okulda görülebilir.

Muvakkat teminat (153) lira olup eksiltmeden bir gün evveline kadar Beyoğlu İstiklal caddesinde İstanbul Liseler Muhasebeciliği veznesine yatırılacaktır.

İsteklilerin en az (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılını aid Ticaret Odası vesikaları ve teminat makbuzile komisyonla bağ vurmaları. (1446)

GRİPİN

Baş, Diş, Neze, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İlacında günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Ziraat mektebi satınalma komisyonundan

Mektebin ihtiyacı olan 663 lira muhammen bedelli 1700 kilo kuzu eti açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Beyoğlunda Singer apartmanındaki Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyon 28/3/939 Salı günü saat 11 de yapıldı. İsteklilerin belli saatte evvel Liseler Muhasebeciliğine yatırılacakları 49 lira 72 kuruşluk ilk teminat makbuz ve diğer kanunî vesikalara birlikte eksiltme saatinde komisyon müraacaatları ve şartnameyi hergün adı geçen Muhasebecilikten görüp öğrenmeleri. (1620)

keramet vardır.. belki de hayırlıdır bu ayrılış..

Poni kederli kederli gülmüşü: — Hayır Con dedi.. hayır. Rozamı deli gibi seviyorum. Onsuz ne yapacağım, ne edeceğim bilmiyorum. Geceleri doğru dürüst uyuyamıyorum. Günlerdir ağzıma bir lokma bile girdiği yok. Hep onu düşünüyorum, nereye baksam hep onu görüyorum. Acaba neden böyle yaptır dersin Con.. bir türlü anlayamıyorum. Hiç beklemezdim bunu ondan.. Rozam başka.. Birçok kadınlar eline bile su dökemezler.

Con içini çekti: — Vallahi bilmem. Allah yardımcın olsun.. dedi.

Poni, arkadaşının söylediklerini duymadı bile.. hülyalı gözlerini süzmüştü. Sanki bir güze görülmüş gibi kendi kendisine mırıldandı:

— İşte bak, ona evlenmeyi ilk teklif ettiğim geceyi yaşıyorum sanki.. sokak-tayız.. coşarak koluna asılı.. binbir ney'le coşarak yürüyor..

Ona, benimle evlenir misin?.. diye soruyorum. O.. benim biricik kadını Rozam, sokakta, o kadar ahalinin içinde beni öperek söz veriyor:

— Bir işin olsa.. bir saniye bile durmam.. hemen şimdi sana varırım!.. diyor ve o büyük caddede otomobillerin korna sesleri, karınca gibi kaynayan, içki içen ahalinin çıkardığı gulgule var... Bak Con, vallahi, billâhi hepsini, hepsini görüyor, yeniden yaşıyorum.

Con belirsizce gülmüşü, ve sordu: — Ne vakit oldu bu.. senebaşı arifesinde mi?..

Poni silkindi. Kendisine geldi. Toparlandı.. gayet güç işitilen bir sesle: — Hayır, senebaşı arifesinde değil!.. Büyük Harbden sonraki mütarekenin imzalandığı gecede oldu idi bu!.. dedi.

"Son Posta,"nın Edebi

Romani: 18

Muallâ

Nakleden :
Muazzez Tahsin

— İşte böyle kızım... Birkaç saat sonra sen de aileni ve sevdiğini terkederek yabancı birisiyle buradan uzaklaşacaksın? Öyle ya, Cevad senin için bir şebenciden başka nedir? Onu o kadar az tanıyorsun ki... Yarı kapalı göz kapakları arasından Muallâ'nın solgun ve müteheyyiç yüzünü teklif ediyordu.

— Evet onu tanıyorum ve beni korkutan da budur; çünkü ona karşı olan bütün vazifelerimi hakkile yapmak için onun huyunu, sevdiği ve sevmediği şeyleri, velhasıl bütün hususiyetlerini öğrenmem lâzım gelmez mi? Fakat siz bana biraz yol gösterir, Cevadın ahlâkı hakkında bana bir fikir verirseniz çok minnettar olurum efendim.

Naime hanımın kaşları hafifçe çatıldı, gözleri karşısındaki çekingen ve masum çocuk gözlerinden ayrılarak uzaklara daldı ve Muallâ, kayıvaldısının yüzünden müstehezî hattâ biraz hain bir yana geçtiğini gördü.

— Vah yavrucağım vah! Demek ben den nasihat istiyorsun? Fakat Cevadla yaşamak, onunla geçinmek için ben sana hangi yolu gösterebilirim? Sana ne söylersem hayalini, ümidlerini kırarmaktan başka bir şeye yaramıyacak. Evet, hayal ve ümidlerin.. bütün genç kızlık hülyaların kırılacak...

Fakat dur bakayım, senin «kocama karşı vazifelerim» dediğin nedir?

— Kocamı sevmek, ona sadık olmak, doğru ve haklı bulduğum şeylerde ona itaat etmek, vicdanımın emrettiği şeylerde onun istediği gibi hareket etmemek... Ne bileyim, ona karşı tam bir zevce olmak işte... Naime hanım soğuk bir gülüşle onun sözünü kesti.

— Ona itaat etmek ve sadakat göstermek elzemdir fakat onu sevmek... Eğer senden evvelki karısı gibi iztirab çekmek istemeyen kocana fazla muhabbet ve düşkünlük gösterme kızım. Muallâ titredi.

— İztirab çekmek mi? Niçin?

— Çünkü kocan hiç bir zaman senin muhabbetine mukabele etmeyecektir. Cevadı delicesine seven zavallı Müzeyyen bunun acı tecrübelerini gördü. O, ne kadar kocasına yakınlaşmak istemişse Cevad onu o kadar soğuk ve mağrur bir eda ile karşıladı ve onun hattâ ufak tefek kıskançlıklarını bile hoş görmeydi. Cevad Müzeyyen'i hiç sevmemişti. Onunla sırf aile vaziyetlerimiz birbirine uygun olduğu ve Müzeyyen çok şık ve zarif giyindiği için evlenmişti. O zaman bu iki meziyetin vardı; fakat artık iş değişti. Seni sırf sadeliğin ve modern hayatı sevmediğin için istemiştir. Bugün o ciddi ve akıllı bir kadın, bilhassa Müzeyyenin yaptığı gibi çalın bir aşk ve bağlantı gös-

tererek işine ve serbestliğine mani olmayacak bir kadın istiyor.

Oğlum çok müteahhkimdir. Daha çocukken bile kimse onun inadının önüne geçemezdi. Fakat çok âlicenab, çok terbiyeli ve cömertdir. Yalnız, dedi; hattâ bana karşı bile bir yakınlık göstermez. Hulâsa, oğlumu tasvir etmek için şu tek cümle kâfidir: Kafalı fakat kalbsiz bir adam.

Naime hanım sakın ve hesablı bir surette konuşuyor, arada bir durarak Muallâya bakıyordu. Son sözleri söylerken sesinde hafif bir acılık seziliyordu. Genç kız gözlerini korku ve dehşetle kayıvaldısına dikmiş, vücudu ve yüzünün bütün çizgileri sertleşmişti.

Naime hanım devam etti: — Maamafih kayalperest ve hassas olmayan bir kadın onunla mes'ud olabilir. Bunun için de kocasının kendisine karşı göstereceği alâkayı kâfi bulması, bundan fazla bir şey istememesi, onun işine karışmaması, onun seyahat ve eğlencelerine mani olmaması, vel-hâşıl onu tamamen serbest bırakması şarttır.

Müzeyyen böyle yapmadığı için daima kocasını kendisinden uzaklaştırdı. O kadar ki, Cevad odasını, hattâ daireasını ayırmağa ve karısı gelmesin diye her odasına hem de otomobilene onun sevmediği bir lavanta dökmeğe mecbur kaldı. Müzeyyen çok sinirli olduğu için lavanta kokusu ona dokunurdu.

Ancak ciddi bir kadının bunların hiç birisine sebebiyet vermeyeceği ve vazifesinin ancak çocuk yetiştirmekten ibaret olduğunu takdiri edeceğinden, Rozam Cevad birinci karısından bir kız çocuğu olmasına çok müteessirdir. O, isminin ve servetinin varisi olacak bir erkek çocuğa malik olmak için evlenmeğe karar verdi.

Böyle olmakla beraber, karısını sev-

tererek işine ve serbestliğine mani olmayacak bir kadın istiyor.

Oğlum çok müteahhkimdir. Daha çocukken bile kimse onun inadının önüne geçemezdi. Fakat çok âlicenab, çok terbiyeli ve cömertdir. Yalnız, dedi; hattâ bana karşı bile bir yakınlık göstermez. Hulâsa, oğlumu tasvir etmek için şu tek cümle kâfidir: Kafalı fakat kalbsiz bir adam.

Naime hanım sakın ve hesablı bir surette konuşuyor, arada bir durarak Muallâya bakıyordu. Son sözleri söylerken sesinde hafif bir acılık seziliyordu. Genç kız gözlerini korku ve dehşetle kayıvaldısına dikmiş, vücudu ve yüzünün bütün çizgileri sertleşmişti.

Naime hanım devam etti: — Maamafih kayalperest ve hassas olmayan bir kadın onunla mes'ud olabilir. Bunun için de kocasının kendisine karşı göstereceği alâkayı kâfi bulması, bundan fazla bir şey istememesi, onun işine karışmaması, onun seyahat ve eğlencelerine mani olmaması, vel-hâşıl onu tamamen serbest bırakması şarttır.

zaman da Cevad için o bir «tedkik mevzuu»ndan başka bir şey değildi ve onun genç kalbinin çarpmasına baka-rak nişanlısı için için gülmüştü.

Hayır, hayır, buna imkân olamazdı. Lâkin, bütün bu işittiği şeyler, Cevadın bundan evvelki soğuk tavırlarına, acayib hallerine, muammalı ve müstehezî gülüşlerine, sakin ve kayıtsız sözlerine uygun değil miydi? Bütün bunlar kendisinin Cevad Kartala karşı bilâihtiyar duyduğu emniyetsizliği ve itimeğsizliği izah etmiyor muydu?

Naime hanımın sualine şu cevabla mukabele etti:

— Yavaş yavaş aramızda bir samimiyet başlayacağını ümid etmiştim; fakat sizin sözlerinizden Cevad beyin bana karşı böyle bir duygu hissetmesine imkân olmadığını ve benim de kendisine bağlanmamı istemeyeceğini anladım.

Bir kaç saniye evvel kıpkırmızı olan güzel yüzü yavaş yavaş tekrar solmağa ve kelimeler ağzından müşkülâla çıkmağa başlamıştı.

— Senin kendisine karşı samimî bir hisle bağlanmana razı olur fakat ancak bu hissile onu rahatsız etmezsen.

Naime hanım genç kızın sararan yüzüne göz ucile baktıktan sonra ilâve etti:

— Seni böyle müteessir ettiğime çok teessüf ediyorum yavrum. Anladığına göre çok hassas ve içli bir kızsın. Cevadın yanında rahat yaşamak istersen hislerine biraz hâkim olmağa gayret et. Çünkü oğlum fazla duygulu kadınların düşmanıdır.

Benim tecrübelerime itimad ederek sakin ve hissiz ol Muallâ. Oğlumun sana verebileceği kanaat et ve daha fazlasını tahayyül etme.

Sen ciddi ve itaatli olursan Cevad senin için iyi bir koca olacak ve seni rahatsız etmeyecektir.

(Arkası var)

Son Postanın tarihî romanı: 12

BATTAL GAZİ

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Battalın ilk aşkı

Atını sürerek tenha yolla rıdan Malatyaya geldi

Bağlar arasında gezerken gözüne gayet lâtif bir bahçe ilişti.

Bahçenin kenarından, billûr gibi bir ak sulu küçük bir dere akıyordu. Kavakların, salkumsöğütlerin yeşil gölgeleri, oraya bir cennet manzarası veriyordu.

Her taraf, güller, yaseminler, şebboylarla donanmıştı. Ağaçlardan altın toplanı gibi kayısılar, kıpkızıl elmalar, zümrüd gibi yeşil armudlar sarkmıştı. Ağaçlarda, türlü cinsten kuşlar ötüşüyor, o küçük dereciğin içinde süt gibi beyaz güvercinler yıkanyordu.

Bu cennet misali yeri, Battalın içti. Orada biraz oturarak, bu lâtif manzaradan zevk almak istedi.

Bahçede, çiçekleri sulayan bir ihtiyara:

— Destur olursa, şurada biraz teferrüc etmek isterim.

Diye seslendi.

İhtiyar Battalın görünce koşup geldi.

— Ey muhterem gazî!.. Senin gibi mübarek bir zatın bahçemize ayak basması, bizim için dünyanın en büyük şerefidir. Buyur. Hoş geldin, safa geldin.

Aşkırı, kapının arkasındaki musura bağlayarak Battalın koluna girdi. Bağ-

evine giderek şilteler, seccadeler getirip dere kenarına serdi.

Battal, bir müddet ihtiyar ile konuştu. Sonra, arkasından bir ayak sesi duydu. Başını çevirip baktığı zaman kalbinde, o zamana kadar hissetmediği bir heyecan ve çarpıntı duydu... Çünkü, emsalsiz güzelliğe malik olan dilber bir kız, oturduğu yere doğru geliyordu. Elinde, büyük bir tepsi getiriyordu.

İhtiyar adam, kızı Battala takdim etti:

— Torunum, Zeyneb... Babası, on beş sene evvel, mübarek babanla bir cenge giderek, orada şehid düştü. O zaman Zeyneb, henüz beşikte idi. Onu, o zamandanberi ben büyüttüm.

Dedi.

Battal, hemen ayağa kalktı. Sağ elini göğsüne koyarak büyük bir nezaketle Zeynebi selâmladı.

Zeyneb, meyva dolu tepsiyi, Battalın önüne yerleştirdi. Gümüş bir tas içinde bulunan tatlı nar şerbetini genç serdara takdim etti. Sonra, hürmetle eğilerek:

— Memleketimizin yüzünü ağartan ve bugün de fakir evimize şerefler saçan Battal Gaziye küçük bir armağana nım olsun. (Arkası var)

Arkadan, Abdülvehab da yetişti. O da, Battalın gözlerinden öperek:

— Ey kahraman Hüseyin Gazinin oğlu!.. Babanın ruhu, şâd olsun... Yüzünüzü ağarttın. Bir senedenberi karanaran bahtımıza, nurlar saçtın... Gazân mübarek olsun.

Diye, genç kahramanı tebrik etti. Battal, nefsinde en küçük bir gurur duymayarak bütün bunları dinledi. Ve sonra:

— İyi söylersiniz. Hoş söylersiniz. Fakat neyleyeyim ki, bu sözler, benim kulağıma girmez... Ben, ne mal için ve ne de şan için bu işlere girmedim. Sadece, o desas Şemastan, babamın kanını almak isterdim. Fakat ne yapayım ki onu ele geçiremedim. Onun için çok müteessirim.

Diye, cevap verdi.

Şemastan çadırının önünde, zafer davulları çalınıyor, yankı sesi müezzînlerin, ezan sesleri yükseliyordu.

Bütün askerler, oradaki düzlüğe toplanıyorlar, arka arkaya saf bağlıyorlardı.

İmamlık makamına, Ömer bey geçti. Zafer şükranı olmak üzere, iki rekât namaz eda edildi... Sonra Ömer bey yüzünü askerlere çevirerek:

— Yoldaşlar!.. Bize bu zaferi evvelâ Cenabıhakk.. sonra, Battal kazandırdı. Şu andan itibaren kendisini serdarlığa tayin ettim. Benden sonra, ona itaat edeceksiniz.

Dedi... Ve sonra Battala dönerek:

— Babanın ekmeğini istediğin zaman, buna mani olmak istemedim. Fakat, mukadderatın önüne geçemediler. Görüyorsun ya, Allahın takdiri yerini buldu.

Sözlerini ilâve etti.

BATTALIN İLK AŞKI

Battal, ganimet eşyasından ve Şemastan hazinelerinden, bir şey kabul etmedi. Ömer bey tarafından kendisine verilen bütün o kıymetli atları, silâhları, heybeler dolusu altınları, kâmilan askerlere taksim etti.

— Bana, babamın ekmeği kifayet eder.

Dedi.

Onun bu tok gözlülüğü, kendisini askerlere bir kat daha sevdi. Artık herkes, candan ve yürekten Battala bağlanıvermişti.

Bu halden müteessir olan ve kalbi hased ateşleriyle yanan bir kimse varsa, o da Abdüsselâm idi... Muharebede gösterdiği beceriksizlik yüzünden, zaten askerlerin muhabbet ve hürmetlerini kaybetmişti. Şimdi kendisi azledilerek yerine Battal geçirilince, artık oralarda duramadı. Atını sürerek, tenha yollardan yalnız başına Malatyaya geldi evinin köşesine çekildi.

Battalın başına geçtiği Türk ordusu, büyük bir zafer alayı ile şehre girdi. Erkek, kadın, genç ve ihtiyar, bütün Malatya halkı yollara dökülerek, Battalın önüne geçtiler. Onun ellerini ve dizlerini öptüler. Gazasını tebrik ederek kendisine (Gazi) ünvanını verdiler.

Ömer bey, Battal için şehirde bir konak döşetip ona hediye etmek istedi. Fakat Battal:

— Babamdan kalan ev, bana yeter. Diye, bunu da kabul etmedi.

Validesi Saide hatun, zaptolunmaz bir sevinç içinde, adeta kendini kaybetmişti. Kollarını kahraman oğlunun boynuna dolamıştı.

— Ne mutlu bana ki, senin gibi bir evlâd doğurmuşum.

Diye, feryad ediyor. şadumanlık göz yaşları döküyordu.

Aaradan kısa bir zaman geçti.

Bir gün Battal, Devzade Aşkara binerek, Malatya bağlarında şöyle bir cevelan yapıp gönlünü ferahlandırmak istedi.

SPORCULAR

Düştünüz yaralandınız

Mikroplar üzerinde

Öldürücü tesiri haiz

VIROZA PATİ sürünüz.

ve Tekrar Oyuna Başlayınız

ROMATİZMA

LUMBAGO

SIYATİK

ARKA

BEL

ve BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

Silko

kullanınız

ÇABUK ŞIFAYI BULURSUNUZ

İstanbul İkinci İflâs Memur- murluğundan:

Müflis Cumanın masasına gelen alacaklı Hanri Şuttun istediği 385 liranın 6 inci sıraya kaydına ve Antuvan Zahrabun kira olarak istediği 138 lira 85 kuruşun sıra defterine kayıd ve kabulüne karar verildiği gibi Avram Haralambidis vekili Avukat Eyyenidisin istediği 418 liranın borcu olmadığı müflis beyan etmiş olmasına ve hâdise nin muhakemeten halli lâzım geldiğinden Eyyenidinin müvekkiline izafeten istediği 418 lira hakkındaki talebin reddine ve sıra defterinin bu suretle düzeltilmesine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (16017)

Karaköy - Kemeraltı

ALİ RIZA GEBZELİ

Mağazasına hakikî Ford yedek parçaları gelmiştir.

Kaynakçımız Amerikan sistemi garantili lâstik tamirlerine başladı

Son Postanın teîrikası: 59

Baron de Tott'un hâtıraları

Tataristandaki cinayetler

Hiçbir memlekette cinayetler Tataristandaki kadar az müteşir değildir. Suçluların kolayca kaçtıkları odaca hırsı tahrik edecek hiç birşey yoktur

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Bir Yahudinin kölesi efendisini bağda katletmişti. En yakın akrabalar şikâyet ettiler. Suçu yakalandı. Bu zavallının muhakemesi görüldüğü sırada, bazı sofu müslümanlar onu Türk olmağa sevk ettiler. Bu suretle affını temin edebilecekleri ümidinde idiler. Kam'ın verdiği idam kararına karşı mücrimin ihtidasını ileri sürdüler, Şurasını ilâve etmek icab eyler ki Tatar kanunu mücrimin tecavüze maruz olan kimse, yahud varisleri tarafından idam edilmesini âmir. Onun için, bir Türkün Yahudilere terkedilemeyeceği yolunda itiraz ettiler. Fakat beyhude yere.

Kam şu cevabı verdi:

— Eğer kardeşim suçlu olsaydı ben onu kendilerine terkederdim. Eğer ihtidası halisane ise bunun mükâfatını vermeyi Cenabıhakkı bırakıyorum. Ben yalnız adalet vazifesini ifa etmekle mükellefim.

Maamafih, sofu müslümanların entrikaları hükmü Cuma günü öğleden sonraya kadar tehir ettirmeğe muvaffak olmuştu. Bu da yeni müslüman lehinde bir hareketti, çünkü kanun, zarara uğramış kimseleri yirmi dört saat zarfında hükmü icraya mecbur eder. Yahudileri güneş batınca yevmi sebt için evlerine kapatmağa mecbur eden bir kanun da vardı.

Böyle olmakla beraber, katil, pranga vurulmuş bir halde, siyaset yerine götürüldü. Fakat burada da yeni bir mania çıktı. Yahudiler kan dökemezlerdi. Bir tehlâl şehirde doluşarak kendilerine vekalet edecek birini bulmak için mühim bir meblâğ vâdetti. Gayet fakir ve sefil bir halk arasında bu ilân semeresiz kaldı. Bu yeni hâdise Kam'ın mahkemesine arzoldu. Sofular bundan pek istifade edeceklerini ümid ediyorlardı. Fakat intizarları boşa çıktı. Maksoud Guirray Yahudilere mücrimi ahdi atik ahkâmına göre idam etmek müsaadesini verdi. Sahne mücrimi taşlama suretile nihayete erdi.

Evvelce bahsettiğim Türk kanunu, yani mücrimi tecavüz görmüş kimseye terkedilen kanun Kur'ana istinad eder. Kur'an maktulün en yakın akrabasına katilin kanamı bildiği gibi kullanmak hakkını verir. Yukarıda görüldüğü üzere, Türkiye'de müddei taraf idamda hazır bulunur. Kur'an ahkâmına daha harfi harfine riayet eden Tatar kanunu idam işini doğrudan doğruya müddei tarafa tevdi eder. Müşahedelerime nazaran, Türklerde cellâd darbeyi indirmek için mücrimi kurtarmak üzere teklif edilen meblâğın reddedilmesini bekler. Bir kadının kocasının kanını satması nadir değildir. Tataristanda ise, bilâkis, bıçağı kendi eline batırmağa mecbur olan kadın hiçbir teklife kapılıp ta bundan vazgeçmez. İntikam almak işini kendisine bırakan kanun onu başka türlü hislere kulak vermiyecek bir hale sokar. Prensin zabıtlarından biri, elinde gümüş bir balta-yı havaya kaldırarak mücrimin önüne sıraya yürür, onu siyaset meydanına götürür ve idamında hazır bulunur.

Hiçbir memlekette cinayetler Tataristandaki kadar az müteşir değildir. Suçluların kolayca kaçabilecekleri ovalarda hırs ve tamahı tahrik edecek hiçbir şey yoktur. Daha çok menafi arzeden Kırım yarımadası hergün kapandığı için, cezadan kurtulmak hususunda hiçbir ümid bırakmaz. Bundan dolayıdır ki payitahtın emniyeti hakkında itihaz edilmiş hiçbir tedbir müşahade edilmiyor. Payitahtta yalnız hükümdara aid muhafızlardan başka muhafız yoktur. Prensin oturduğu saray vaktile tamamen Çin tarzında yapılmış olduğu halde Türk tarzına göre tamir edilmiştir. Hâlâ ilk inşa tarzının güzelliklerini muhafaza ediyor. Şehrin bir ucunda kâindir. Etrafında gayet yüksek kayalar vardır. İçinde su mebzuldür. Gayet hoş bir surette köşklere ve bahçelere tevzi olunur. Maamafih, göze yalnız çıplak kaya manzaraları arzeden bu vaziyet Kam'ı sık sık dağlara

giderek gayet mütenevvi sahnelerden zevk almağa sevk ediyor.

Kırım kıtasını temadi ettiren Nogay ovalarının hemen hemen deniz seviyesi yüksekliğinde bulunduğunu, berzahın otuz, kırk kadem irtifaında yüksek bir seviye arzettiğini yukarıda söylemiştik. Bu yüksek ova yarımadasının şimali yarısını işgal ediyor. Sonra arazi kayalık bir hal alıyor, dağlar yükselerek garbdan şarka doğru uzanıyor ve Çadırdağı bunlara hâkim oluyor. Bu dağ denize pek yakın bir mesafedir. Onun için, kaidesi hava içinde yükselmesine pek yardım edemiyor. İkinci derecede dağlar arasında idhal edilebilir. Fakat bizim yarım küremizin haritasına göz gezdirilirse Çadırdağın Alp dağlarını Kafkas ile birleştiren bir zincir teşkil ettiği kabul olunur. Filhakika, Avrupalı garbdan şarka doğru kateden Apenin dağları kolunun Almanya'yı İtalyadan, Lehistanı Macaristandan ve Eflâkı eski Trakyadan ayırdığı görülür. Nihayet, Karadenize daldıktan sonra, aynı istikamette, Kırımın cenub kısmında tekrar meydana çıkar. Sabach denizi ile Pont-Euxin arasında pek dar bir geçid bırakarak, Kafkas namı altında, Hazar denizine kadar ilerler. En sonra, Tibet namı altında bir daha meydana çıkarak Asyanın şark sahiline kadar uzanır.

Bu dağların silsilesi manzaralarına, bünyelerine, ihtiva ettikleri müstehaselerle, malik oldukları maden cevherlerine aid tafsilâtta da göze çarpar ve bunlarla da sabit olur.

Kırım'da ilk göze çarpan şey yeknesak bir kaya yatağının mevcudiyetidir. Aynı seviyedeki bütün dağların tepesinde bu vardır.

(Arkası var)

"Bana inanınız,"

Bu Süt kreması

usulü sayesinde

50 yaşındaki birçok kadınlar ancak 30 yaşlarında görüneceklerdir.

Oklarla işaret edilen yerlere tatbik ediniz.

Sonra da bütün yüz ve boynunuza sürünüz.

Buruşmuş, solmuş ve gevşemiş bir oldi tazeleyip gençleştirmek için işte size basit bir sual: Takim ve tasfiye edilmiş bir miktar süt kremasını bir miktar saf zeytinyağı ile karıştırınız. Sonra hepsini iki kısım en iyi krema ile karıştırınız. Bu halita, cildimizi besleyip tazeleştirecek ve inanılmaz bir güzelliğe temin edecektir.

Bir aktris gençlik manzarasını muhafaza ve idame için bu basit usullü tatbik etmiş ve 70 yaşında genç kadın rollerini oynamıştır. Eczacınız da bu halitayı size ihzar edebilir. Fakat muhteviyatı az miktarda olmakla beraber pahalıya mal olur. (Yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkinde saf zeytinyağı ile ihzar edilmiş süt kreması mevcuttur. Cildinizi beslemek için en mükemmel ve hakikî bir cild unsurudur. Her halde menuniyet bahş semeresi garanti'dir. Aksi halde paranız iade edilebilir.

«Son Posta» nun tefriki: 4

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. Aiaz

Bir siper harbi için henüz daha hiçbir şey hazır değildi

Tayin edildiğimiz tabur subaylarının büyük bir kısmı Nev-Şapeldeki muharebeler esnasında vurulup gitmişlerdi

Maamafih bizim, subaylığa alınma - mız hususundaki teşebbüsü idi. Aslına bakarsanız ben buna pek de müteessif değildim. Çünkü motosikletli bir haberci sıfatıyla muhtelif karargâhlar arasında mekik dokuduğum sıralarda, bu pek methedilen karargâh hizmetlerinin ne olduğunu, ister liyakatlı ister liyakatsiz oradaki bütün subayların nasıl kırımını ve parlak şeridler taktıklarını, va zifeleri yazıcılardan farksız olduğu halde nasıl dolgun maaşlar aldıklarını gözleriyle görmüştüm. Bunun için Meyzonla ikimizin subaylığına terfi ettirilerek birer piyade taburuna tayin edildiğimizi öğrendiğim zaman bayağı sevdim, geniş bir nefes aldım. sonra, doğrusunu isterseniz, henüz bir küt'a subayının bilmesi icab eden malûmatı bile kâfi derecede bilmediğime göre, karargâh hizmetine göz koymam biraz da manasız kaçmaz mıydı?

Hazırlanmamız için bize topu topu iki gün izin verdiler. O sıralarda İngiliz ordusunun teğmenlere şiddetle ihtiyacı vardı. Çünkü o tarihlerde kuvua gelen Mons ric'ati, Marn'da, En'de ve bilhassa İp'deki şiddetli muharebeler, küçük İngiliz ordusunun genç subay kadrosunu âdeta silip süpürmüştü. Vaki bir zamanlar biz de Meyzonla «Subay kadrosunu hazırlama mektebi»nde ders görmüştük; fakat hiç bir zaman orada gösterilen talimlere askerlik derslerine ciddi bir ehemmiyet atfetmemiştik. Şimdi gene ikimiz de kollarımızı sıvamış, o zamanlar okuduğumuz dersleri bir daha gözden geçirmeye, eski bilgi kırıntılarımızı kafamızda canlandırmağa çalışıyorduk. bize verilen yirmi dört saatlik mühlet içinde ne yapmak kabilseniz azamisini yaptık. her şeyden önce, taburu istihbaratı bulunan bir piyade taburunun başatvusunun elde ettik. on frank mukabilinde bize kumanda istihbaratını öğretmesini rica ettik. sonra da, Meyzon'la ikimiz, kimsenin göremeyeceği uzak bir kıra giderek, birbirimize talim yaptırmağa başladık. haberimiz olmadan bizi gözetleyen birşey için, bir tek adamı hitab eden «kişer öl» kumandasını işitmek herhalde bir hayli gülünç bir manzara teşkil edebilirdi.

En son olarak da bir kaç demet ot topladık. Bunların üzerine, şuradan buradan tedarik ettiğimiz bir kaç hedef koyduk ve atış talimleri yaptık...

Bütün bunlardan sonra da, büyük bir neşe içinde Meyzon'la birlikte, taburumuza yollandık. yirmi dört saat sonra ise, bütün Fransa içinde bizden kederli bir teğmen bulmak kabil değildi.

Tayin edildiğimiz taburun ismini burada zikretmeğe lüzum görmüyorum. Tayin edildiğimiz tabur subaylarının büyük bir kısmı (1) Nev-Şapeldeki muharebeler esnasında vurulup gitmişti. Tabura geldiğimiz zaman, taburumuzun subaylara şiddetle muhtac olduğunu zannediyorduk. Çünkü taburumuz, ayrıca İprde de bir çok telefât vermişti. Bütün bu sebeplerden ötürü, bizi burada büyük sevinçle karşılayacaklarını umuyorduk. halbuki umduğumuzun tamamen aksine karşılaştık. bizi taburda büyük bir istihfafa karşıladılar. nöbetçi subayının odasına girdiğimiz zaman emir subayı bizi tepeden turnağa kadar şöyle bir süzdü. tabur subaylarının yemek yediği lokantada ise umumi bir boykotla karşılaştık. bütün bunların sebebi gayet basitti: Biz subay kadrosuna tesadüfen karışmış, ordunun «Muvazzaf subay» ile düşüp kalkmağa liyakatı olmayan «Muvakkat centilmen»ler «Yedek subaylar»dık...

Büyük büyük hülyalarla orduya gelerek, maruz kaldıkları muameleden bir hulyaları yirmi dört saat içinde sönmüş giden genç İngiliz subaylarının ruhi haletlerindeki derin değişiklikle ri artık siz düşününüz! Böyle bir vaziyetle karşılaşan genç İngiliz subaylarından birisinin buna aid yazdığı bir eser, benim bu sahada yazacaklarımın hepsinden üstündür. (2) Bunun için bu mevzu üzerinde fazla durmak niyetinde değilim. Sadece piyade taburuna girişimden sonra geçen altı haftanın hayatımın en ızdırabı anları olduğunu söylemekle iktifa edeceğim. Bu altı hafta, ardarda sıralanmış bir hakeretler silsilesidir. Hâdiseleri daha objektif bir surette kaydetmiş olmak için, bütün bu anlatıklarımın 1914 yıllarında cereyan ettiğini de ilâve etmeliyim. Sonraları, İngiliz ordusunun yedik subaylarla muvazzaf subayları arasındaki münasebet eski gerginliğini kaybederek tamamen normal bir hal almıştır. O zamanlar, benim İngiliz ordusunun muvazzaf subaylarına karşı olan kinim, muhakkak, Almanlara olan kinimden üstündür.

Değil yalnız cepheyi görmemiş olan-

(1) Müstakilen Alman cephesini yarmak gayesiyle İngiliz ordusunun Nev-Şapel'de girdiği muharebe.

(2) «Good-bye to all That»: Robert Graves

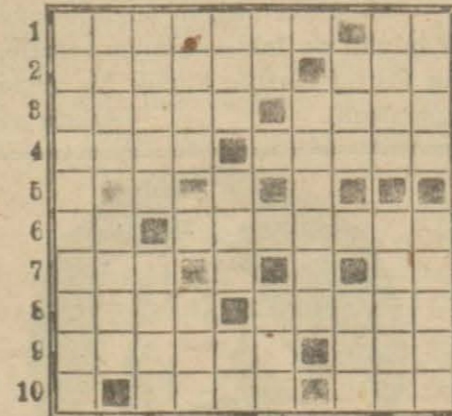
lar, fakat daha sonraları Fransada hizmet etmiş milyonlarca insanın büyük bir kısmı bile 1914 kışının dehşet ve facialarını lâyikile hayalinde tecessüm ettiremez.

O devirde bir siper harbi için henüz daha hiç bir şey hazır değildi. Bu sahada yapılan bütün hazırlıklar o zamanlar pek iptidai idi. siperler, yarı yarıya çamurla örtülür tesadüfî bir takım çukurlardan ibaretti.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

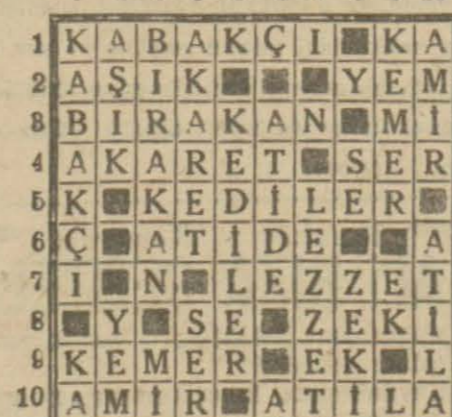

Soldan sağa:

- 1 - Sosyete - Bir nota.
- 2 - Esirlik - Dost.
- 3 - Babadan kalan servet - Adl.
- 4 - Aratmak masdarından ismi fall - Çorba içmeye yarar.
- 5 - Yed - Az sıcak şey.
- 6 - Bayram günlerinde sokaklarda yapılan muvakkat süslü kapılar - İstihdam lâhikası.
- 7 - İplik - Atlamak.
- 8 - İnanmak masdarından ismi fall - Taharri et.
- 9 - Yüz kuruşluk - Cemi edati.
- 10 - Yuktardan aşağı:

- 1 - Bir erkek ismi.
- 1 - Köle - Lânetlenmiş.
- 2 - Hastalık - Hükümdar.
- 3 - Dost bir devlet - Genişliği.
- 4 - Keder - Yüksek - San'at.
- 5 - Kasabın sattığı - Valde.
- 6 - Halk Fahrinin meşhur bir piyesinin ismi.
- 7 - Kuru olmuyar - Eşya.
- 8 - Annenin erkek kardeşi - İst.
- 9 - Beyaz - Tahrib eder.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evvvelki bulmacanın halledilmiş şekli

İktisat Vekâletinden: DERİCİLİK, YÜNLÜ VE PAMUKLUJ MENSUCAT TAHSİLİ İÇİN AVRUPAYA GÖNDERİLECEK SANAT OKULU MEZUNLARI MÜSABAKA İMTİHANI ŞARTLARI

1 - Avrupaya tahsile gönderilecek San'at Okulu mezunları müsabaka imtihanı şartları hakkında evvelce yapılan ilân aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

2 - Avrupa Dericilik, yünü ve pamuklu mensucat meslek mekteplerinde tahsil ettirilmeğe üzere müsabaka ile 30 talebe alınacaktır. Bu talebelerin «10» u dericilik, «10» u yünü mensucat ve «10» u da pamuklu mensucat tahsili yapacaktır.

3 - İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

A - Türk olmak.

B - Sıhhati tam ve tahsil edeceği san'at şubesinde çalışmağa müsaid olmak.

C - En çok 25 yaşında olmak ve askerliğini yapmış veya hastalıktan başka bir sebeple tecil edilmiş bulunmak.

D - Maarif Vekâleti Bölge San'at Okulları tesviyecilik, demircilik veya elektrikçilik şubelerinden mezun bulunmak.

4 - İmtihanlar; Bölge san'at okulları müfredat programlarına göre aşağıdaki derslerden olmak üzere 2/5/939 tarihinde Ankara, İstanbul, Bursa ve İzmir Bölge San'at Okullarında yapılacaktır.

Matematik.

Mekanik.

Makine ve motör.

Meslek teknolojisi ve malzeme.

Lisan «Almanca veya Fransızca».

5 - Kabul edilen asgarî ve vasatiden fazla not alarak imtihanında muvaffak olanlardan muvaffakiyet sırasıyla «30» namzed ayrılacaktır. Aynı derecede muvaffakiyet gösterenlerden askerliğini yapmış olanlar veya lisanında daha iyi not alanlar tercih edilecektir. Bu namzedler üç gruba tefrik edilerek mesleklerine göre 31/10/939 tarihine kadar Sümerbankın Beykoz, Feshane, Hereke ve Kayseri fabrikalarında staj görerek ve mesleki fabrika kurslarına devam edeceklerdir. Staj müddetince kendilerine aydı 50 şer lira verilecektir.

6 - Staj müddetinin sonunda fabrikalarda yapılacak kurs imtihanlarında ve umumî çalışmalarında muvaffakiyet gösteren ve ahlâkan mazbut olduklarına kanaat getirilen namzedler Avrupaya gönderileceklerdir. Bu imtihanlarda muvaffak olamayanlar serbest kalmaya ve hiç bir hak talebinde bulunamazlar.

İmtihanda muvaffak olarak Avrupaya gönderilecek talebe Sümerbankın idare ve nezareti altında olmak üzere Eylül 1940 tarihine kadar lisan kurslarına devam edecek ve 1940 senesi kış semesterinde meslek tahsiline başlayacaktır.

7 - Avrupaya gönderilecek talebe Sümerbank fabrikalarında staj ve Avrupadaki staj ve tahsil müddetlerini bir misli fazlasıyla İktisat Vekâletinin göstereceği işlerde usta, ustabaşı veya fen memuru olarak çalışacaklardır. Bu mükellefiyeti tevsik etmek üzere Avrupaya gönderilecek her talebe bir taahhüdname verecek ve muteber bir kefil gösterecektir.

8 - Talibler en geç 15/4/939 tarihine kadar dördüncü maddede yazılı bölge san'at okullarından hangisinde imtihana gireceklerini gösteren bir istida ile aşağıdaki vesikalardan İktisat Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne göndereceklerdir.

A - Nüfus hüviyet cüzdanı.

B - Askerlik vazifesinin yapılmış veya tecil edilmiş bulunduğunu gösteren vesika.

C - Mektep şahadetnamesi.

D - Hüsnühal varakası.

E - Çalışacağı san'ata mütehammil bulunduğunu gösteren resmen tasdik edilmiş altı vesikası.

F - Altı adet vesikalık fotoğraf.

9 - Fazla izahat almak istiyenler İktisat Vekâleti Sanayi Umum Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. «913» «1745»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Dokuzuncu işletme Müdürlüğünden:

Tam vagon hamulesile Avrupadan gelen ve Sirkeci istasyonunda İdare tarafından ambara boşaltılan ve tabiat ve evsafı dolayısıyla hususî ihtimamı icab ettiren nazik eşyanın ambara gerek tasnif, muayene ve tartısı ve gerek ambardan alınarak arabaya yükletilmesi, ameliyelerinin mütehassıs işçilerine yaptırılmak üzere mürselünileyle bırakıldığı ve bu eşyanın yalnız vagonlardan ambara getirilmesi için ton başına 20 kuruş ihraç ücreti istifa edileceği ilân olunur.

15 Mart 1939 tarihinden itibaren: Münhasıran İskenderundan Halebe veya Halebe cenubunda herhangi bir istasyona ve bilmukabele nakledilecek emtia ve eşyanın sınıf farkı olmaksızın Payas - Meydanekbez mesafesi için ton başına maktuan perakende (276) en az beş ton ücreti verilmeğe şartile (207) ve en az on ton ücreti verilmeğe şartile (172,5) kuruş ücret alınacaktır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (1669)

Şuhut Belediye reisliğinden:

1 - Şühut kasabasının Nafia Vekâletinden musaddak projesi mucibince yapılacak elektrik ve makine tesiatı (18963) lira (49) kuruş bedeli keşifle kapah zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 - Eksiltme 27/3/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de Şühut belediyesinde toplanan encümen tarafından yapılacaktır.

3 - Muvakkat teminat (1422) lira (26) kuruştur.

4 - Bu işe aid olan proje, hülâsai keşif, malzeme, montaj şartnameleri hesabat ve münakaşa şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi bir lira mukabilinde Şühut belediyesinden alınabilir.

5 - İstekli olanlar Nafia Vekâletinden alınmış enstelâktörlük vesikası, buna mümasil tesiat yapılmışa dair alınmış bonservislerle münakaşa gününden en az sekiz gün evvel Afyon vilâyetine müracaat ederek ehliyet vesikası almış olması ve bu vesaki teklif mektubuna rapten ihale saatinden bir saat evveline kadar Şühut belediye reisliğine makbuz mukabilinde tevdi etmeleri veya posta ile göndermeleri ilân olunur. (1367)

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Akşam saat 20.30 da
ANNA KARENİN
7 tablo
İstiklal caddesi Komedî kısmı
Akşam saat 20.30 da
gece saat 20.30 da
BİR MUHASİB ARANIYOR
Son Posta Matbaası
Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

TURAN Tiyatrosu
Bu akşam
Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları
Hissei Şayia
vodvil 3 P.
(Se) atıla revüsü - Büyük Bale
Miço Pençoş varyetesi

Diş Deposu
M. İbrahim Berkmen
Türkiyenin en zengin çeşitlidir.
Ucuuz fiyatlarla her arzu edilen bulunur.
Makulyan han Mısırçarşısı yanında

Her sabah alacağınız bir tek **KESKİN KAŞE** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. **SALİH NECATİ**
Bahçekapı

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

Merkezi: ANKARA

Kambiyo işleri

ve sair

Banka muamelâtı

SUBELER

Ankara	Polu	İstanbul
Adapazarı	Eursa	İzmit
Bandırma	Eskişehir	Safranbolu
Bartın	Gemlik	Tekirdağ

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır.

Telgraf adresi.

Umum Müdürlük: **TÜRK BANK** — Şubeler: **TİCARET**

Bankamızın İstanbul şubesinde tesis edilen

"GECE KASASI,"

Çok müsaid şartlarla sayın müşterilerimizin emrine amade bulundurulmaktadır.
İzahat alınmak üzere gişelerimize müracaat olunması

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

11 - Mart - 1939 Vaziyeti

AKTİF

Kasa:		
Altın: Safi kilogram	17.171.286	24.138.722,28
BANKNOT		12.481.760,—
UFAKLİK		1.040.355,06
Dahildeki Muhabirler:		
Türk İhran		748.721,56
Hariçteki Muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	9.054.614	12.736.038,33
Altına tahvil kabli serbest dövizler		28.122,52
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri		11.561.887,68
Hazine Tahvilleri:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kanun hazine tarafından vâki tediyat		16.397.316,—
Senedat Cüzdanı:		
TİCARİ SENEDAT		84.967.478,03
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		
(Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı Esham ve Tahvilât itibarı kıymetle)		41.631.882,81
B — Serbest esham ve tahvilât		7.922.748,94
Avanslar:		
Hazineye kısa vadeli avans		2.832.000,—
Altın ve Döviz üzerine		139.964,07
Tahvilât üzerine		7.897.877,75
Hissedarlar:		
Muhtelif:		12.486.111,52
Yekûn		367.464.917,53

PASİF

Sermaye:		
İhtiyat Akçesi:		
Âdi ve fevkalâde		2.712.234,11
Husuf		6.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanununun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfi kanun hazine tarafından vâki tediyat		158.748.563,—
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi		16.397.316,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen Reeskont mukabli ilâveten tedavüle vazed.		142.351.247,—
Türk Lirası Mevduatı:		
Döviz taahhüdatı:		
Altına tahvil kabli dövizler		3.784,84
Diğer dövizler ve alacaklı kırling bakiyeleri		24.679.400,24
Muhtelif:		
		200.351.247,—
		20.938.987,65
		24.653.185,08
		97.779.263,51
Yekûn		367.464.917,53

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Belediye Sular İdaresinden:

Kapalı zarfla münakasa ilânı

İdaremizce satın alınacak muhtelif kuturda ceman (58250) kilo kurşun boru kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu husus için hazırlanan şartname idaremiz Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Talibler, şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 5 Nisan 1939 Çarşamba günü saat (15) e kadar Taksimde idare merkezinde müdürlüğe vermelidirler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul olunmaz.

(1681)

İstanbul İkinci İflâs Memur-

luğundan:

Müflis Biyanki masasına gelen alacaklı Doyçe Oryent Bankın istediği 322 lira 27 kurşun ve Doyçe Bankın istediği 634 lira 44 kurşun müflisin borcu olduğu anlaşılmasına binaen her iki kalemin kabulüne ve 6 nci sıraya kaydına iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ve sıra defteri düzeltildiği ilân olunur. (18018)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Mevcud şartname, proje ve keşfi mucibince Malatya tütün fabrikasında yaptırılacak tretuar, asansör tesisatı, bahçe toprak tesviyesi drenaj bahçe dahil yolları ve ihata duvarları işleri ve bunlara aid imalâtı sınaie kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 36.793 lira 97 kuruş olup teminat akçesi (2.759) lira 77 kuruştur.

III — Eksiltme 27/3/939 Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname keşifname ve projeler (184) kuruş mukabilinde Levazım şubesinde ve Ankara, İzmir, Malatya Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Bu işe girmek isteyenlerin yüksek mimar veya yüksek mühendis olmaları veyahud mukaveleyi birlikte imzalamak üzere bu evsafı bir mühendis veya bir mimarla iştirak etmiş bulunmaları ve şimdiye kadar bu kabil (50.000) liralık bir işi muvaffakiyetle yapmış ve bitirmiş olmaları şarttır.

VI — Taliblerin eksiltme gününden sekiz gün evveline kadar bizzat Umum Müdürlük İnşaat Şubesine müracaat ederek fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VII — İsteklilerin şartname ve projeler ve yukarıdaki maddede gösterilen ehliyet vesikası ve ayrıca kanunî vesika almaları teminat akçesi veya banka mektublarını ve mühürlü fiat teklif mektublarını ihtiva eden kapalı zarflarını eksiltme gününde nihayet: saat 14 e kadar makbuz mukabilinde mezkûr komisyon riyasetine vermeleri lâzımdır.

Postada vaki olacak teahhürler kabul edilmez. (1489)

I — İdaremizin Cibali tütün ve kutu fabrikalarında halen mevcut olanlarla Mayıs 939 gagesine kadar (160.000) kilo birikeceği tahmin edilen tahta parçası evvelki ihale feshedilerek yeniden pazarlıkla arttırmaya konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher kilosu (50) santim hesabına (800) ve % 15 teminatı (120) liradır.

III — Arttırma 18/3/939 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdüriyetindeki satış komisyonunda yapılacaktır.

IV — Tahta nümuneleri Cibali ve kutu fabrikalarında görülebilir. (1674)

Tashih İlân

Gazetemizin 10 ve 13 tarihli nüshalarında İnhisarlar Umum müdürlüğü kalorifer tesisatı ihale günü 27 Mart 1939 Pazartesi yerine sehven 23 Mart yazılmıştır. Tashihen ilân olunur.

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

938/519

Borçlu Bayan Maile ve Bay Mustafa Sabriye ilân yolile tebliğ

Gösterilen ikametgâh: Boğaziçi Anadoluhisarı Yenimahalle Nişantaşı caddesi No. 3

Osman kızı Bayan Maile ile Osman oğlu Mustafa Sabri 23416 hesap numarasıyla Beyazd Nişancı Mehmedpaşa mahallesi Camiiserif sokağında eski 12, 12 mükerrer yeni 24, 26 numaralı ahşap bir evin tamamını birinci derecede ipotek göstererek 20/4/936 tarihinde Sandığımızdan aldığımız 450 lira borcu 30/3/936 tarihine kadar ödemediğinden faiz, komisyon ve masarifiyle beraber borcunuz 450 lira 04 kuruşa varmıştır. Bu sebeble (3202) No. 1 kanun mucibince hakkınızda Sandıkça icra takibine başlanarak yukarıda yazılı ikametgâhınıza ihbarname gönderilmiş ise de ikametgâhınızı terketmeniz ve nerede olduğunuz da öğrenilememesi hasebilen ihbarname tebliğ edilemediğinden kanun hükmüne tevfi kan ilân yolile tebligat icrası icab etmiştir. İşbu ilân tarihinden itibaren bir buçuk ay içinde Sandığa borcunuzu ödemeniz ve kanunen kabule sayan bir itirazınız varsa bildirmeniz lâzımdır. Hakkınızdaki takibi usul dairesinde durdurmadığımız takdirde ipotekli gayri menkul mezkûr kanuna göre Sandıkça satılacaktır. Bu cihetler borçlu Maile ve Mustafa Sabriye bilinmek ve ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1729)

NEOKÜRİN

Gripi ve nezleyi, baş, diş, ve romatizma ağrılarını derhal geçiren en iyi ilâçtır.

1 kaşe 6, altılık kutu 30 kuruştur.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mikdarı ve cinsi	Tahmin bedeli Li. Ku.	İlk teminatı Li. Ku.	İhale günü ve saati
Altı milyon metre kurşun ve yedi milyon metre beyaz makara ipliği.	2724.80	204.36	27/3/939 Pazartesi saat: 10 da açık eksiltme.
İki bin yüz metre silindirik kanaviçe.	336.00	25.20	27/3/939 Pazartesi saat: 11 de açık eksiltme.
On metre kırmızı ve on metre mavi çuha.	85.—	6.38	
Elli bin adet büyük mat halkalı düğme ve bir milyon adet dört delikli çinko düğme ve on bin çift küçük kopça.	1288.00	96.60	
İki bin metre kurşun ve otuz üç bin metre beyaz astarlık bez.	7373.90	553.04	27/3/939 Pazartesi saat: 15 de. Kapalı zarf.

1 — Cinsi, mikdarı, tahmini bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı on kalem dikim malzemesi cinslerine göre hizalarında gösterilen tarih ve saatlerde İstanbul Gedikpaşa Jandarma Satınalma Komisyonunda bir kapalı zarf ve iki açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Şartnamelerle nümune ve evsaf hergün adı geçen komisyonunda görülebilir veya şartname bedelsiz alınılabılır.

3 — 2490 sayılı kanun şartlarını haiz isteklilerin vesika ve ilk teminatlarla yazılı gün ve saatlerde komisyonunda bulunmaları ve kapalı zarflarını ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar komisyon makbuz karşılığı olarak vermeleri. (1622)

Mahlût Yağlardan Sakınınız!

Sabunluk yağları tasfiye ediyorlar, çiçek yağlarıyla karıştırıyorlar.
Çok dikkat ve ihtiyat lâzımdır.

Hasan

Zeytinyağı

Dünyanın en saf ve leziz yağıdır. Terkinde zerre kadar rafine yağı yoktur, halistir, ve kat'iyyen karışık değildir. Yemeklerde, tatlı rda, pilâvlar, salatalarda, balıklarda nefasetine payan olamaz. Tababette Kum, Böbrek, Mesane bilhassa Safra ve Karac. ger hastalıklarında şerbet gibi bol bol içilir. Zafı u nu nide hayat ve sıhhat verir.

ŞİŞELER: 1/4 40 - 1/2 60 - 1/1 100 Kr.

Tenekeler: 3 kiloluk 250 - 5 kiloluk 400 - 7 kiloluk 550 kuruş.

Dünya havadislerini en çabuk ve en doğru veren vasıta RADYODUR

AGA Baltic Radyolarını TERCİH EDİNİZ

Türkiye umumî satış deposu: Sultanhamam Hamdibey geçidi 46 - 56 No.
Tel: 21295

Sıhhatini Seven RADYOLİN Kullanır

Diş Doktoru diyor ki:

« — İyi bir diş macununda, diş etine muzır tesirleri olmayan antiseptik bir madde; bulunmalı, asıl dişleri temizleyici madde, mineleri sıyırmıyacak şekilde hazırlanmış olmalı, içinde hamız olmadıktan başka ağızdaki hamızları da temizlemek üzere kalefl madde ihtiva etmeli ve nihayet koku ve lezzeti nefis olmalıdır. »

İşte Radyolin budur!

Sabdan, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa
RADYOLİN KULLANINIZ.

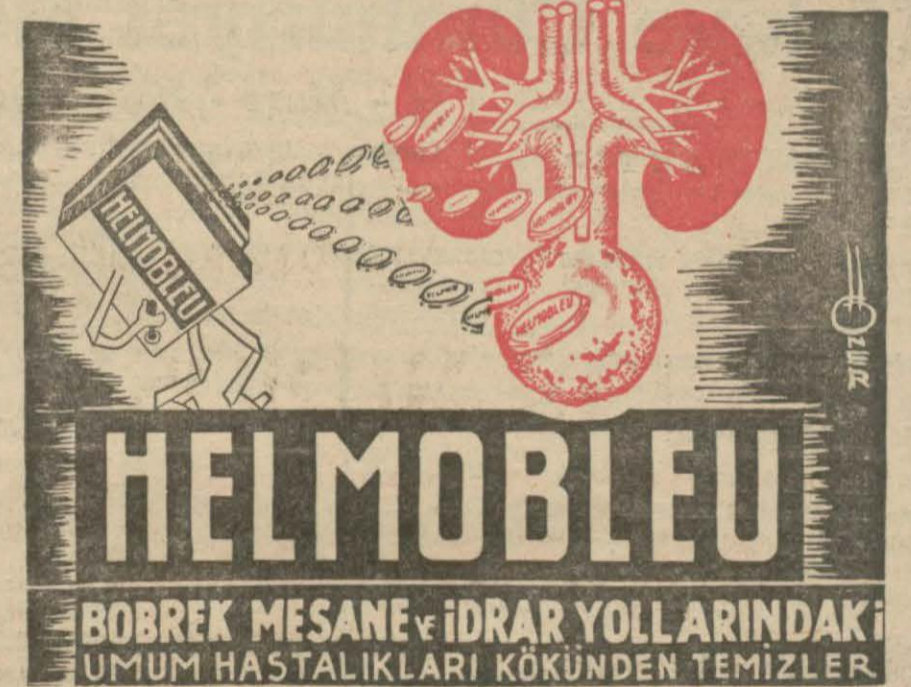
KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

“Sirop Pectoral,”

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Her güzel kadının yegâne düşüncesi

KREM PERTEV dir

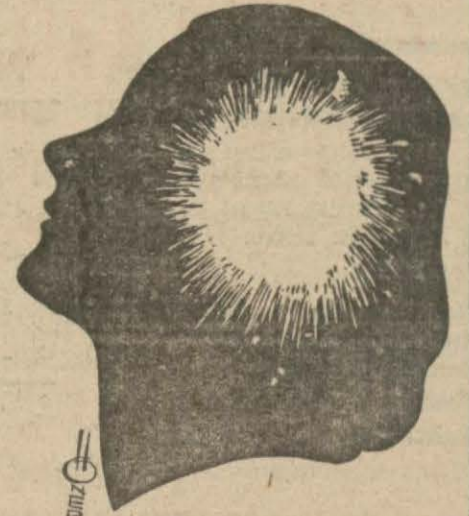
O: Senelerdenberi cinsi lâtife verdiği vâdi tuftu ve tutmaktadır. Ne mübalâğ, ve ne de inkisarı hava dir

KREM PERTEV in

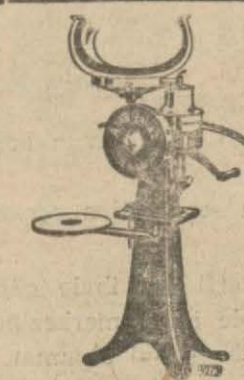
Cilde yapacağı tesir herhangi bir kremin işi değildir. Binbir isimle tür.ü mübalâğa ile size teklif edilen kremleri müyatlâ karşılayınız.

KREM PERTEV in

Şöhreti beyhude değildir.

ALFA - LAVAL

Dünyada mevcut süt makinelerinden en emniyetle kullanabileceğiniz yegâne markadır

Genel Deposu: M. CAMCAN

Galata, Mahmudiye cad. No. 61

Telgraf adresi: İstanbul - CAMCAN